

ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้ห้องเรียนกลับด้านที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
หลักการใช้ภาษาไทย และคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 1 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

เขต 18

นางสาวพัชรินทร์ ลิทธิภูมิ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2561

**The Effects of Flipped Classroom Activities Management on Learning
Achievement in Principles of Thai Language Usage and Avidity for Learning of
Mathayom Suksa I Students in Schools under the Secondary
Education Service Area Office 18**

Miss Phatcharin Sitthiphoom

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Curriculum and Instruction

School of Educational Studies

Sukhothai Thammathirat Open University

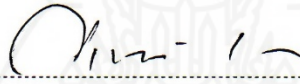
2018

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้ห้องเรียน กลับด้าน ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักการ
ใช้ภาษาไทย และคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียน
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18

ชื่อและนามสกุล นางสาวพัชรินทร์ สิทธิภูมิ
แขนงวิชา หลักสูตรและการสอน
สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา 1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิรักษ์ อนุะมาน
2. รองศาสตราจารย์ ดร.สุวรรณี ยะหะกร

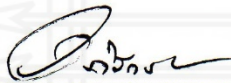
วิทยานิพนธ์นี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 5 สิงหาคม 2562

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

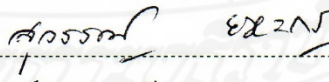
ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุวรรณี เล็กวิไล)

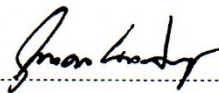
กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิรักษ์ อนุะมาน)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุวรรณี ยะหะกร)

ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร.วรางคณา จันทร์คง)

ชื่อวิทยานิพนธ์ ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้ห้องเรียนกลับด้านที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
หลักการใช้ภาษาไทย และคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ผู้วิจัย นางสาวพัชรินทร์ ลิทธิภูมิ รหัสนักศึกษา 2582100190

ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน)

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิรักษ์ อนุะมาน

(2) รองศาสตราจารย์ ดร.สุวรรณี ยะหะกร ปีการศึกษา 2561

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักการ
ใช้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้ห้องเรียนกลับด้านก่อนและหลังการ
ทดลอง และ (2) ศึกษาคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้ห้องเรียน
กลับด้านระหว่างการทดลองและหลังการทดลอง

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนิคมวิทยา จังหวัดระยอง
ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 30 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
ประกอบด้วย (1) แผนการจัดการเรียนรู้หลักการใช้ภาษาไทย 9 แผน (2) แบบทดสอบวัด
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักการใช้ภาษาไทย ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ
0.88 และ (3) แบบประเมินคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ
จำนวน 10 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ
การทดสอบค่าที

ผลการวิจัยปรากฏว่า (1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักการใช้ภาษาไทยของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้ห้องเรียนกลับด้านหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ (2) คุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่
เรียนโดยใช้ห้องเรียนกลับด้านอยู่ในระดับคุณภาพดี

คำสำคัญ ห้องเรียนกลับด้าน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ มัธยมศึกษา

Thesis title: The Effects of Flipped Classroom Activities Management on Learning Achievement in Principles of Thai Language Usage and Avidity for Learning of Mathayom Suksa I Students in Schools under the Secondary Education Service Area Office 18

Researcher: Miss Phatcharin Sitthiphoom; **ID:** 2582100190;

Degree: Master of Education (Curriculum and Instruction);

Thesis advisors: (1) Dr. Apirak Anaman, Assistant Professor;

(2) Dr. Suwannee Yahakorn, Associate Professor; **Academic year:** 2018

Abstract

The purposes of this research were (1) to compare learning achievements in the topic of Principles of Thai Language Usage of Mathayom Suksa I students before and after learning by using the flipped classroom learning activities; and (2) to study the avidity for learning of Mathayom Suksa I students during and after learning by using the flipped classroom learning activities.

The research sample consisted of 30 Mathayom Suksa I students at Nihom Wittaya School in Rayong province during the second semester of the 2018 academic year, obtained by cluster sampling. The employed research instruments were (1) nine learning management plans in the topic of Principles of Thai Language Usage for the instruction using the flipped classroom activities management; (2) a learning achievement test in the topic of Principles of Thai Language Usage, with the total test reliability coefficient of 0.88; and (3) a scale to assess avidity for learning, which was consisted of 10 items in the form of 5-scale rating questionnaire. Statistics for data analysis were the percentage, mean, standard deviation, and t-test.

The research results showed that (1) the post-experiment learning achievement in the topic of Principles of Thai Language Usage of Mathayom Suksa I students learning by using the flipped classroom learning activities was significantly higher than their pre-experiment counterpart achievement at the .05 level of statistical significance; and (2) the avidity for learning of Mathayom Suksa I students learning by using the flipped classroom learning activities was at the good quality level.

Keywords: Flipped classroom, Learning achievement, Avidity for learning, Mathayom Suksa

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิรักษ์ อณะมาน และ รองศาสตราจารย์ ดร.สุวรรณี ยะหะกร อาจารย์ประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่ได้ให้ความกรุณาให้คำแนะนำ และติดตามการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ อย่างใกล้ชิดตลอดมา นับตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง และขอขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้เป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สุวรรณี เล็กวิไล ที่ให้เกียรติเป็นประธาน ในการสอบ วิทยานิพนธ์ และได้ให้คำแนะนำพร้อมทั้งเสนอให้แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ได้แก่ นางปัทมา เจริญสุข นางภัทรา ขวัญทองห้าว และ นางสาวศรินทิพย์ รักษาดี ที่ได้กรุณาตรวจสอบ ให้คำแนะนำ และข้อคิดเห็นในการพัฒนาและปรับปรุง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ นายสยาม มากอุส่าห์ และ ดร.ดำรง ศรีอร่าม ผู้อำนวยการโรงเรียนนิคมวิทยา ที่ให้ความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือ และเก็บรวบรวมข้อมูลในสถานศึกษา ขอขอบคุณคุณครู กฤษพร อินทร์ พญา และ Mr. Michael O' Neil ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือในการจัดทำทศด้อยฉบับภาษาอังกฤษ ขอขอบคุณ คณะครู โรงเรียนนิคมวิทยา ที่อำนวยความสะดวกและให้กำลังใจในการเก็บรวบรวมข้อมูล ขอ ขอบใจนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จากโรงเรียนนิคมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจนสำเร็จลุล่วงด้วยดี และขอขอบคุณเพื่อนนักศึกษาแขนง วิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ วิชาเอกภาษาไทย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ทุกคน ที่ให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ และให้กำลังใจตลอดมา

ขอขอบพระคุณ คุณพ่อวิเชียร สิทธิภูมิ คุณแม่นาวรัตน์ สิทธิภูมิ และคุณสุวรรณ บุญศิริภูมิ ผู้ ที่ให้คำแนะนำ สนับสนุน ส่งเสริมผู้วิจัยด้วยความรัก และเป็นกำลังใจที่สำคัญยิ่ง ที่ทำให้ผู้วิจัยมีความ พากเพียร ฝ่าฟันอุปสรรคต่าง ๆ จนประสบความสำเร็จในการวิจัยครั้งนี้

คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอน้อมรำลึกถึงพระคุณของบิดา มารดา ผู้ให้ชีวิต ให้การศึกษา ตลอดจนบูรพาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่ได้ให้ความรู้และอบรมสั่งสอน แก่ ผู้วิจัย จนประสบความสำเร็จในชีวิตและหน้าที่การงาน

พัชรินทร์ สิทธิภูมิ

กรกฎาคม 2562

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	7
กรอบแนวคิดการวิจัย	8
สมมติฐานของการวิจัย	8
ขอบเขตการวิจัย	8
นิยามศัพท์เฉพาะ	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	10
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	11
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย	11
การสอนหลักภาษาไทย	15
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	20
ห้องเรียนกลับด้าน	25
คุณลักษณะใฝ่เรียนรู้	42
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	52
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	60
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	60
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	60
การเก็บรวบรวมข้อมูล	69
การวิเคราะห์ข้อมูล	70

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	74
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักการใช้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียน โดยใช้ห้องเรียนกลับด้าน ก่อนและหลังการทดลอง	75
ตอนที่ 2 ผลการศึกษาคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียน โดยใช้ห้องเรียนกลับด้านระหว่างการทดลองและหลังการทดลอง	75
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	80
สรุปการวิจัย	80
อภิปรายผล	82
ข้อเสนอแนะ	86
บรรณานุกรม	88
ภาคผนวก	94
ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	95
ข ผลการลงความเห็นของผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาความสอดคล้องระหว่างแผนการ จัดการเรียนรู้กับเนื้อหาและนิยามศัพท์เฉพาะ	97
ค ผลการลงความเห็นของผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาความสอดคล้องระหว่าง แบบประเมินคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้กับเนื้อหาและนิยามศัพท์เฉพาะ	102
ง ผลการลงความเห็นของผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาความสอดคล้องระหว่าง แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักการใช้ภาษาไทยกับเนื้อหา และนิยามศัพท์เฉพาะ	106
จ ผลการวิเคราะห์ค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักการใช้ภาษาไทย	110
ฉ ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ห้องเรียนกลับด้าน	112
ช แบบแบบประเมินคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้	134
ซ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักการใช้ภาษาไทย	141
ฌ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักการใช้ภาษาไทย	150
ประวัติผู้วิจัย	153

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 การจัดสรรเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	39
ตารางที่ 4.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักการใช้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 ที่เรียน โดยใช้ห้องเรียนกลับด้านก่อนและหลังการทดลอง	75
ตารางที่ 4.2 ผลการศึกษาคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียน โดยใช้ห้องเรียนกลับด้านระหว่างการทดลองและหลังการทดลอง (นักเรียนประเมินตนเอง)	75
ตารางที่ 4.3 ผลการศึกษาคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียน โดยใช้ห้องเรียนกลับด้านระหว่างการทดลองและหลังการทดลอง (ครูประเมินนักเรียน)	77
ตารางที่ 4.4 ผลการศึกษาคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียน โดยใช้ห้องเรียนกลับด้านระหว่างการทดลองและหลังการทดลอง	79

ญ

สารบัญภาพ

ภาพที่ 1.1	กรอบแนวคิดการวิจัย	หน้า
		8

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาถือเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างงาน สร้างอาชีพ สร้างรายได้ ช่วยกระจายความเท่าเทียมกันในสังคม เป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยใช้วิธีการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อมสังคมการเรียนรู้ และเป็นปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต รวมถึงเป็นปัจจัยขับเคลื่อนการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคม โดยความมุ่งหมายและหลักการของการศึกษา คือ การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ซึ่งในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้อง เกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิหน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปวัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ ตลอดจนอนุรักษทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางในการจัดการศึกษาตามมาตรา 22 ที่ว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ส่วนการจัดกระบวนการเรียนรู้นั้นให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542) แนวการศึกษาดังกล่าวจึงนำไปสู่การมุ่งเน้นให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ 2

สำนักนโยบายและแผนการอุดมศึกษา (2552) ได้นำเสนอข้อมูลการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ 2 (พ.ศ. 2552 – 2561) ที่มุ่งเน้นให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ 2 (พ.ศ. 2552 – 2561) ของกระทรวงศึกษาธิการ ว่ามีกรอบแนวทางการปฏิรูปการศึกษา 4 ประการ ประกอบด้วย

- 1) พัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ให้มีนิสัยใฝ่เรียนรู้ มีจิตสาธารณะ มีระเบียบวินัย ทำงานเป็นกลุ่ม ได้อย่างเป็นกัลยาณมิตร มีศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม มีความภูมิใจในความเป็นไทย ยึดมั่นต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รังเกียจการทุจริต สามารถก้าวทันโลก มีสุขภาพกาย สุขภาพใจที่สมบูรณ์ แข็งแรง เป็นกำลังคนที่มีคุณภาพ
- 2) พัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ให้เป็นผู้เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพ ขณะเดียวกันก็สามารถพัฒนาตนเองและแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งพัฒนาในห้องักทรงวิชาชีพครูมีคุณภาพตามมาตรฐาน
- 3) พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ให้สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตและมีคุณภาพ และ
- 4) พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการใหม่ที่มีมุ่งเน้นการกระจายอำนาจสู่สถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน ภาคเอกชน และทุกภาคส่วน มีการบริหารจัดการการเงินและงบประมาณที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (demand side) โดยให้ผู้เรียนเลือกรับบริการตามความต้องการ ซึ่งกรอบแนวทางการปฏิรูปการศึกษาทั้ง 4 ประการดังกล่าวนี้จะนำมาสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพสังคมในศตวรรษที่ 21

ศตวรรษที่ 21 ถือเป็นช่วงเวลาที่ทำทนายพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพราะเป็นยุคที่โลกต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว และข้อมูลข่าวสารทุกอย่างก็ไม่ได้จำกัดอยู่เพียงรอบตัวอีกต่อไป คอมพิวเตอร์และสื่อต่าง ๆ เริ่มเข้ามามีอิทธิพลอย่างมากกับการดำเนินชีวิตประจำวันของมนุษย์ แค่เพียงคลิกที่ปลายนิ้ว ก็สามารถก้าวข้ามพรมแดนไปได้ทั่วโลก ซึ่งระบบการศึกษาทั่วโลกต่างมุ่งเป้าหมายเพื่อก้าวพ้นรูปแบบการเรียนการสอนที่ใช้ครูเป็นศูนย์กลาง มาสู่การเรียนรู้ในรูปแบบกระบวนทัศน์ใหม่ เรียกได้ว่าเป็นการจัดการศึกษายุคฐานแห่งเทคโนโลยี (Technology Based Paradigm) ในขณะที่ประเทศไทยก็ตระหนักถึงความสำคัญและมุมมองของการเตรียมเด็กไทยสู่โลกในยุคศตวรรษที่ 21 เช่นกัน (วิจารณ์ พานิช, 2551) รูปแบบการเรียนการสอนในยุคศตวรรษที่ 21 นี้ ถือว่าเป็นการเรียนการสอนที่จะต้องเน้นกระบวนการที่เป็นรูปธรรม เพื่อให้ผู้เรียนได้เห็นและปฏิบัติจากประสบการณ์จริง ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนมีการจดจำและเกิดทักษะการเรียนรู้ได้ดีกว่าที่เรียนแบบนามธรรม (สุทธิพร จิตต์มิตรภาพ, 2553) โดยกรอบความคิดเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีเป้าหมายให้ผู้เรียนเกิดทักษะแห่งอนาคตใหม่ใน

ศตวรรษที่ 21 (21ST Century Skills) ผู้เรียนจะใช้ความรู้ในสาระหลักไปบูรณาการ สังคม ประสพการณ์กับทักษะ 3 ทักษะ คือ ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี และทักษะชีวิตและอาชีพ ซึ่งการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 จะใช้ 5 ระบบ คือ ระบบมาตรฐานการเรียนรู้ ระบบการประเมินผลทักษะการเรียนรู้ ระบบหลักสูตรและวิธีการสอน ระบบการพัฒนางานอาชีพ และระบบแหล่งเรียนรู้และบรรยากาศการเรียนรู้ ซึ่งการปรับเปลี่ยนวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียนเพื่อให้บรรลุผลลัพธ์ที่สำคัญและจำเป็นต่อตัวผู้เรียนอย่างแท้จริง มุ่งไปที่ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ต้องก้าวข้ามสาระวิชาไปสู่การเรียนรู้เพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ครูต้องไม่สอนหนังสือเพื่อนำสาระที่มีในตำรามาบอกบรรยายให้ผู้เรียนจดจำ แล้วนำไปสอบวัดความรู้เท่านั้น แต่ครูต้องสอนคนให้เป็นมนุษย์ที่เรียนรู้การใช้ทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ที่สามารถปรับตัวได้อย่างชาญฉลาด เท่าทัน มีภาวะความเป็นผู้นำด้านการทำงานที่สามารถชี้นำตนเองในการพัฒนา การสร้างงานและอาชีพ ให้ความเคารพซึ่งกันและกัน มีความซื่อสัตย์ และเป็นพลเมืองที่มีคุณค่า ดังนั้น การจัดการกระบวนการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 จึงพยายามเปลี่ยนบทบาทครูจากผู้บรรยายมาเป็นการออกแบบกิจกรรมในการจัดการกระบวนการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนใช้ป็นเครื่องมือไปเรียนรู้ สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกและเสนอแนะ เครื่องมือการเข้าถึงองค์ความรู้ผ่านวิธีการต่าง ๆ โดยเฉพาะทางเทคโนโลยี ให้ผู้เรียนเข้าถึงความรู้ได้อย่างรวดเร็วและกว้างขวาง และสามารถนำความรู้ที่ได้มาแลกเปลี่ยนกับเพื่อนในห้องเรียนได้ (สำนักบริหารงานกรมมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553)

ในศตวรรษที่ 21 สถานการณ์โลกมีความแตกต่างจากศตวรรษที่ 20 และ 19 ระบบการศึกษา ต้องมีการพัฒนาเพื่อให้สอดคล้องกับภาวะความเป็นจริง ในประเทศสหรัฐอเมริกาได้พัฒนาแนวคิดเรื่อง "ทักษะแห่งอนาคตใหม่ : การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21" มีบทเรียนที่ถูกสร้างขึ้นโดยผ่านการส่งต่อบนโลกอินเทอร์เน็ตที่ใช้เป็นสื่อกลางระหว่างครูผู้สอนและผู้เรียน ช่วยให้ผู้เรียนไม่จำเป็นต้องใช้เวลาในชั้นเรียนในการเรียนเนื้อหาวิชา แต่ใช้เวลาที่เหมาะสมและเกิดคุณค่ามากกว่านั้น คือ ใช้สำหรับแปลงความรู้ธรรมดาไปเป็นความรู้หรือสาระเพื่อความเข้าใจที่เชื่อมโยงกับโลกและชีวิตจริง ซึ่งช่วงเวลาฝึกหัดนี้ ผู้เรียนต้องการความช่วยเหลือจากครู นั่นคือวิธีการของห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) ซึ่งเป็นการเรียนเนื้อหาวิชาความรู้ที่บ้าน และทำการบ้านที่โรงเรียน หรือรับการถ่ายทอดวิชาความรู้ที่บ้าน แล้วมาสร้างความรู้ต่อยอดจากวิชาที่รับถ่ายทอดมาให้เป็นความรู้ที่สอดคล้องกับชีวิต ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีพลัง (วิจารณ์ พานิช, 2551) โดยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) ถือเป็นนวัตกรรมและมุมมองหนึ่งของตัวอย่างจากประสบการณ์จริงที่เกิดขึ้นในวงการศึกษา เป็นวิธีการใช้ห้องเรียนให้เกิดคุณค่าแก่ผู้เรียน โดยใช้ฝึกประยุกต์ความรู้ในสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้แบบ

รู้จริง (Mastery Learning) และเป็นวิธีจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อเทคโนโลยีที่นำมาใช้ การจัดประสบการณ์ทางการเรียนแบบห้องเรียนกลับด้านนั้น จะก่อให้เกิดกระบวนการสร้างองค์ความรู้ที่เรียกว่า การเรียนแบบรอบรู้หรือการเรียนรู้ที่รู้จริง (Mastery Learning) ซึ่งเป็นการเรียนที่ช่วยเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน เพิ่มความร่วมมือระหว่างผู้เรียน เพิ่มความมั่นใจในตนเองของผู้เรียน และช่วยให้โอกาสแก่ผู้เรียนได้ปรับปรุงแก้ไขตนเองในการเรียนรู้ ให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีผลการวิจัยที่บ่งบอกว่าการเรียนแบบรอบรู้จะช่วยให้ผู้เรียนประมาณร้อยละ 80 สามารถเรียนเนื้อหาสำคัญได้ เทียบกับร้อยละ 20 เมื่อใช้วิธีสอนแบบเดิมที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบัน (สุรศักดิ์ ปาเส. 2556) ดังนั้น การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) นี้ จึงเป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประการหนึ่งที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียน คือ มีความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี มีทักษะชีวิต มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ภายใต้อุดมการณ์ของการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ 2 และทักษะในศตวรรษที่ 21 จึงเป็นที่ประจักษ์ชัดว่าการศึกษาคือพื้นฐานที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาทุกด้านที่จะทำให้ประเทศมีความเจริญก้าวหน้า โดยเฉพาะในปัจจุบันที่เป็นยุคโลกาภิวัตน์ การศึกษาจึงเป็นหัวใจสำคัญในการดำรงชีวิตให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลก การจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งเป็นหลักสูตรแกนกลางของประเทศ ที่มีมาตรฐานเป็นตัวกำหนดคุณภาพผู้เรียนนั้น สถานศึกษาจะต้องนำกรอบแนวคิด จุดหมาย และ โครงสร้างที่สำคัญของหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนรู้สำหรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตให้พร้อมที่จะสร้างประโยชน์ให้กับสังคมตามบทบาทหน้าที่ของตน ฉะนั้นจึงต้องดำเนินการให้ประชาชนทุกคนได้รับการศึกษาระดับนี้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เป็นพลเมืองที่ดี มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะขั้นพื้นฐาน และประกอบอาชีพได้ตามควรแก่วัยและความสามารถที่จะช่วยตนเอง มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน อันเป็นคุณลักษณะที่สังคมต้องการในด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม จิตสำนึก และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขทั้งในฐานะพลเมืองไทยและพลโลก (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2551)

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เป็นลักษณะที่สังคมต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนในด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม จิตสำนึก สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ทั้งใน

ฐานะพลเมืองไทยและพลโลก ตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนไว้ 8 ประการ ได้แก่ 1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2) ซื่อสัตย์สุจริต 3) มีวินัย 4) ใฝ่เรียนรู้ 5) อยู่อย่างพอเพียง 6) มุ่งมั่นในการทำงาน 7) รักความเป็นไทย และ 8) มีจิตสาธารณะ การพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดนั้น ผู้เรียนต้องได้รับการปลูกฝังและพัฒนาผ่านกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ การปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในรูปแบบต่าง ๆ จนสามารถตกผลึกเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในตัวผู้เรียนที่สามารถประเมินผลได้จากพฤติกรรมของผู้เรียน (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2553) โดยคุณลักษณะอันพึงประสงค์ประการหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามจุดหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 คือ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านใฝ่เรียนรู้

ใฝ่เรียนรู้เป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ข้อที่ 4 ที่แสดงออกถึงความตั้งใจเพียรพยายามในการเรียน แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ผู้เรียนที่เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้จะแสดงออกถึงความตั้งใจ มีความเพียรพยายามในการเรียนและการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ รวมทั้งแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม สามารถวิเคราะห์ สรุปองค์ความรู้ บันทึกความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถ่ายทอด เผยแพร่ และนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2553) ใฝ่เรียนรู้จึงเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่สำคัญประการหนึ่งที่ควรปลูกฝังให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน เพื่อช่วยให้สามารถดำรงชีวิตในสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีความสุข เป็นทั้งคนเก่ง และคนดี ดังนั้นจึงจำเป็นต้องดำเนินการปฏิรูประบบการเรียนการสอนโดยมุ่งเน้นประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ และต้องจัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติให้คิดเป็น ทำเป็น มีนิสัยรักการเรียนรู้และเกิดการใฝ่รู้ใฝ่เรียนอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และควรสอดคล้องกับแนวทางการจัดการศึกษาในปัจจุบัน (สำนักงานการปฏิรูปการศึกษา, 2545) ซึ่งรายวิชาหนึ่งที่ต้องปลูกฝังคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้พร้อมกับการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้แก่ผู้เรียนอย่างต่อเนื่องก็คือรายวิชาภาษาไทย

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรมการทำงานร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ กระบวนการคิดวิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และ

เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพและความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงถึงภูมิปัญญาของบรรพชนในด้านวัฒนธรรม ประเพณี สุนทรียภาพ ทั้งยังเป็นสมบัติที่ล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อรรถกถา และสืบสานให้คงอยู่ตลอดไป ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญ เพื่อใช้ในการสื่อสาร การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จึงได้กำหนดให้หลักภาษาไทยจัดอยู่ในสาระที่ 4 ใช้ชื่อว่า หลักการใช้ภาษาไทย กำหนดมาตรฐาน ท 4.1 ให้ผู้เรียนเข้าใจธรรมชาติของภาษา และหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552)

การฝึกฝนทักษะทางภาษาไทย ต้องเรียนรู้หลักภาษาหรือไวยากรณ์ให้ถูกต้องตามระเบียบแบบแผนทางภาษา เพราะหากสื่อสารโดยใช้ภาษาไม่ถูกต้องอาจส่งผลให้เกิดปัญหาในสังคม ด้วยเหตุนี้หลักภาษาไทยจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะหลักภาษาไทยคือบรรทัดฐานของการใช้ภาษา หากขาดบรรทัดฐานของภาษา จะเป็นเหตุให้มีการใช้ภาษาอย่างบกพร่อง ผิดพลาด และไขว้เขว นานไปก็จะทำให้ภาษาเสื่อมสลายไปได้ ฉะนั้น หลักภาษาจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะทำให้ใช้ภาษาในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ฐาปะนีย์ นาครทรรพ, 2541) ทว่า จากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ (O-NET) ปีการศึกษา 2560 ของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ สาระหลักการใช้ภาษาไทย 40.36 คะแนน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ สาระหลักการใช้ภาษาไทย 44.22 คะแนน และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ สาระหลักการใช้ภาษาไทย 37.18 คะแนน ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ (O-NET) ของโรงเรียนนิคมวิทยา ปีการศึกษา 2560 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ สาระหลักการใช้ภาษาไทย 44.32 คะแนน และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ สาระหลักการใช้ภาษาไทย 34.54 คะแนน (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน), 2561) เมื่อเทียบกับสาระอื่น ๆ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย พบว่า สาระหลักการใช้ภาษาไทย เป็นสาระที่ได้คะแนนเฉลี่ยต่ำสุดทั้งในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 6 แสดงว่าการจัดการเรียนรู้สาระหลักการใช้ภาษาไทย ยังไม่ประสบผลสำเร็จตามมาตรฐานและตัวชี้วัดที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดไว้

จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สาระหลักการใช้ภาษาไทย ผู้สอนมักพบปัญหาว่าหลักภาษาไทยมีเนื้อหาซ้ำซ้อน วิธีการจัดการเรียนรู้ไม่น่าสนใจ และผู้สอนขาดสื่อการสอนที่ดี ดังนั้นผู้สอนต้องแก้ไขปัญหาดังกล่าวนี้ โดยเลือกใช้วิธีการต่าง ๆ ในการจัดการเรียนรู้ให้มากขึ้น (ทัศนีย์ สุขเมธี, 2542) สอดคล้องกับงานวิจัยของ เจเรมี เอฟ สเตรเยอร์ (Jeremy, F. Strayer) ที่ศึกษาผลการเปรียบเทียบ

การจัดการเรียนรู้โดยใช้ห้องเรียนกลับด้านกับห้องเรียนแบบเดิม ผลการวิจัย พบว่า ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน เนื่องจากผู้เรียนได้ทำกิจกรรมที่หลากหลายมากกว่าการเรียนแบบเดิม (Jeremy, F. Strayer, 2007) และสอดคล้องกับผลการวิจัยของเกรแฮม และเบรนท์ จอห์นสัน (Graham Brent Johnson) ที่ได้ศึกษาการรับรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ห้องเรียนกลับด้านของผู้เรียนในโรงเรียนมัธยมปลาย จำนวน 3 แห่ง ที่พบว่าผู้เรียนมีการบ้านน้อยกว่าการสอนแบบปกติ ผู้เรียนเกิดความสนุกสนานในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ได้รับประโยชน์จากการศึกษาจากวิดีโอทัศน์ และสื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่ครูใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูและผู้เรียน ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนมากยิ่งขึ้น ส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น (Graham Brent Johnson, 2013)

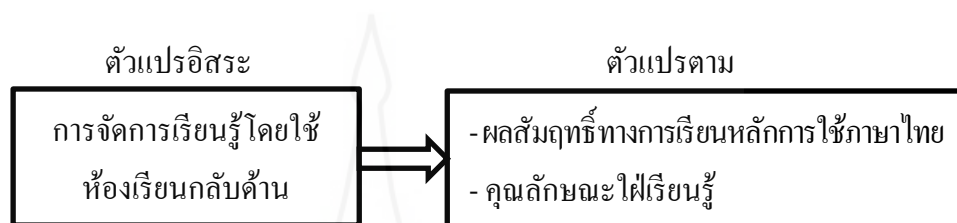
จากประสบการณ์ในการสอนรายวิชาภาษาไทยของผู้วิจัย พบว่า ผู้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีเวลาเรียนไม่ต่อเนื่องมักจะมีผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนลดลง เมื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาภาษาไทย ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนิคมวิทยา ในปีการศึกษา 2559 กับ 2560 พบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนลดลง ร้อยละ 2.87 (โรงเรียนนิคมวิทยา, 2560) นอกจากนี้ยังมีสาเหตุเกิดจากการขาดคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ ส่งผลให้ผู้เรียนเรียนไม่ทัน สอบได้คะแนนน้อยนำไปสู่ปัญหาการคิด 0, ร, มส, การเรียนซ้ำชั้น และการออกกลางคัน จากแนวคิดของนักวิชาการดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้ห้องเรียนกลับด้าน ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักการใช้ภาษาไทย และคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของผู้เรียน เนื่องจากกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ห้องเรียนกลับด้าน จะช่วยให้ครูสามารถแก้ไขปัญหาในชั้นเรียนที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนเป็นรายบุคคลได้อย่างใกล้ชิด โดยครูจะเปลี่ยนบทบาทที่เคยบรรยายอยู่หน้าชั้นเรียน ไปใช้เวลาส่วนใหญ่ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในห้องเรียนกับผู้เรียนให้มากขึ้น จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างไม่จำกัดสถานที่และเวลา นำไปสู่การแก้ไขปัญหาด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และสร้างเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านใฝ่เรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนได้อีกทางหนึ่ง

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักการใช้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้ห้องเรียนกลับด้านก่อนและหลังการทดลอง

2.2 เพื่อศึกษาคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้ห้องเรียนกลับด้านระหว่างการทดลองและหลังการทดลอง

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

4. สมมติฐานของการวิจัย

4.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักการใช้ภาษาไทยของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้ห้องเรียนกลับด้านหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

4.2 คุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้ห้องเรียนกลับด้านหลังการทดลองอยู่ในระดับดี

5. ขอบเขตการวิจัย

5.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้ห้องเรียนกลับด้านที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักการใช้ภาษาไทย และคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งเป็นการวิจัยแบบกลุ่มเดียวทดลองก่อนและหลัง โดยมีเนื้อหาหลักการใช้ภาษาไทย เรื่อง ชนิดและหน้าที่ของคำในภาษาไทย

5.2 ขอบเขตด้านประชากร

5.2.1 ประชากร คือ ผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ประมาณ 14,897 คน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561)

5.2.2 **กลุ่มตัวอย่าง** คือ ผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนิคมวิทยา อำเภอนิคมน้ำจืด จังหวัดระยอง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 30 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม

5.3 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

5.3.1 ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรอิสระ คือ การจัดการเรียนรู้โดยใช้ห้องเรียนกลับด้าน

5.3.2 ตัวแปรตาม

ตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักการใช้ภาษาไทย และคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

5.4 ขอบเขตด้านเวลา

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ใช้ระยะเวลาในการศึกษา ตั้งแต่วันที่ 28 พฤษภาคม พ.ศ. 2561 ถึงวันที่ 20 กันยายน พ.ศ. 2561

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 **การจัดการเรียนรู้โดยใช้ห้องเรียนกลับด้าน** หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนรู้สาระหลักการใช้ภาษาไทย เรื่อง ชนิดและหน้าที่ของคำในภาษาไทย เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีกิจกรรมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากสื่อต่าง ๆ ด้วยตนเอง ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองจากนอกห้องเรียนหรือที่บ้าน ผู้เรียนค้นหาคำความรู้ร่วมกับเพื่อนในชั้นเรียน โดยมีครูเป็นผู้คอยให้ความช่วยเหลือ ชี้แนะ และมีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และใช้สื่อวีดิทัศน์ (Video) แทนการบรรยายหน้าชั้นเรียน เพื่อให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้านอกเวลาเรียน ล่วงหน้า 1 สัปดาห์ ผู้เรียนจะจดบันทึกความรู้ (Lecture) หรือสรุปองค์ความรู้ที่บ้าน โดยบันทึกลงในสมุดหรือเครือข่ายออนไลน์ต่าง ๆ สิ่งที่เคยเป็นการบ้านจะถูกนำมาทำที่ห้องเรียน เมื่ออยู่ในห้องเรียน ครูจะมีบทบาทเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือและให้คำแนะนำแก่ผู้เรียน ผู้เรียนสามารถสอบถามข้อสงสัยจากสิ่งที่เรียนรู้นอกห้องเรียน และมีเวลาร่วมกันเรียนรู้บทเรียนในห้องเรียนได้มากขึ้น

6.2 **ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักการใช้ภาษาไทย** หมายถึง ผลการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เกี่ยวกับสาระหลักการใช้ภาษาไทย เรื่อง ชนิดและหน้าที่ของคำในภาษาไทย ที่เกิดจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ห้องเรียนกลับด้าน ซึ่งเป็นค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้จากการวัดโดย

ใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ชนิดและหน้าที่ของคำในภาษาไทย ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นตามเกณฑ์การวัดและประเมินผลของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

6.3 คุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ หมายถึง ลักษณะซึ่งแสดงออกถึงความตั้งใจเพียรพยายามในการเรียนและเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนหรือโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้ วิเคราะห์สรุปเป็นองค์ความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถ่ายทอด เผยแพร่ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ซึ่งเป็นคะแนนที่ได้จากแบบวัดคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ จำนวน 10 ข้อ ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นตามเกณฑ์การวัดและประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้รับการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย นำไปสู่ความพึงพอใจต่อการเรียน และเกิดเจตคติที่ดีต่อวิชาภาษาไทย

7.2 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้รับการพัฒนาคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ ซึ่งเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่สำคัญที่ผู้เรียนจะสามารถนำไปพัฒนาตนเองอย่างรอบด้าน

7.3 ครูมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาในชั้นเรียน สามารถนำไปปรับใช้ในการแก้ไขปัญหาด้านอื่นๆ รวมทั้งมีแนวทางในการพัฒนาบรรยากาศการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับแนวทางการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้ห้องเรียนกลับด้านที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลักการใช้ภาษาไทยและคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
2. การสอนหลักภาษาไทย
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
4. ห้องเรียนกลับด้าน
5. คุณลักษณะใฝ่เรียนรู้
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

การศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีประเด็นการศึกษา 3 ประเด็น ได้แก่ 1) ทักษะในการเรียนภาษาไทย 2) คุณภาพผู้เรียน และ 3) สาระ มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดชั้นปีมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยมีรายละเอียด ดังนี้ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

1.1 ทักษะในการเรียนภาษาไทย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระบุว่า ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง โดยจะต้องมีทักษะ ดังนี้

1.1.1 การอ่าน

การอ่านออกเสียงคำ ประโยค การอ่านบทร้อยแก้ว คำประพันธ์ชนิดต่าง ๆ การอ่านในใจเพื่อสร้างความเข้าใจ และการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ความรู้จากสิ่งที่อ่านเพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

1.1.2 การเขียน

การเขียนสะกดคำตามอักษรวิธี การเขียนสื่อสาร โดยใช้ถ้อยคำและรูปแบบต่างๆ ของการเขียน ซึ่งรวมถึงการเขียนเรียงความ ข้อความ รายงานชนิดต่างๆ การเขียนตามจินตนาการ วิเคราะห์ วิวิจารณ์ และเขียนเชิงสร้างสรรค์

1.1.3 การฟัง การดู และการพูด

การฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ การพูดแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก พูดลำดับเรื่องราวต่างๆ อย่างเป็นเหตุเป็นผล การพูดในโอกาสต่าง ๆ ทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ และการพูดเพื่อโน้มน้าวใจ

1.1.4 หลักการใช้ภาษาไทย

ธรรมชาติและกฎเกณฑ์ของภาษาไทย การใช้ภาษาให้ถูกต้องเหมาะสมกับโอกาสและบุคคล การแต่งบทประพันธ์ประเภทต่าง ๆ และอิทธิพลของภาษาต่างประเทศในภาษาไทย

1.1.5 วรรณคดีและวรรณกรรม

วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อศึกษาข้อมูล แนวความคิด คุณค่าของงานประพันธ์ และความเพลิดเพลิน การเรียนรู้และทำความเข้าใจบทเห่ บทร้องเล่นของเด็ก เพลงพื้นบ้านที่เป็นภูมิปัญญาที่มีคุณค่าของไทย ซึ่งได้ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ค่านิยม ขนบธรรมเนียม ประเพณี เรื่องราวของสังคมในอดีต และความงดงามของภาษา เพื่อให้เกิดความซาบซึ้งและภูมิใจในบรรพบุรุษที่ได้ตั้งสมมติบทมาจนถึงปัจจุบัน

สรุปได้ว่า ทักษะในการเรียนภาษาไทย มี 5 ทักษะ ได้แก่ ทักษะการอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด หลักการใช้ภาษาไทย และวรรณคดีและวรรณกรรม หากต้องการพัฒนาทักษะในการเรียนภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพ จะต้องฝึกฝนการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารให้เกิดความชำนาญ

1.2 คุณภาพผู้เรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดคุณภาพผู้เรียน หลังจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ดังนี้

1.2.1 อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะได้ถูกต้อง เข้าใจความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย จับใจความสำคัญและรายละเอียดของสิ่งที่อ่าน แสดงความคิดเห็นและข้อโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน และเขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด ย่อความ เขียนรายงานจากสิ่งที่อ่านได้ วิเคราะห์ วิจัยอย่างมีเหตุผล ลำดับความอย่างมีขั้นตอนและความเป็นไปได้ของเรื่องที่อ่าน รวมทั้งประเมินความถูกต้องของข้อมูลที่ใช้สนับสนุนจากเรื่องที่อ่าน

1.2.2 เขียนสื่อสารด้วยลายมือที่อ่านง่ายชัดเจน ใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องเหมาะสมตามระดับภาษา เขียนคำขวัญ คำคม คำอวยพรในโอกาสต่าง ๆ โฆษณา คติพจน์ สุนทรพจน์ ชีวประวัติ อัตชีวประวัติและประสบการณ์ต่าง ๆ เขียนย่อความ จดหมายกิจธุระ แบบกรอกสมัครงาน เขียนวิเคราะห์ วิจัย และแสดงความรู้ความคิดหรือโต้แย้งอย่างมีเหตุผล ตลอดจนเขียนรายงาน การศึกษาค้นคว้าและเขียนโครงการ

1.2.3 พุดแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ วิจัย ประเมินสิ่งที่ได้จากการฟังและดู นำข้อคิดไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน พุดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า อย่างเป็นระบบ มีศิลปะในการพูด พุดในโอกาสต่าง ๆ ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ และพุดโน้มน้าว อย่างมีผลลัพท์น่าเชื่อถือ รวมทั้งมีมารยาทในการฟัง ดู และพุด

1.2.4 เข้าใจและใช้คำราชาศัพท์ คำบาลี สันสกฤต คำภาษาต่างประเทศอื่น ๆ คำทับศัพท์ และศัพท์บัญญัติในภาษาไทย วิเคราะห์ความแตกต่างในภาษาพูด ภาษาเขียน โครงสร้างของประโยครวม ประโยคซ้อน ลักษณะภาษาที่เป็นทางการ กึ่งทางการและไม่เป็นทางการ และแต่งบทร้อยกรองประเภทกลอนสุภาพ กาพย์ และโคลงสี่สุภาพ

1.2.5 สรุปเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน วิเคราะห์ตัวละครสำคัญ วิถีชีวิตไทย และคุณค่าที่ได้รับจากวรรณคดีวรรณกรรมและบทอาขยาน พร้อมทั้งสรุปความรู้ ข้อคิดเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

สรุปได้ว่า เมื่อผู้เรียนสำเร็จการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้เรียนจะต้องมีทักษะในการเรียนรู้ภาษาไทย ด้านการอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด หลักการใช้ภาษาไทย และวรรณคดีและวรรณกรรม ตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนด ตามมาตรฐานของช่วงชั้น

1.3 สาระ มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดชั้นปี มัธยมศึกษาปีที่ 1 และสาระการเรียนรู้แกนกลาง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดสาระภาษาไทยไว้ 5 สาระ ได้แก่ สาระที่ 1 การอ่าน สาระที่ 2 การเขียน สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด สาระที่

4 หลักการใช้ภาษาไทย และสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม ซึ่งผู้วิจัยจะขอแนะนำเสนอเฉพาะสาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวิจัย ดังนี้

1.3.1 สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

1.3.2 มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

1.3.3 ตัวชี้วัดชั้นปี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้แก่

- 1) อธิบายลักษณะของเสียงในภาษาไทย
- 2) สร้างคำในภาษาไทย
- 3) วิเคราะห์ชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค
- 4) วิเคราะห์ความแตกต่างของภาษาพูดและภาษาเขียน
- 5) แต่งบทร้อยกรอง
- 6) จำแนกและใช้สำนวนที่เป็นคำพังเพยและสุภาษิต

1.3.4 สาระการเรียนรู้แกนกลาง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้แก่

- 1) เสียงในภาษาไทย
- 2) การสร้างคำ
  - (1) คำประสม คำซ้ำ คำซ้อน
  - (2) คำพ้อง
- 3) ชนิดและหน้าที่ของคำ
- 4) ภาษาพูด
- 5) ภาษาเขียน
- 6) กาพย์ยानी 11
- 7) สำนวนที่เป็นคำพังเพยและสุภาษิต

สรุปได้ว่า สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย ประกอบด้วย มาตรฐาน ท 4.1 ตัวชี้วัดชั้นปี และสาระการเรียนรู้แกนกลาง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีเนื้อหาเรื่อง เสียงในภาษาไทย การสร้างคำในภาษาไทย ชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค ภาษาพูด ภาษาเขียน การแต่งคำประพันธ์ประเภท กาพย์ยानी 11 และสำนวนที่เป็นสุภาษิตและคำพังเพย

2. การสอนหลักภาษาไทย

ความรู้ความเข้าใจเรื่องระเบียบแบบแผนทางภาษา มีความจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งต่อการติดต่อสื่อสาร เพราะหลักภาษาไทยเป็นความรู้และหลักการที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง การเรียนรู้เรื่องหลักภาษาจึงเป็นการสร้างพื้นฐานทางภาษาให้กับผู้เรียน ซึ่งได้มีผู้กล่าวถึงการสอนหลักภาษาไทย ไว้ดังนี้

สุจิต เพียรชอบ และสายใจ อินทรมพรรษ์ (2538) ได้กล่าวถึงวิธีการสอนหลักภาษาไทย ไว้ดังนี้

1. ผู้สอนควรสอนเนื้อหาในบทเรียนให้มีความสอดคล้องกับภาษาที่ผู้เรียนใช้สื่อสารในชีวิตประจำวันให้มากที่สุด เพื่อให้ผู้เรียนตระหนักว่าการเรียนหลักภาษาไทย สามารถทำให้ผู้เรียนใช้ภาษาในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

2. ผู้สอนควรกำหนดวัตถุประสงค์ของการสอนในแต่ละบทเรียนให้ชัดเจน และควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ และเพื่อทำให้การสอนหลักภาษาไทยสามารถดำเนินไปด้วยความราบรื่น

3. ผู้สอนควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทราบความมุ่งหมายของการเรียนหลักภาษาไทยในแต่ละครั้ง ทั้งนี้เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ หากผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เช่น การกำหนดวัตถุประสงค์ การวางแผนการจัดกิจกรรม และการเป็นผู้ดำเนินกิจกรรม จะทำให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยความกระตือรือร้นอยู่ตลอดเวลา ซึ่งถือว่าการต่อยอดต่อการสอนหลักภาษาไทย

4. ผู้สอนควรสร้างบรรยากาศในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้มีความน่าสนใจ สนุกสนาน เนื่องจากหลักภาษาไทยเป็นวิชาที่ยาก มีเนื้อหาและหลักเกณฑ์มากมาย ผู้เรียนจึงไม่ค่อยให้ความสนใจ แต่หากผู้สอนจัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีใจรักและศรัทธาในวิชาหลักภาษาไทย ผู้เรียนก็จะให้ความสนใจใฝ่เรียนรู้ เข้าร่วมกิจกรรมเป็นอย่างดี ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมาย

5. ผู้สอนไม่ควรมุ่งเน้นสอนเนื้อหาหลักภาษาไทยแต่เพียงอย่างเดียว แต่ควรเน้นให้สัมพันธ์กับทักษะการใช้ภาษาด้านการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน และวรรณคดี เมื่อสอนทักษะการใช้ภาษาในด้านต่างๆ ก็ควรให้ความรู้ด้านหลักภาษาแก่นักเรียนพร้อมกันด้วย ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนได้เห็นความสำคัญ และประโยชน์ของการเรียนหลักภาษามากยิ่งขึ้น

6. ผู้สอนควรรังสรรค์กิจกรรมการเรียนรู้หรือสถานการณ์ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้นำความรู้เกี่ยวกับหลักภาษาที่เรียนแล้วไปใช้อย่างสม่ำเสมอ เพราะภาษาไทยเป็นวิชาทักษะ หาก

ผู้สอนประสงค์จะให้ผู้เรียนใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องตามหลักภาษานั้นจะต้องฝึกฝน และฝึกใช้ภาษาที่เป็นแบบแผนที่ถูกต้องอย่างต่อเนื่อง

7. ผู้สอนควรใช้กลวิธีจูงใจหรือเร้าความสนใจผู้เรียนตลอดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ไม่ควรจูงใจหรือเร้าความสนใจเฉพาะกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียนเท่านั้น เนื่องจากวิชาภาษาไทยมีเนื้อหามาก ผู้เรียนชอบเรียนน้อยที่สุด หากจูงใจหรือเร้าความสนใจไม่ต่อเนื่อง จะส่งผลให้การสอนไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

8. ผู้สอนควรเสริมสร้างกำลังใจในการเรียนให้แก่ผู้เรียนอยู่เสมอ เพราะการเรียนการสอนหลักภาษาตามแบบเดิม ทำให้ผู้เรียนเกิดความท้อแท้ และเบื่อหน่ายในบทเรียน การเสริมกำลังใจจะทำให้ผู้เรียนเกิดความพยายามในการเรียนมากขึ้น ซึ่งวิธีการเสริมกำลังใจในบางครั้งผู้สอนอาจจะมีของรางวัลให้แก่นักเรียนบ้าง แต่ไม่ควรให้บ่อยนัก เพราะรางวัลจะทำให้ผู้เรียนมุ่งเป้าหมายที่วัตถุประสงค์ตอบแทนมากเกินไป

9. ผู้สอนควรวางแผน และเตรียมการสอนเป็นอย่างดีในทุกครั้ง ควรกำหนดให้ชัดเจนว่าในแต่ละชั่วโมงการเรียนนั้น ผู้สอนจะดำเนินการสอนอย่างไรบ้าง ผู้สอนควรกำหนดขั้นการสอนให้นำสนใจ ทั้งการนำเข้าสู่บทเรียน การดำเนินการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมมากที่สุด และการประเมินผลในตอนท้ายชั่วโมง โดยจะต้องวางแผนอย่างรอบคอบในทุกครั้งที่สอนหลักภาษาไทย

10. ผู้สอนควรพยายามเลือกใช้วิธีสอนที่หลากหลาย พยายามสร้างสถานการณ์บรรยากาศ และกิจกรรมการเรียนรู้ที่เอื้ออำนวยให้การสอนหลักภาษานั้นดำเนินไปอย่างสนุกสนาน มีชีวิตชีวา ทั้งผู้เรียนและผู้สอนมีความสุข มีความกระตือรือร้น มีความตื่นตาตื่นใจที่ได้สัมผัสสิ่งแปลกใหม่อยู่เสมอ ผู้สอนอาจเลือกวิธีการสอนโดยใช้เกมสอดแทรกในกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน เพราะการเล่นเป็นอีกหนึ่งวิธีที่ช่วยให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องหลักภาษาเกิดความสนุกสนาน มีชีวิตชีวา ในขณะที่เดียวกันก็ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และทำให้การสอนหลักภาษาไทยประสบผลสำเร็จมากขึ้น

11. ผู้สอนควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้วิจารณญาณ และดุลยพินิจของตนเองให้มากที่สุด โดยพยายามเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น และซักถามข้อสงสัยได้อย่างเสรี เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในบทเรียนได้อย่างลึกซึ้งและแม่นยำมากยิ่งขึ้น

12. ผู้สอนควรมอบหมายงานให้ผู้เรียนได้ไปศึกษาค้นคว้าหาความรู้ รวบรวมตัวอย่างการใช้คำศัพท์ในการสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ เพราะการเสาะแสวงหาความรู้เป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนได้อย่างลึกซึ้งและชัดเจน

13. ผู้สอนควรฝึกฝนให้ผู้เรียนรู้จักเป็นคนช่างสังเกต รู้จักวิเคราะห์ลักษณะการใช้ภาษา และพิจารณาว่าการใช้ภาษาในการฟัง พูด อ่าน เขียน และวรรณคดีนั้น ถูกต้องตามระเบียบแบบแผนหรือไม่

14. ผู้สอนควรจัดทำ พัฒนา หรือใช้สื่อประกอบการสอนที่หลากหลาย ทั้งนี้เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนได้ง่ายและลึกซึ้ง ผู้สอนอาจนำคำประพันธ์ที่มีผู้ร้อยกรองไว้แล้วมาประกอบการสอนหลักภาษาไทย หรืออาจนำคำประพันธ์มาร้องเป็นเพลงให้เกิดความสนุกสนาน และเป็นวิธีการส่งเสริมให้ผู้เรียนจดจำเนื้อหาหลักภาษาไทยได้ง่าย ดังนั้นบทร้อยกรองจึงเป็นสื่อที่สามารถช่วยให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้หลักภาษาไทยให้มีชีวิตชีวา และน่าสนใจมากขึ้น

15. ผู้สอนควรคำนึงถึงความต้องการของผู้เรียนเป็นหลัก ควรจัดเนื้อหาประกอบตัวอย่าง ตลอดจนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนเห็นว่าผู้เรียนได้เรียนรู้ในสิ่งที่ตนต้องการ เพื่อช่วยสร้างเสริมสติปัญญาของผู้เรียนให้สามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ดังนั้นผู้สอนจึงควรส่งเสริมให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ วิพากษ์ วิจารณ์ ใช้เหตุผล ศึกษาค้นคว้า และเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

16. ผู้สอนควรพยายามใช้หลักภาษาไทยเป็นเครื่องฟื้นฟู ถ่ายทอด และอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยให้มากที่สุด โดยอาจจะให้ผู้เรียนได้อภิปรายระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาได้อย่างถูกต้อง ตลอดจนกระตุ้นให้ผู้เรียนตระหนักถึงประโยชน์และคุณค่าของการใช้ภาษาอย่างถูกต้อง โดยผู้สอนอาจสนับสนุนให้ผู้เรียนได้แสดงออกตามความถนัดและความสนใจ เช่น การแสดงละคร การแสดงบทบาทสมมติ การจัดนิทรรศการ เป็นต้น

17. ผู้สอนควรประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนทุกด้าน ทั้งด้านความรู้ ทักษะ และทัศนคติที่มีต่อการเรียนหลักภาษาไทย การประเมินในแต่ละด้านก็ควรครอบคลุม ชัดเจน ไม่ควรเน้นความจำเพียงอย่างเดียว ควรเน้นด้านความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการประเมินค่าอย่างรอบด้าน

18. ผู้สอนควรสนับสนุนให้ผู้เรียนได้เผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจ หรือผลงานที่เกิดจากการศึกษาค้นคว้าของผู้เรียนภายในชั้นเรียนเดียวกัน หรือระดับชั้นอื่น ๆ เพื่อให้ผลการเรียนรู้ของผู้เรียนได้เผยแพร่ไปยังผู้อื่นอย่างหลากหลาย

19. ผู้สอนควรจัดกิจกรรมนอกชั้นเรียนหรือกิจกรรมเสริมหลักสูตรประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน เพื่อให้การสอนหลักภาษาไทยมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล ซึ่งกิจกรรมนอกชั้นเรียนดังกล่าว อาจอยู่ในรูปแบบของชมชนการเรียนรู้ หรือชุมนุมก็ได้

ฐาปะนีย์ นาครทรรพ (2541) ได้เสนอวิธีการสอนหลักภาษาไทยไว้ว่า ผู้สอนจะต้องปลูกศรัทธา หาดตัวอย่าง ช่างสังเกต คิดหาเหตุผล ศึกษาค้นคว้าและรวบรวม ร่วมกิจกรรม ทำ

อุปกรณ์ สอนการใช้ ให้หลักเกณฑ์ และเล่นร้อยกรอง ซึ่งรายละเอียดของวิธีการสอนแต่ละประเด็น มีดังนี้

1. ปลุกศรัทธา

ผู้สอนควรสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกศรัทธาต่อวิชาหลักภาษาไทย โดยชี้ให้เห็นถึงความสำคัญ ประโยชน์และคุณค่าที่ผู้เรียนจะได้รับจากการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง ทั้งในด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน รวมทั้งเสนอแนะให้ผู้เรียนได้พิจารณาข้อดีของภาษาไทย ที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดความตื่นตัว และเกิดความสนใจใฝ่รู้ในเนื้อหาวิชาหลักภาษาไทย

2. หาดตัวอย่าง

ผู้สอนควรพยายามสอนจากตัวอย่างไปหากฎเกณฑ์ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะของภาษาไทยที่ชัดเจน เพราะบางครั้งผู้เรียนอาจมีพื้นฐานความรู้ทางภาษาไทยอยู่แล้ว และรู้จักคำไทยเป็นจำนวนมาก เพียงแต่ไม่ได้มีการนำมาวิเคราะห์หาคำใดมีการใช้อย่างไร หากผู้สอนหาตัวอย่างมานำเสนอให้แก่ผู้เรียนได้พิจารณาบ่อย ๆ ก็จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถแยกประเภทจัดเป็นหมวดหมู่ และดึงเข้าหาหลักเกณฑ์ทางภาษา นำไปสู่การสร้างความเข้าใจให้แก่ตนเอง และทำให้ผู้เรียนเห็นว่าวิชาภาษาไทยก็สามารถเรียนให้เกิดความสนุกสนานได้เช่นกัน

3. ช่างสังเกต

ผู้สอนควรฝึกให้ผู้เรียนเป็นคนช่างสังเกต เวลาที่ฟังใครอ่านออกเสียงผิดหรือพูดผิด ผู้เรียนจะต้องสังเกตให้ได้ว่าผิดตรงไหน ผิดอย่างไร ถ้าผู้เรียนสามารถฝึกเป็นคนช่างสังเกตติดตัวแล้ว การเรียนวิชาหลักภาษาไทยก็จะเป็นเรื่องง่ายดาย

4. คิดหาเหตุผล

ผู้สอนควรฝึกให้ผู้เรียนรู้จักหาเหตุผลมาสนับสนุนกฎเกณฑ์ เพื่อให้สามารถใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง

5. การศึกษาค้นคว้าและรวบรวม

ผู้สอนควรฝึกให้ผู้เรียนเป็นคนรู้จักค้นคว้า เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

6. ร่วมกิจกรรม

ผู้สอนควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างหลากหลาย เพื่อช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนวิชาหลักภาษาไทยอย่างสนุกสนาน เช่น เกมทายปัญหา ทายปริศนาอักษรไขว้ และแข่งขันสะกดคำผิดคำถูก เพราะกิจกรรมเหล่านี้สามารถช่วยให้ผู้เรียนได้รับทั้งความรู้และความสนุกสนานเพลิดเพลิน

7. ทำอุปกรณ์

ผู้สอนควรจัดทำสื่อการเรียนรู้หรืออุปกรณ์การสอนที่จะช่วยให้การเรียนรู้หลักภาษาไทยมีความสนุกสนาน มีชีวิตชีวามากขึ้น เช่น การใช้บัตรคำ การใช้แผนภูมิเกี่ยวกับไตรยางค์ การใช้ป้ายประกาศ และ การใช้พจนานุกรมฉบับจิว

8. สอนการใช้

ผู้สอนควรส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้ความรู้เกี่ยวกับหลักภาษาไทยในการแปลความหมายของชื่อ คำศัพท์ และการสะกดคำต่าง ๆ หรือช่วยในการแต่งคำประพันธ์ เพราะการใช้ความรู้เกี่ยวกับหลักภาษาไทยถือเป็นจุดมุ่งหมายที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง

9. ให้หลักเกณฑ์

ผู้สอนควรสอนจากตัวอย่างไปหาหลักเกณฑ์ เพราะการสอนด้วยวิธีนี้จะทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจและจดจำได้แม่นยำ หากผู้เรียนสามารถสรุปหลักเกณฑ์ในการใช้ภาษาได้ด้วยตนเอง ก็จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในการเรียนอย่างแท้จริง

10. เล่นร้อยกรอง

ผู้สอนควรนำร้อยกรองมาใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งการใช้บทร้อยกรองนี้ ควรเริ่มต้นด้วยวิธีการง่าย ๆ เช่น หาบทร้อยกรองที่ไพเราะมาอ่านให้ผู้เรียนฟัง นอกจากนี้การแต่งบทร้อยกรองนั้นเป็นการใช้ภาษาอย่างประณีต เมื่อสอนเรื่องนี้ผู้สอนอาจจะมีการเชื่อมโยงในเรื่องอื่นๆ ด้วย เช่น เรื่องคำเป็น คำตาย คำครุ คำลหุ คำแผลง และนำความรู้รอบตัวหรือใกล้ตัวผู้เรียนมาสัมพันธ์กับการใช้ภาษาของผู้เรียน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้เกิดความสุขสนุกสนานกับการเรียนมากขึ้น

ทัศนีย์ ศุภเมธี (2542) ได้สรุปวิธีการสอนหลักภาษาไทยให้สนุก ไว้ดังนี้

1. สอนจากสิ่งที่ผู้คนกำลังให้ความสนใจ ด้วยการสอนฟัง และพูด หรืออ่านให้ผู้เรียนฟัง ฟังให้ผู้เรียนพูดเรื่องราว สอนอ่านและเขียน โดยนำเรื่องราวจากข่าวมาใช้เป็นสื่อประกอบการสอน หรืออาจสอนโดยให้ผู้เรียนช่วยกันหาคำศัพท์ใหม่ ๆ การเขียนเรียงความ เขียนแยกคำชนิดต่าง ๆ เขียนเครื่องหมายวรรคตอน หรือทำแผนภูมิ เป็นต้น สอนจากสิ่งที่ผู้เรียนรู้จักดี เช่น การนำชื่อนามสกุล มาสัมพันธ์กับเนื้อหา หลักการเขียน เรื่องไตรยางค์ คำเป็น คำตาย ฯลฯ

2. สอนให้ขัดแย้งกับความเป็นจริง เช่น การนำเอาตัวละครในวรรณคดีมาแต่งเป็นประโยค ทำให้เกิดความสุขสนุกสนานและให้ความรู้ทางหลักภาษาและวรรณคดีไปพร้อมกัน

3. สอนให้มีการเล่นเกมทายปัญหา และการเล่นคำสัมผัส เช่น ทายปัญหาพยัญชนะ เล่นคำสัมผัสคำหลายพยางค์ เป็นต้น

4. สอนให้ผู้เรียนรู้จักสรุปหลักเกณฑ์ ฝึกให้ผู้เรียนจดบันทึกเองโดยให้ย่อหลักเกณฑ์ แล้วให้จดบันทึกลงในสมุดบันทึกของตนเอง

5. ผู้สอนควรจัดทำและใช้สื่อประกอบการสอนอย่างหลากหลาย เช่น บัตรคำ แผนภูมิ เป็นต้น

6. ผู้สอนควรสอนให้ผู้เรียนรู้จักสังเกต พิจารณา เก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ เช่น แบ่งกลุ่ม เพื่อรวบรวมคำชนิดต่างๆ แบ่งกลุ่มเพื่อให้ผู้เรียนช่วยกันทำคำศัพท์ทานุกรม ต่อคำสัมผัสโดยหาคำยากที่น่าสนใจมารวบรวมไว้ เป็นต้น

สรุปได้ว่า การสอนหลักภาษาไทยจะต้องเริ่มต้นที่การสร้างเจตคติที่ดีต่อวิชาภาษาไทยให้กับผู้เรียน ผู้สอนจะต้องใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย มีการใช้สื่อประกอบการสอน จัดบรรยากาศการเรียนรู้ และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนได้รับทั้งความรู้ และความสนุกสนานเพลิดเพลิน ฝึกฝนให้ผู้เรียนได้ใช้ทักษะกระบวนการสังเกต การคิด พิจารณาการใช้ภาษาในรูปแบบต่าง ๆ ตลอดจนสามารถนำความรู้ไปใช้ในการสื่อสารในชีวิตจริงให้มีประสิทธิภาพ รวมทั้งสามารถเผยแพร่องค์ความรู้ไปยังผู้อื่นได้

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นความสามารถของผู้เรียนในด้านต่าง ๆ ซึ่งเกิดจากผู้เรียนได้รับประสบการณ์จากกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู โดยครูต้องศึกษาแนวทางในการวัดและประเมินผล การสร้างเครื่องมือวัดให้มีคุณภาพ ผู้วิจัยได้ศึกษารายละเอียดด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ดังนี้

3.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นความสามารถของผู้เรียนในด้านต่าง ๆ ซึ่งเกิดจากผู้เรียนได้รับประสบการณ์จากกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู ทำให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และสามารถวัดได้โดยการแสดงออกมาทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และด้านทักษะพิสัย ซึ่งได้มีผู้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ดังนี้

สมพร เชื้อพันธ์ (2547) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถความสำเร็จ และสมรรถภาพด้านต่างๆ ของผู้เรียนที่ได้จากการเรียนรู้ อันเป็นผลมาจากการจัดการเรียนรู้ของครู การฝึกฝนหรือประสบการณ์ของแต่ละบุคคล ซึ่งสามารถวัดได้จากการทดสอบด้วยวิธีการต่าง ๆ

พิมพันธ์ เคะชะคุปต์ และเพยาว์ ยินดีสุข (2548) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ ขนาดของความสำเร็จที่ได้จากกระบวนการจัดการเรียนรู้

ปราณี กองจินดา (2549) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถ หรือผลสำเร็จที่ได้รับจากการจัดการเรียนรู้ เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและประสบการณ์เรียนรู้ ทางด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย และยังได้จำแนกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ตามลักษณะ ของวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน

สรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลที่เกิดจากกระบวนการจัดการ เรียนรู้ของครู ที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และสามารถวัดได้โดยการแสดง ออกมาทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และด้านทักษะพิสัย

3.2 พฤติกรรมที่แสดงถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ต้องการวัดและประเมินผู้เรียน

การวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สามารถดำเนินการได้หลากหลายวิธี แต่วิธีการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาคือการวัดและประเมินผลตามแนวคิดของ บลูม (Benjamin S. Bloom) ซึ่ง เป็นการวัดพฤติกรรมการเรียนรู้ทั้งหมด 6 ด้าน ได้แก่ ความรู้ความจำ ด้านความเข้าใจ ด้านการ นำไปใช้ ด้านการวิเคราะห์ ด้านการประเมินค่า ซึ่งผู้วิจัยใช้เป็นแนวทางในการวัดผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนหลักการใช้ภาษาไทยในการวิจัยครั้งนี้

รัฐพล ประดับเวทย์ (2551) กล่าวว่า ลำดับชั้นของกระบวนการทางปัญญาใน จุดมุ่งหมายทางการศึกษาด้านพุทธิพิสัยของบลูมที่ปรับปรุงนั้น ได้นำเสนอการจัดแบ่งใหม่ออกเป็น 6 ชั้น โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การจำ เป็นความสามารถของสมองในการระลึกได้ จำความรู้ สารสนเทศ แสดง รายการได้ ระบุนุ บอกชื่อได้ ซึ่งเป็นความจำระยะยาว
2. การเข้าใจ เป็นความสามารถของสมองในการแปล สร้างความหมาย ยกตัวอย่าง สรุป อธิบายการศึกษาด้วยตนเอง
3. การประยุกต์ใช้ เป็นการใช้กระบวนการที่ได้เรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดใน สถานการณ์ใหม่ หรือสถานการณ์ที่คล้ายคลึงกัน
4. การวิเคราะห์ เป็นการแยกความรู้ออกเป็นส่วน ๆ โดยสามารถให้เหตุผลว่า ความรู้ส่วนย่อยที่แยกแต่ละส่วนมีความเกี่ยวข้องกับโครงสร้างของความรู้ทั้งหมดอย่างไร
5. การประเมินค่า เป็นความสามารถของสติปัญญาเกี่ยวกับการตรวจสอบ ควบคุม ทดสอบ เพื่อค้นหาความไม่สอดคล้องหรือความขัดแย้งในกระบวนการหรือผลผลิต และการวิพากษ์ ต่าง ๆ เพื่อการตัดสินใจ

6. การคิดสร้างสรรค์ คือความสามารถของสติปัญญาในการสร้างสิ่งใหม่จากสิ่งที่เคยเรียนรู้หรือพบเห็นในบริบทต่างๆ ที่สามารถสร้างสรรค์งาน วางแผนงาน และดำเนินงานตามกระบวนการจนประสบความสำเร็จ

สรุปได้ว่า การวัดและประเมินผลตามแนวคิดของ บลูม (Benjamin S. Bloom) เป็นการวัดพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านการจำ การเข้าใจ การประยุกต์ใช้ การวิเคราะห์ การประเมินค่า และการคิดสร้างสรรค์ ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาเป็นแนวทางในการวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักการใช้ภาษาไทยในครั้งนี้

3.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งที่ครูใช้วัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน และเป็นเครื่องมือที่ได้รับความนิยมอย่างยิ่ง ซึ่งมีรายละเอียดเกี่ยวกับแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดังนี้

3.3.1 ความหมายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

จากการศึกษาค้นคว้าพบว่า มีผู้ให้ความหมายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนี้

พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2545) กล่าวว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง แบบทดสอบที่ใช้วัดความรู้ ทักษะ และความสามารถทางวิชาการที่ผู้เรียนได้เรียนรู้มาแล้วว่าบรรลุผลสำเร็จตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้เพียงใด

สิริพร ทิพย์คง (2545) กล่าวว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ชุดคำถามที่มุ่งวัดพฤติกรรมกรเรียนของผู้เรียนว่ามีความรู้ ทักษะ และสมรรถภาพด้านสมองด้านต่างๆ ในเรื่องที่เรียนรู้ไปแล้วมากน้อยเพียงใด

สมพร เชื้อพันธ์ (2547) กล่าวว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง แบบทดสอบหรือชุดของข้อสอบที่ใช้วัดความสำเร็จหรือความสามารถในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนที่เป็นผลมาจากการจัดการเรียนรู้ของครูว่าผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้เพียงใด

สรุปได้ว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ชุดของข้อสอบที่ใช้วัดความรู้ ทักษะ และความสามารถทางวิชาการที่ผู้เรียนได้เรียนรู้มาแล้วว่าบรรลุผลสำเร็จตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้เพียงใด

3.3.2 ลักษณะของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ครูสร้างขึ้นมีหลายแบบ แต่ที่นิยมใช้มี 6 แบบดังนี้

1) ข้อสอบอัตนัยหรือความเรียง (Subjective or Essay test) เป็นข้อสอบที่มีเฉพาะคำถาม แล้วให้นักเรียนเขียนตอบอย่างเสรี เขียนบรรยายตามความรู้และเขียนข้อคิดเห็นของแต่ละคน

2) ข้อสอบแบบกาถูก-ผิด (True-false test) คือข้อสอบแบบเลือกตอบที่มี 2 ตัวเลือกแต่ตัวเลือกดังกล่าวเป็นแบบคงที่และมีความหมายตรงกันข้าม เช่น ถูก-ผิด ใช่-ไม่ใช่ จริง-ไม่จริง เหมือนกัน-ต่างกัน เป็นต้น

3) ข้อสอบแบบเติมคำ (Completion test) เป็นข้อสอบที่ประกอบด้วยประโยค หรือข้อความที่ยังไม่สมบูรณ์แล้วให้ตอบเติมคำหรือประโยค หรือข้อความลงในช่องว่างที่เว้นไว้เพื่อให้มีใจความสมบูรณ์และถูกต้อง

4) ข้อสอบแบบตอบสั้น (Short answer test) เป็นข้อสอบที่คล้ายกับข้อสอบแบบเติมคำ แต่แตกต่างกันที่ข้อสอบแบบตอบสั้น จะเขียนเป็นประโยคคำถามสมบูรณ์ แล้วให้ผู้ตอบเขียนตอบ คำตอบที่ต้องการจะสั้นและกะทัดรัดได้ใจความสมบูรณ์ไม่ใช่เป็นการบรรยายแบบข้อสอบอัตนัยหรือความเรียง ส่วนข้อสอบเติมคำเป็นประโยคหรือข้อความที่ยังไม่สมบูรณ์

5) ข้อสอบแบบจับคู่ (Matching test) เป็นข้อสอบแบบเลือกตอบชนิดหนึ่ง โดยมีคำหรือข้อความแยกออกจากกันเป็น 2 ชุด แล้วให้ผู้ตอบเลือกจับคู่ว่าแต่ละข้อความในชุดหนึ่งจะคู่กับคำหรือข้อความใดในอีกชุดหนึ่งซึ่งมีความสัมพันธ์กันอย่างไรอย่างหนึ่งตามที่ผู้ออกข้อสอบกำหนดไว้

6) ข้อสอบแบบเลือกตอบ (Multiple choice test) คำถามแบบเลือกตอบโดยทั่วไปจะประกอบด้วย 2 ตอน คือ ตอนนำหรือคำถาม (Stem) กับตอนเลือก (Choice) ในตอนเลือกนั้นจะประกอบด้วยตัวเลือกที่เป็นคำตอบถูกและตัวเลือกหลวง ปกติจะมีคำถามที่กำหนดให้พิจารณา แล้วหาตัวเลือกที่ถูกต้องมากที่สุดเพียงตัวเลือกเดียวจากตัวเลือกอื่น ๆ และคำถามแบบเลือกตอบที่นิยมใช้ตัวเลือกที่ใกล้เคียงกัน

สรุปได้ว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่นิยมใช้มี 6 แบบ ได้แก่ ข้อสอบอัตนัยหรือความเรียง ข้อสอบแบบกาถูก-ผิด ข้อสอบแบบเติมคำ ข้อสอบแบบตอบสั้น ข้อสอบแบบจับคู่ และข้อสอบแบบเลือกตอบ โดยในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบข้อสอบแบบเลือกตอบ

3.3.3 ลักษณะของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี

สิริพร ทิพย์คง (2545) และ พิชิต ฤทธิจรรยา (2545) ได้กล่าวถึงลักษณะของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่ดีไว้ดังนี้

1) ความเที่ยงตรง เป็นแบบทดสอบที่สามารถนำไปวัดในสิ่งที่เราต้องการวัดได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน ตรงตามจุดประสงค์ที่ต้องการวัด

2) ความเชื่อมั่น แบบทดสอบที่มีความเชื่อมั่น คือ สามารถวัดได้คงที่ไม่่ว่าจะวัดกี่ครั้งก็ตาม เช่น ถ้านำแบบทดสอบไปวัดกับนักเรียนคนเดิมคะแนนจากการสอบทั้งสองครั้งควรมีความสัมพันธ์กันดี เมื่อสอบได้คะแนนสูงในครั้งแรกก็ควรได้คะแนนสูงในการสอบครั้งที่สอง

3) ความเป็นปรนัย เป็นแบบทดสอบที่มีคำถามชัดเจน เฉพาะเจาะจง มีความถูกต้องตามหลักวิชา และเข้าใจตรงกัน เมื่อนักเรียนอ่านคำถามจะเข้าใจตรงกัน ข้อคำถามต้องชัดเจน อ่านแล้วเข้าใจตรงกัน

4) การถามลึก หมายถึง ไม่ถามเพียงพฤติกรรมขั้นความรู้ความจำ โดยถามตามตำราหรือถามตามที่ครูสอน แต่พยายามถามพฤติกรรมขั้นสูงกว่าขั้นการจำ ได้แก่ การเข้าใจ การประยุกต์ใช้ การวิเคราะห์ การประเมินค่า และการคิดสร้างสรรค์

5) ความยากง่ายพอเหมาะ หมายถึง ข้อสอบที่บอกให้ทราบว่าข้อสอบข้อนั้นมีคนตอบถูกมากหรือตอบถูกน้อย ถ้ามีคนตอบถูกมากข้อสอบข้อนั้นก็ง่ายและถ้ามีคนตอบถูกน้อยข้อสอบข้อนั้นก็ยาก ข้อสอบที่ยากเกินความสามารถของนักเรียนจะตอบได้นั้นก็ไม่มีความหมาย เพราะไม่สามารถจำแนกนักเรียนได้ว่าใครเก่งใครอ่อน ในทางตรงกันข้ามถ้าข้อสอบง่ายเกินไปนักเรียนตอบได้หมด ก็ไม่สามารถจำแนกได้เช่นกัน ฉะนั้นข้อสอบที่ดีควรมีความยากง่ายพอเหมาะไม่ยากเกินไปไม่ง่ายเกินไป

6) อำนาจจำแนก หมายถึง แบบทดสอบนี้สามารถแยกนักเรียนได้ว่าใครเก่งใครอ่อนโดยสามารถจำแนกนักเรียนออกเป็นประเภทๆ ได้ทุกระดับอย่างละเอียดตั้งแต่อ่อนที่สุดไปจนถึงเก่งที่สุด

7) ความยุติธรรม คำถามของแบบทดสอบต้องไม่มีช่องทางชี้แนะให้นักเรียนที่ฉลาดใช้ไหวพริบในการเอาได้ถูกต้อง และไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนที่เกียจคร้านซึ่งดูตำราอย่างคร่าวๆ ตอบได้ และต้องเป็นแบบทดสอบที่ไม่ลำเอียงต่อกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง

สรุปได้ว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี ต้องเป็นแบบทดสอบที่มีความเที่ยงตรง ความเชื่อมั่น ความเป็นปรนัย ถามลึก มีความยากง่ายพอเหมาะ มีค่าอำนาจจำแนก และมีความยุติธรรม

จากการศึกษาด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสามารถสรุปเชื่อมโยงสู่การศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักการใช้ภาษาไทย หมายถึง ผลการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เกี่ยวกับสาระหลักการใช้ภาษาไทย เรื่อง ชนิดและหน้าที่ของคำใน

ภาษาไทย ที่เกิดจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ห้องเรียนกลับด้าน ซึ่งเป็นคำเฉลี่ยของคะแนนที่ได้จากการวัดโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ชนิดและหน้าที่ของคำในภาษาไทย ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นตามเกณฑ์การวัดและประเมินผลของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

4. ห้องเรียนกลับด้าน

4.1 ความหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้าน

รุ่งนภา นุตราวังศ์ (2557) ผู้เชี่ยวชาญของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) อธิบายให้เข้าใจง่ายๆ ว่า ห้องเรียนกลับด้านคือการนำสิ่งที่เดิมเคยทำในชั้นเรียนไปทำที่บ้าน และนำสิ่งที่เคยถูกมอบหมายให้ทำที่บ้านมาทำในชั้นเรียนแทน

สุรศักดิ์ ปาเฮ (2556) ได้กล่าวถึงความหมายของห้องเรียนกลับด้านว่า ห้องเรียนกลับด้าน ตรงกับภาษาอังกฤษว่า The Flipped Classroom เป็นศัพท์บัญญัติที่นิยามไว้ดังนี้ Flipped Classroom (n.) A Model of Teaching which students' homework is the traditional lecture viewed outside of class on a video. Class time is then spent on inquiry-based learning that would include what would traditionally be viewed as students' homework assignments. แปลสรุปได้ว่าห้องเรียนกลับด้าน (คำนาม) เป็นรูปแบบหนึ่งของการสอน โดยที่ผู้เรียนจะได้เรียนรู้จากการบ้านที่ได้รับผ่านการเรียนด้วยตนเองจากสื่อวีดิทัศน์ (Video) นอกชั้นเรียนหรือที่บ้าน ส่วนการเรียนในชั้นเรียนปกติ นั้นจะเป็นการเรียนแบบสืบค้นหาความรู้ที่ได้รับร่วมกันกับเพื่อนร่วมชั้น โดยมีครูเป็นผู้คอยให้ความช่วยเหลือชี้แนะ

สุพัตรา อุดมั่ง (2558) กล่าวว่า ห้องเรียนกลับด้าน ตรงกับภาษาอังกฤษว่า The Flipped Classroom หมายถึง การสอนลักษณะหนึ่งซึ่งแตกต่างไปจากการสอนปกติ ที่ผู้เรียนจะศึกษาเนื้อหาที่ครูบรรยายจากสื่อวีดิทัศน์ โดยใช้เวลานอกชั้นเรียน ส่วนเวลาในชั้นเรียนจะใช้ในการเรียนรู้แบบสืบสอบความรู้ และทำการบ้านที่ครูมอบหมายให้

จากนิยามดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปเชื่อมโยงสู่การศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้ว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้ห้องเรียนกลับด้าน หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนรู้สาระหลักการใช้ภาษาไทย เรื่อง ชนิดและหน้าที่ของคำในภาษาไทย เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีกิจกรรมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากสื่อต่าง ๆ ด้วยตนเอง ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองจากนอกห้องเรียนหรือที่บ้าน ผู้เรียนค้นหาความรู้ร่วมกับเพื่อนในชั้นเรียน โดยมีครูเป็นผู้คอยให้ความช่วยเหลือ ชี้แนะ และมีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและเครือข่าย

อินเทอร์เน็ต และใช้สื่อวิดีโอ (Video) แทนการบรรยายหน้าชั้นเรียน เพื่อให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้า นอกเวลาเรียน ล่วงหน้า 1 สัปดาห์ ผู้เรียนจะจดบันทึกความรู้ (Lecture) หรือสรุปองค์ความรู้ที่บ้าน โดยบันทึกลงในสมุดหรือเครือข่ายออนไลน์ต่าง ๆ สิ่งที่เคยเป็นการบ้าน จะถูกนำมาทำที่ห้องเรียน เมื่ออยู่ในห้องเรียน ครูจะมีบทบาทเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือและให้คำแนะนำแก่ผู้เรียน ผู้เรียน สามารถสอบถามข้อสงสัยจากสิ่งที่เรียนรู้นอกห้องเรียน และมีเวลาร่วมกันเรียนรู้บทเรียนในห้องเรียนได้มากขึ้น

4.2 ความเป็นมาของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้าน

วิจารณ์ พานิช (2556) ได้กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้านเพิ่งมีขึ้นเมื่อประมาณ 5 ปี ที่ผ่านมา แนวคิดนี้เกิดจากครูสอนวิชาเคมีของโรงเรียน Woodland Park High School ในประเทศสหรัฐอเมริกา 2 คนคือ โจนาธาน เบอร์กมันน์ (Jonathan Bergman) และ อาร์รอน แซมส์ (Aaron Sams) ทั้งสองเป็นครูที่มีจิตวิญญาณความเป็นครูเต็มเปี่ยม และมีแนวคิดที่จะช่วยนักเรียนที่เข้าเรียนในชั้นเรียนไม่ทันเพราะต้องขาดเรียนไปทำกิจกรรมต่างๆ เช่น เล่นกีฬาให้กับโรงเรียน หรือกิจกรรมอื่นๆ และช่วยแก้ไขปัญหานักเรียนที่มีพฤติกรรมการเรียนช้า โดยใช้สื่อ ICT เป็นเครื่องมือในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน โดยครูจะทำสื่อวิดีโอให้นักเรียนศึกษาย้อนหลังผ่านอินเทอร์เน็ต เพื่อแก้ไขปัญหาค่าการจดบันทึกการเรียน และลดภาระการสอนของครู โดยไม่ต้องสอนซ้ำเนื้อหาเดิมให้กับนักเรียนที่ไม่ได้เข้าชั้นเรียน นอกจากนี้ นักเรียนที่เข้าชั้นเรียนตามปกติก็สามารถศึกษาเนื้อหาจากสื่อการเรียนรู้อื่นๆ ที่หลากหลายทั้งที่ครูจัดทำขึ้นหรือศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ นอกห้องเรียน เวลาในห้องเรียนจึงเป็นการทำกิจกรรมให้นักเรียนได้ลงมือฝึกฝนปฏิบัติด้วยตนเอง โดยเป็นกิจกรรมเดี่ยวหรือกลุ่มตามความเหมาะสม มีครูเป็นผู้คอยแนะนำและติดตามความก้าวหน้าทางการเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละคน ซักถามข้อสงสัยในบทเรียน ทำแบบฝึกหัดหรือแบบทดสอบ ครูทั้งสองคนได้เขียนหนังสือเรื่อง Flip Your Classroom : Reach Every Student in Every Class Every Day ซึ่งได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย Jonathan Bergmann และ Aaron Sams เป็นผู้พัฒนา Flipped Classroom โดยเริ่มจากการทำวิดีโออย่างง่ายๆ ให้นักเรียนที่ไม่ได้เข้าเรียนได้ดูวิดีโอ หลังจากนั้นเมื่อข่าวการทำวิดีโอการสอนแพร่ออกไปแล้ว ก็มีนักเรียนที่เข้าเรียนแล้วแต่กลับมามองซ้ำเพื่อการสอบ นับเป็นสิ่งที่ดีต่อ การสอนของ Jonathan Bergmann และ Aaron Sams เพราะไม่ต้องตามนักเรียนช่วงกลางวันหรือหลังเลิกเรียนเพื่อมาเรียนเสริม แต่สิ่งที่ Jonathan Bergmann และ Aaron Sams ไม่ได้คาดคิด คือมีครูและนักเรียนจากทั่วโลกที่ศึกษาวิดีโอที่พวกเขาลงไว้ ครูจากต่างประเทศ หรือแม้แต่ครูใหม่ก็มาศึกษาจากวิดีโอนี้ซึ่งเป็นเรื่องที่พวกเขาไม่ได้คาดคิด ดังนั้นพวกเขาจึงเริ่มบันทึกวิดีโอการสอนเตรียมไว้และนำมาใช้ในห้องเรียน เมื่อนำมาใช้และทำกิจกรรม พวกเขาพบว่าเมื่อทำการสอนและกิจกรรมต่าง ๆ เสร็จ ยังมี

เวลาเหลืออีก 20 นาที เมื่อเทียบกับการเรียนแบบดั้งเดิม เมื่อได้นำ Flipped Classroom มาใช้จนจบปี การศึกษา ก็ได้ค้นพบว่าการสอนในรูปแบบนี้เป็นสิ่งที่ดีกับนักเรียน เช่น Flipped Classroom เป็นวิธี ที่ช่วยกำหนดกรอบให้นักเรียนได้รับการศึกษาส่วนบุคคลที่เหมาะสมกับความต้องการของตน เช่น กรณีมีนักเรียนแลกเปลี่ยนที่เข้ามาใหม่กลางภาคเรียน โดย Jonathan Bergmann และ Aaron Sams ได้ให้นักเรียนใหม่ควิดิทัศน์การสอนของพวกเขา ผลปรากฏว่านักเรียนคนนี้สามารถเรียนรู้ได้ทัน เพื่อนแม้จะใช้เวลาน้อยกว่า ซึ่งการศึกษาในแบบดั้งเดิมจะทำได้ยาก นักเรียนที่ได้รับการศึกษา แบบเดิมจะรู้ในเรื่องนั้น ๆ แค่เพียงผิวเผิน แต่การใช้ Flipped Classroom จะช่วยให้นักเรียนที่มีความ แตกต่างกันได้ได้รับการศึกษาเฉพาะที่เหมาะสมสำหรับนักเรียนคนนั้น

4.3 สี่เสาหลักของ F-L-I-P

จากเว็บไซต์ <http://flippedlearning.org> ได้ระบุไว้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Flipped Classroom มุ่งเน้นที่การเรียนของนักเรียนให้เป็นการเรียนรู้รายบุคคล สี่เสาหลัก ของ F-L-I-P จะช่วยอธิบายให้ครูหรือผู้ที่จะนำ Flipped classroom ไปใช้นั้น ได้เข้าใจถึงการจัดการเรียน การสอนแบบ Flipped Classroom ว่ามีหัวใจหลักที่แท้จริงอย่างไร (<http://flippedclassroom-4saolak-ariss.blogspot.com/2017/10/f-l-i-p.html> , ออนไลน์) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

F – Flexible Environment

การเรียนการสอนแบบ Flipped Classroom ต้องการความยืดหยุ่นของ สภาพแวดล้อม เช่น รูปแบบของการเรียนรู้นั้นควรมีหลายรูปแบบไม่ยึดติดกับแบบใดแบบหนึ่ง หรือรูปแบบเดิมๆ นักเรียนสามารถใช้รูปแบบการเรียนแบบใดๆ ก็ได้เพื่อที่จะรองรับบทเรียนต่างๆ ซึ่งอาจจะเกี่ยวข้องกับการทำงานของกลุ่ม การศึกษาอิสระ การวิจัย ผลการดำเนินงานและการ ประเมินผล นักเรียนจะเลือกสภาพแวดล้อมที่มีความแตกต่าง เวลาและสถานที่ที่ต้องการเรียน ใน ชั้น Flipped Classroom จะมีบางครั้งที่มีความวุ่นวายหรือเสียงดังเมื่อเปรียบเทียบกับวิธีการเรียน แบบดั้งเดิมที่มีความสงบเงียบมากกว่า นอกจากนี้ครูจะต้องมีความยืดหยุ่นกับการคาดหวังด้วย ระยะเวลาในการเรียนรู้ของนักเรียน หรือวิธีการประเมิน และการสร้างระบบการประเมินที่จะต้อง มี ความเหมาะสมทั้งในการวัด ความหมายกับนักเรียน และครู ไม่ใช่การประเมินเป็นตัวสินคenen นักเรียนเพียงอย่างเดียว

L – Learning Culture

การเรียนการสอนแบบ Flipped Classroom ต้องการการยกระดับจากวัฒนธรรม การเรียนรู้ในรูปแบบครูเป็นศูนย์กลางแบบดั้งเดิม ครูเป็นแหล่งที่มาของข้อมูล เป็นผู้เชี่ยวชาญด้าน เนื้อหาแต่เพียงผู้เดียวที่ให้ข้อมูลกับนักเรียนโดยตรงผ่านการบรรยาย ในรูปแบบการเรียนรู้ Flipped Classroom มีการเปลี่ยนแปลงจากครูเป็นศูนย์กลางเป็นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งจะให้ความสำคัญ

ต่อการเรียนรู้ในสิ่งที่นักเรียนสนใจในเชิงลึกมากขึ้น และสร้างโอกาสในการเรียนรู้ของนักเรียนให้ดียิ่งขึ้น นักเรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้โดยที่พวกเขามีส่วนร่วมในการสร้างความรู้ผ่านการมีส่วนร่วมในการเรียนและการประเมินผลของนักเรียน ซึ่งจะเป็นไปในลักษณะส่วนบุคคล ในทางทฤษฎีนักเรียนสามารถเลือกการเรียนรู้ของพวกเขาโดยการหาเนื้อหาที่อยู่นอกเหนือจากเนื้อหาภายในห้อง หรือเนื้อหาที่กำหนดไว้ และครูสามารถเพิ่มปฏิสัมพันธ์ในห้องเรียนเพื่อตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียนและแนะนำสื่อต่าง ๆ ให้นักเรียน

I – Intentional Content

การเรียนการสอนแบบ Flipped Classroom ต้องการความตั้งใจในการศึกษาเนื้อหาเพื่อที่ครูจะได้รู้ในเนื้อหาของตัวเองจริง ๆ ได้ประเมินเนื้อหาที่จะสอนโดยตรง รวมถึงการวางแผนด้วยว่าจะใช้สื่อใดๆ ในการสอนเนื้อหานั้น สื่อใดที่อนุญาตให้นักเรียนได้ค้นหาต่อไป ถ้าหากนักเรียนต้องการเรียนรู้เรื่องนั้นเพิ่ม และครูจะใช้วิธีการสอนแบบในห้อง เช่น active learning strategies, peer instruction, problem-based learning, or mastery หรือ Socratic methods ขึ้นอยู่กับระดับชั้นและหัวข้อเรื่อง ที่ครูต้องการสอน ทั้งหมดนี้เป็นสิ่งที่ครูจะต้องเข้าใจและศึกษาในเรื่องที่ต้องการจะสอนจริงๆ เพื่อเป็นการวางแผนการเรียนในคาบนั้นให้เกิดผลประโยชน์กับนักเรียนสูงสุด

P – Professional Educator

การเรียนการสอนแบบ Flipped Classroom ต้องการครูที่เป็นมืออาชีพ Flipped Classroom อาจจะทำให้เห็นว่าวิถีทัศน์การเรียนการสอนมีความสำคัญมากกว่าครูหรือนักการศึกษาแต่จริง ๆ แล้วเป็นการเข้าใจที่ผิด เพราะสำหรับ Flipped Classroom ต้องการทักษะด้านการศึกษามืออาชีพที่จะมีความสำคัญกับครูหรือนักศึกษามากขึ้นกว่าเดิม โดยจะต้องกำหนดเวลาและวิธีการที่จะเปลี่ยนการเรียนการสอนแบบดั้งเดิม ไปเป็นการเรียนรู้ของแต่ละบุคคลและการเพิ่มเวลา การพบปะระหว่างครูและนักเรียนมากขึ้น จะทำให้สามารถนำรูปแบบการสอนมาใช้กับนักเรียนได้เป็นอย่างดี มีการสังเกตนักเรียนในช่วงที่ทำการกิจกรรม ช่วยให้การประเมินนักเรียนเป็นไปแบบรายบุคคลจริงๆ ซึ่งทั้งหมดนี้จะทำไม่ได้เลยถ้าหากครูยังไม่เข้าใจวิธีการสอนเนื้อหา ซึ่งเป็นบทบาทของตัวเองที่พึงมี ซึ่งจากทั้งหมดนี้จะทำให้ครูที่ต้องการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Flipped Classroom ได้ปรับทัศนคติของตัวเองซึ่ง Jonathan Bergmann และ Aaron Sams ยังได้แนะนำสิ่งที่ไม่ควรทำเมื่อคิดที่จะเปลี่ยนแปลงการเรียนการสอนแบบ Flipped Classroom ไว้ว่า

1. ไม่ควรจัดการเรียนการสอนแบบ Flipped Classroom เพราะมีคนแนะนำ
2. ไม่ควรจัดการเรียนการสอนแบบ Flipped Classroom เพราะคิดว่าเป็นการทำให้เกิด

3. ไม่ควรจัดการเรียนการสอนแบบ Flipped Classroom เพื่อแสดงความเป็นผู้นำทางเทคโนโลยี

4. ไม่ควรจัดการเรียนการสอนแบบ Flipped Classroom เพราะคิดว่าการกลับทางห้องเรียนเป็นเครื่องบอกว่าคุณเป็นครูที่ดี

5. ไม่ควรจัดการเรียนการสอนแบบ Flipped Classroom เพราะคิดว่าการกลับทางห้องเรียนช่วยให้ชีวิตการเป็นครูง่ายขึ้น

4.4 ความสำคัญของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้าน

วิจารณ์ พานิช (2556) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้านไว้ดังนี้

1. ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนตลอดเวลา โดยนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นยุคที่เทคโนโลยีเจริญก้าวหน้าเป็นอย่างมาก

2. ช่วยให้นักเรียนที่มีกิจกรรมมาก สามารถเรียนล่วงหน้า หรือเรียนตามได้ง่ายขึ้น และยังช่วยให้นักเรียนรู้จักบริหารเวลาของตนเองให้เหมาะสมอีกด้วย

3. ทำให้ครูเข้าใจความก้าวหน้าทางการเรียนรู้ของนักเรียนว่าช้าหรือเร็วและให้คำแนะนำในการเรียนหรือการศึกษาเนื้อหาวิชาได้อย่างเหมาะสม

4. นักเรียนสามารถศึกษาจากสื่อการเรียนรู้ได้ตามศักยภาพของตน จะศึกษาสื่อที่รอบรู้ก็ได้จนกว่าจะเข้าใจเนื้อหาบทเรียนนั้น

5. ช่วยสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนด้วยกัน และนักเรียนกับครูจากการทำกิจกรรมภายในชั้นเรียน ที่เป็นกิจกรรมกลุ่มให้นักเรียนได้เรียนรู้และช่วยกันทำงานจนประสบผลสำเร็จ โดยมีครูให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด

6. ทำให้ครูรู้จักนักเรียนของตนดีขึ้นจากการจัดกิจกรรมในชั้นเรียน เพราะครูต้องสังเกตพฤติกรรมการเรียน ให้คำแนะนำ สร้างแรงบันดาลใจ ให้กำลังใจ รับฟัง และส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน ทำให้ครูเห็นความแตกต่างของนักเรียนในชั้นเรียน เห็นจุดแข็งและจุดอ่อนของนักเรียนแต่ละคน

7. ทำให้บรรยากาศการเรียนรู้ในชั้นเรียนเปลี่ยนไป พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์บางอย่างของนักเรียนหายไป เช่น การเล่นโทรศัพท์ในเวลาเรียน การนอนหลับในชั้นเรียน เนื่องจากในห้องเรียนกลับด้านนี้นักเรียนจะเป็นผู้ลงมือปฏิบัติ ไม่ใช่รับการถ่ายทอดแบบเดิม อย่างไรก็ตามแม้ว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้านจะเกิดประโยชน์กับนักเรียนได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ แต่ครูต้องเข้าใจจุดเน้นของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนี้ให้ชัดเจนว่า ไม่ได้

ทำให้ภาระการสอนครูลดลง เพราะครูต้องติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนและให้คำแนะนำอย่างต่อเนื่อง ไม่ได้จำกัดเพียงแค่ภายในชั้นเรียน เพราะครูกับนักเรียนสามารถติดต่อสื่อสารผ่านเทคโนโลยี การติดตามและให้คำแนะนำการเรียนรู้แก่นักเรียนจึงสามารถทำได้ตลอดเวลา แม้จะเป็นนอกชั้นเรียนก็ตาม

4.5 วิธีดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้าน

4.5.1 สิ่งที่ต้องทำในวันแรก

ในวันแรกครูต้องอธิบายประโยชน์ของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้านให้นักเรียนทราบ

4.5.2 แจ้งให้ผู้ปกครองนักเรียนทราบเรื่องการเรียนแบบใหม่

แจ้งให้ผู้ปกครองทราบว่านักเรียนจะได้ประโยชน์อย่างไร เพราะผู้ปกครองอาจเป็นห่วงเรื่องผลการสอบ และในช่วงแรกอาจมีการต่อต้านบ้าง แต่ผู้ปกครองจะยอมรับและชื่นชมในที่สุด

4.5.3 สอนวิธีดูแลจัดการวิดิทัศน์

ครูต้องแนะนำวิธีที่ถูกต้องแก่นักเรียน ว่าจะให้ดูวิดิทัศน์แบบตั้งใจดูจริง ๆ ไปพร้อมๆ กัน โดยไม่มีสิ่งรบกวนสมาธิ เช่น ไม่มีหูฟัง iPod เสียบบู ไม่เปิด Facebook ฝึกใช้ปุ่มหยุดวิดิทัศน์ และชี้ประเด็นสำคัญในเรื่อง ลองให้นักเรียนคนหนึ่งเป็นผู้ควบคุมวิดิทัศน์ ที่จะหยุดหรือย้อนกลับไปจุดอนสำคัญ แล้วร่วมกันอภิปรายทั้งชั้นเรียนว่าหากตนเองเป็นผู้ควบคุมวิดิทัศน์จะติดต่อตนเองอย่างไร แต่ละคนดูได้เข้าใจเร็วช้าแตกต่างกันอย่างไร และการเรียนจากวิดิทัศน์ช่วยให้นักเรียนแต่ละคนเป็นผู้มีอำนาจเหนือการเรียนของตนเองอย่างไร นอกจากนั้น ยังต้องสอนวิธีจดบันทึก เพราะการจดบันทึกจะช่วยในการฝึกตั้งคำถาม และการจับประเด็นสำคัญ

4.5.4 กำหนดให้นักเรียนตั้งคำถามที่น่าสนใจ

เพื่อให้แน่ใจว่านักเรียนได้ดูวิดิทัศน์มาก่อน ครูจึงกำหนดให้นักเรียนต้องมาตั้งคำถามที่น่าสนใจในชั้นเรียน โดยต้องเป็นคำถามที่เกี่ยวข้องกับวิดิทัศน์ และตัวนักเรียนเองไม่รู้คำตอบ นักเรียนแต่ละคนต้องตั้งคำถามมาคนละ 1 คำถามต่อวิดิทัศน์ 1 ตอน ในชั้นเรียนจะมีช่วงเวลา คำถามและคำตอบ ที่สนุกสนานและมีคุณค่าต่อการเรียนรู้อย่างยิ่ง โดยนักเรียนอาจเรียนคนเดียว หรือเรียนเป็นกลุ่ม และเป็นการทำงานร่วมกับครู เป็นช่วงเวลาที่ครูได้เรียนรู้สูงมาก ได้มีโอกาสสังเกตความเข้าใจผิดของนักเรียน และแก้ไขให้เรียบร้อย เป็นกติกการเรียนที่ทำให้นักเรียนที่ในห้องเรียนปกติเลื่อนลอยจากการเรียน ไม่เคยพูด ไม่เคยถามครู ต้องมีส่วนตั้งคำถาม และช่วยกันหาคำตอบ บางคำถามครูก็ไม่วู้คำตอบ ครูจึงได้มีโอกาสแสดงให้นักเรียนเห็นว่า การไม่รู้อะไรเป็นเรื่อง

ปกติ ไม่ใช่เรื่องน่าอายหรือต้องปิดบัง การที่ครูได้ร่วมค้นคว้ากับนักเรียน ทำให้เกิดความสนิทสนม ช่วยให้นักเรียนกล้าถามต่อ และที่สำคัญ ช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วย

4.5.5 วางรูปแบบห้องเรียนแบบกลับด้านและเรียนให้รู้จริง

ห้องเรียนต้องเปลี่ยนจาก classroom เป็น studio คือกลายเป็นห้องทำงาน เป็นห้องที่จุดสนใจคือการเรียนของตนเอง เรียน โดยการลงมือทำไม่ใช่โดยการฟังครูสอนในห้องเรียนแบบเก่า เครื่องใช้ต่างๆ ในห้อง ต้องเน้นการใช้งานเพื่อการเรียนของนักเรียน และเพื่อการเรียนแบบมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันของนักเรียน ไม่ใช่เพื่อการสอนของครูอย่างแต่ก่อน เครื่องใช้เกือบทั้งหมดในห้อง มีไว้ให้นักเรียนใช้ไม่ใช่สงวนไว้ให้ครูเท่านั้นที่มีสิทธิ์ใช้ภายในห้องเรียนแบบเก่า

4.5.6 ให้นักเรียนได้จัดการเวลาและงานของตนเอง

ในบางช่วงเวลาของปีการศึกษา นักเรียนบางคนอาจมีกิจกรรมพิเศษที่ต้องทำ เช่นงานเทศกาล หรือการแข่งขันกีฬา และช่วงนั้นก็ใกล้การสอบประจำภาคเรียนด้วย ในห้องเรียนกลับด้านและเรียนให้รู้จริง นักเรียนสามารถเรียนไว้ล่วงหน้า เรียนวิชาบางวิชาให้จบเร็ว สามารถสอบไล่ก่อนเวลาและใช้เวลาของวิชาที่เรียนจบเร็วเรียนวิชาอื่น นักเรียนที่เรียนช้าก็สามารถใช้เวลาเรียนช้าช่วงที่ต้องการได้ สอบส่วนใดไม่ผ่านก็สอบใหม่ได้เสมอ

4.5.7 ส่งเสริมให้นักเรียนช่วยเหลือกันเอง

ห้องเรียนคือ learning hub (ไม่ใช่ teaching hub) จุดสนใจคือนักเรียนด้วยกันเอง ไม่ใช่ครู นักเรียนจะตระหนักในความจริงข้อนี้ และเรียนรู้ร่วมกัน และช่วยเหลือกัน จะรวมตัวกันเองเป็นกลุ่มเพื่อเรียนรู้ร่วมกัน บางครั้งครูจะจัดนักเรียนเป็นกลุ่มเรียนรู้เฉพาะเรื่อง เช่น นักเรียนที่ยังไม่เข้าใจประเด็น ก จะรวมตัวกันเป็น independent study group เรื่องประเด็น ก ในขณะที่นักเรียนคนอื่นๆ หรือกลุ่มอื่นเรียนประเด็นอื่น นี่คือการฝึก team skills, collaborative skills โดยไม่รู้ตัว การจัดการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้านและเรียนให้รู้จริง จึงเป็นการฝึก 21st Century Skills แบบไม่รู้ตัว

4.5.8 สร้างระบบประเมินที่เหมาะสม

ต้องสร้างระบบประเมินที่ประเมินความเข้าใจของนักเรียนอย่างแม่นยำ ครูต้องรู้ว่านักเรียนได้เรียนรู้อย่างรู้จริงตามที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์ของวิชาหรือไม่ และมีนักเรียนคนใดยังเรียนรู้ไม่ได้ตามที่กำหนด เพื่อที่ครูจะได้ดำเนินการแก้ไข

4.5.9 การประเมินเพื่อปรับปรุง (Formative Assessment)

ครูที่มีประสบการณ์สูง จะสามารถบอกได้ทันทีว่านักเรียนคนใดยังไม่เข้าใจเรื่องอะไร เมื่อครูเดินไปรอบๆ ห้องเรียนแบบกลับด้านและเรียนให้รู้จริง ครูอาจจะลองสอบถาม

บางคำถามกับนักเรียนบางคน และรีบแก้ความเข้าใจผิดให้ เพราะในช่วงที่นักเรียนกำลังเรียนรู้ หลักการเรื่องใดเรื่องหนึ่ง นักเรียนแต่ละคนจะต้องการความช่วยเหลือแตกต่างกัน ตามระดับของ พัฒนาการของศักยภาพในการเรียนรู้ (cognitive development) ของตน และตามความยากง่ายของ เรื่อง ครูจะมีวิธีช่วยเหลือนักเรียนแตกต่างกัน บางกรณีครูจะช่วยเหลืออย่างเป็นระบบ แต่ในบาง กรณี ครูจะปล่อยให้ให้นักเรียนใช้ความพยายามช่วยเหลือตนเอง การเรียนที่ดี ไม่ใช่การเรียนแบบ ได้รับการป้อนสาระความรู้ นักเรียนที่ช่วยตัวเองได้ควรได้เรียนแบบช่วยตัวเอง เพราะจะเรียนรู้ได้ ลึกและเชื่อมโยงกว่า แต่นักเรียนที่เรียนอ่อน ก็ต้องได้รับความช่วยเหลือตามความเหมาะสม ครูอาจ มอบให้นักเรียนเป็นผู้รับผิดชอบการประเมินเพื่อยืนยันการเรียนรู้ของตนเอง ว่าได้บรรลุการเรียนรู้ ตามที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์แล้วหรือไม่ จะพิสูจน์โดยวิธีใดก็ได้ สำหรับนักเรียนที่ยังไม่ สามารถพิสูจน์ตนเองได้ ครูก็จะเข้าไปประเมิน และหาประเด็นที่นักเรียนยังไม่เข้าใจ แล้วจัด กระบวนการเรียนรู้เพื่อซ่อมเสริม ความเข้าใจเป็นรายคน

4.5.10 ถามคำถามที่ถูกต้อง ในการทดสอบ

การคุยกับนักเรียนของครู เป็นการคุยกันอย่างเป็นธรรมชาติ และเปี่ยม ความเมตตาของครูเพื่อนักเรียน เพื่อสร้างความสนิทสนม รู้จักนักเรียนเป็นรายคน ให้นักเรียนรู้สึก ว่าเขาเป็นบุคคลสำคัญของครู ให้ครูรู้จักความคิดของเขา และเพื่อให้ครูได้ช่วยให้นักเรียนแต่ละคน ได้เรียนวิธีเรียนรู้ คำถามที่ครูถามนักเรียนแต่ละคนจึงแตกต่างกันเป็นรายคน เป็นไปตาม สถานการณ์ แตกต่างกันไปตามระดับความเข้าใจ เป็นคำถามที่ช่วยให้ครูรู้ว่านักเรียนคนนั้น ๆ มีความก้าวหน้าในบทเรียนนั้นไปถึงระดับใดแล้ว และนักเรียนต้องการความช่วยเหลือหรือไม่ อย่างไร คำถามที่ดี นอกจากมีคุณประโยชน์ต่อการประเมินความก้าวหน้าของการเรียนแล้ว ยังช่วย จุดประกายความสนใจ หรือความใฝ่รู้ ของนักเรียนได้ด้วย

4.5.11 การสอบแบบได้-ตก (Summative Evaluation)

เป็นการสอบเพื่อดูว่านักเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้หรือไม่ โดยที่ครูต้องกำหนดว่าเกณฑ์สอบ ผ่าน-ไม่ผ่าน คืออะไร นักเรียนที่สอบไม่ผ่าน ต้องเรียนเสริม แล้ว สอบใหม่ จนกว่าจะสอบได้

4.5.12 ความซื่อสัตย์ในการสอบ

ครูต้องหาวิธีป้องกันนักเรียนทุจริตในการสอบ โดยจัดการสอบที่นักเรียน ทุจริตไม่ได้หรือทุจริตได้ยาก เช่น การออกข้อสอบหลายชุด และการสอบในอินเทอร์เน็ต

4.5.13 เครื่องช่วยการสอบเพื่อผล ได้-ตก

เครื่องช่วยนี้คือ computer-generated exam ที่การออกข้อสอบและให้ คะแนนทำโดยคอมพิวเตอร์ โดยครูเป็นผู้ออกข้อสอบใส่ไว้ในคอมพิวเตอร์ (ครูต้องลงแรงออก

ข้อสอบมากขึ้น)ทำให้นักเรียนแต่ละคนได้รับข้อสอบคนละชุด และครูสามารถปรับความยากง่ายของการสอบแต่ละครั้งได้ เครื่องช่วยนี้เรียกว่า course-management software ซึ่งมีหลายสำนัก ได้แก่ Moodle, Blackboard, WebCT

4.5.14 การให้ผลการเรียน

ครูต้องใคร่ครวญว่าในการเรียนแบบห้องเรียนกลับด้านและการเรียนแบบรู้จริงนั้น การให้ผลการเรียนมีความหมายอย่างไร แตกต่างจากผลการเรียนโดยทั่ว ๆ ไปอย่างไร ซึ่งครูควรยึดการให้ผลการเรียนแบบอิงเกณฑ์

4.6 แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยแบบห้องเรียนกลับด้าน

สุพัตรา อุดมิ่ง (2558) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยแบบห้องเรียนกลับด้านมีแนวทาง ดังนี้

1. ครูภาษาไทยต้องจัดเตรียมสื่อการเรียนรู้ที่นักเรียนสามารถศึกษาด้วยตนเอง Jonathan Bergman และ Aaron Sams ผู้ริเริ่มแนวคิดการจัดห้องเรียนกลับด้าน ได้ทำวิดีโอทัศน์บทเรียนให้นักเรียนของเขาได้กลับไปศึกษาที่บ้าน วิดีทัศน์บทเรียนควรมีขนาดสั้น ความยาวเพียง 10-15 นาทีเท่านั้น หากเนื้อหาควรแบ่งวิดีโอออกเป็นตอน ๆ เพื่อให้นักเรียนสามารถศึกษาได้โดยไม่ต้องหน้าก่อนจบบทเรียน นักเรียนที่เรียนรู้ก็สามารถหยุดวิดีโอทัศน์หรือย้อนกลับไปดูอีกครั้งเพื่อทำความเข้าใจได้ นักเรียนไม่ต้องรีบเร่งในการทำความเข้าใจบทเรียน ส่วนนักเรียนที่เรียนรู้ได้เร็วก็สามารถดูวิดีโอทัศน์ด้วยความเร็วในการเรียนรู้ของตน การนำวิดีโอทัศน์บทเรียนไปเผยแพร่ให้นักเรียนสามารถดำเนินการได้หลายช่องทาง โดยอาจบันทึกในแผ่นซีดี นำขึ้นเว็บ youtube หรือเว็บที่สามารถฝากวิดีโอทัศน์ได้ เช่น Facebook, Google plus หรือ สร้างกลุ่มห้องเรียนออนไลน์ใน Facebook หรือ Line หรือ blog ประจำวิชา นอกจากการจัดทำวิดีโอทัศน์แล้วครูยังสามารถออกแบบสื่อที่สอดคล้องเหมาะสมกับเนื้อหาวิชาของตนได้อีกหลายรูปแบบ เช่น บทเรียนแบบเกม CAI สื่อมัลติมีเดียออนไลน์ เช่น Khan Academy, TED-Ed <http://ed.ted.com/>, Youtube Education for Universities, Academic Earth, videolectures.net, webcast. berkley, MIT Open course, iTunes-U, Neo K-12, Teacher Tube โดยมีเครื่องมือที่ช่วยสร้างสื่อการสอนด้วยตนเองได้ เช่น KMUTT LMS (by KMUTT Library), Camtasia Studio (PC) or Camtasia for Mac, Jing, Snagit, Screenflow, Screencast-o-matic, Screenr, Educreations, Screencasting นอกจากนี้ ยังมีเว็บไซต์ที่ให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศทางออนไลน์เพื่อการเรียนการสอน เช่น ClassStart.org ซึ่งรองรับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ลักษณะนี้สามารถใช้งานได้ง่าย เข้าถึงได้ทุกที่ทุกเวลาจากทั่วทุกมุมโลก เพียงแค่มีคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต อย่างไรก็ตามครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ค้นคว้าความรู้

ด้วยตนเองจากแหล่งการเรียนรู้อื่นๆ ประกอบด้วย เช่น สืบค้นจากอินเทอร์เน็ต และอ่านหนังสือจากห้องสมุด

2. ครูภาษาไทยต้องอธิบายวิธีการเรียนแบบห้องเรียนกลับด้านให้นักเรียนเข้าใจ รวมทั้งแจ้งให้ผู้ปกครองทราบ เพื่อให้ทั้งผู้ปกครองและนักเรียนยอมรับและปรับตัว

3. ครูภาษาไทยต้องจัดกิจกรรมในห้องเรียนให้นักเรียนได้ประโยชน์จากการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติและเรียนให้รู้จริงตามความสามารถในการเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละคน ครูทำหน้าที่เป็นโค้ชคอยให้คำแนะนำ ส่งเสริมให้นักเรียนคิด โดยการตั้งคำถามและหาคำตอบ ครูควรให้นักเรียนได้ตั้งคำถามจากการชมวิดีโอที่บันทึกมาที่บ้านมาก่อน ซึ่งต้องเป็นคำถามที่นักเรียนไม่ทราบคำตอบจริง ๆ มาคนละ 1 คำถาม แล้วอาจใช้ช่วงเวลาดังกล่าวในการตั้งคำถามและช่วยกันหาคำตอบ จากนั้นแลกเปลี่ยนความคิดเห็นจากเนื้อหาที่ได้ชมวิดีโอ หรือสร้าง Blog หรือตั้งกลุ่มห้องเรียนใน Facebook หรือ Line แล้วให้นักเรียนเข้ามาตั้งคำถาม และอภิปรายหาคำตอบ ในขั้นแรกครูอาจเป็นผู้ตั้งกระทู้ถามนักเรียนก่อนเพื่อสร้างความสนใจของนักเรียน และที่สำคัญที่สุดคือครูต้องติดตามความก้าวหน้าทางการเรียนของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ เนื่องจากมีการเปลี่ยนห้องเรียนให้เป็นห้องทำงาน ครูควรจัดอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จะเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ของนักเรียนมากที่สุด โดยอาจจัดให้เรียนรู้แบบเดี่ยว หรือจัดเป็นกลุ่มให้เรียนรู้ร่วมกันและช่วยเหลือกัน หากนักเรียนคนใดเรียนรู้ช้าครูอาจจะจัดแยกออกมาศึกษาประเด็นที่ยังไม่เข้าใจอีกครั้ง ส่วนนักเรียนที่เรียนรู้เข้าใจดีแล้วก็เรียนในประเด็นอื่นต่อไป

4. ครูภาษาไทยต้องสร้างระบบประเมินผลอย่างเหมาะสมและเน้นการประเมินตามสภาพจริง ในขณะที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม ครูต้องสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนทุกคน หากนักเรียนคนใดต้องการคำแนะนำหรือความช่วยเหลือ ครูจะได้ให้ความช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างเหมาะสมตามศักยภาพ นอกจากนี้ ควรเป็นการประเมินการใช้ทักษะภาษาไทยมากกว่า มุ่งทดสอบความรู้เชิงหลักการเพียงอย่างเดียว

4.7 ลักษณะห้องเรียนกลับด้านในวิชาภาษาไทย

School wires (2013 อ้างถึงใน สุรศักดิ์ ปาเส, 2556) อธิบายว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) มีองค์ประกอบสำคัญ 4 ด้าน ที่เป็นวัฏจักร หมุนเวียนกันอย่างเป็นระบบ ดังนี้

1. การกำหนดชุดวิธีเพิ่มพูนประสบการณ์ (Experiential Engagement) โดยมีครูผู้สอนเป็นผู้ชี้แนะวิธีการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนเพื่อเรียนเนื้อหาโดยอาศัยวิธีการที่หลากหลาย ทั้งการใช้กิจกรรมที่กำหนดขึ้นเอง เกม สถานการณ์จำลอง สื่อปฏิสัมพันธ์ การทดลอง หรืองานด้านศิลปะแขนงต่าง ๆ

2. การสืบค้นเพื่อให้เกิดมโนทัศน์รวบยอด (Concept Exploration) โดยครูผู้สอนเป็นผู้คอยชี้แนะให้กับผู้เรียนจากสื่อหรือกิจกรรมหลายประเภท เช่น สื่อประเภทวีดิทัศน์บันทึกการบรรยาย การใช้สื่อบันทึกเสียงประเภทเผยแพร่เสียง (Podcasts) การใช้สื่อเว็บไซต์ (Websites) หรือสื่อออนไลน์ (Chats)

3. การสร้างองค์ความรู้ที่มีความหมาย (Meaning Making) โดยผู้เรียนเป็นผู้บูรณาการสร้างทักษะองค์ความรู้จากสื่อที่ได้รับจากการเรียนรู้ด้วยตนเองโดยการสร้างกระดานความรู้อิเล็กทรอนิกส์ (Blogs) การใช้แบบทดสอบ (Tests) การใช้สื่อสังคมออนไลน์และกระดานสำหรับอภิปรายแบบออนไลน์ (Social Networking & Discussion Boards)

4. การสาธิตและประยุกต์ใช้ (Demonstration & Application) เป็นการสร้างองค์ความรู้โดยผู้เรียนเองในเชิงสร้างสรรค์ โดยการจัดทำเป็นโครงการ (Project) และผ่านกระบวนการนำเสนอผลงาน (Presentations) ที่เกิดจากการรังสรรค์งานเหล่านั้น เมื่อนำแนวคิดดังกล่าวมากลับด้านห้องเรียนภาษาไทย จึงต้องเริ่มจากการเปลี่ยนบทบาทของครูจากผู้ที่ถ่ายทอดความรู้หน้าชั้นเรียนเพียงอย่างเดียว เป็นครูที่ต้องสร้างสื่อการเรียนรู้ให้นักเรียนกลับไปศึกษาที่บ้าน ซึ่งสามารถจัดทำได้หลายรูปแบบ เช่น ทำวีดิทัศน์สั้น ๆ เกี่ยวกับบทเรียนหลักการใช้ภาษาไทย วรรณคดีไทย แล้วนำขึ้นไปฝากไว้บนเว็บไซต์ YouTube หรืออาจเป็นไฟล์สำหรับดาวน์โหลด หรือบันทึกลงแผ่นซีดีแจกนักเรียน การทำ blog ความรู้ การอภิปรายแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นกันในช่องทางต่าง ๆ เช่น ตั้งกลุ่มใน Line หรือ Facebook เพราะในยุคนี้มีความเจริญด้านเทคโนโลยี ครูจึงควรใช้เทคโนโลยีเหล่านี้ให้เกิดประโยชน์ต่อการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียนมากที่สุด

การจัดกิจกรรมในห้องเรียนกลับด้านไม่ใช่การบรรยายเหมือนการสอนแบบปกติ เนื่องจากนักเรียนได้เรียนรู้สิ่งเหล่านั้นจากที่บ้านมาแล้ว ห้องเรียนกลับด้านวิชาภาษาไทย ครูจึงต้องจัดกิจกรรมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติมากที่สุด เช่น ฝึกอ่านออกเสียง ฝึกการพูด การเขียนในลักษณะต่าง ๆ แสดงบทบาทสมมุติ จัดกิจกรรม Reader Theatre, creative drama เล่นเกมที่เกี่ยวข้องกับบทเรียน บทบาทของครูในห้องเรียนจึงเปลี่ยนไปเป็นโค้ช (Coach) หรือผู้ให้คำแนะนำ อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ จุดประกายการเรียนรู้ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้แบบรู้จริงและสนุกสนานกับการเรียน รวมทั้งการสร้างแรงบันดาลใจในการเรียนรู้

จะเห็นได้ว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้าน เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับแนวคิดที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพราะเน้นกิจกรรมของนักเรียนมากกว่าครู นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ ตามสะดวก เนื่องจากครูจัดเตรียมสื่อ การเรียนรู้ให้แล้ว กิจกรรมในชั้นเรียนเป็นกิจกรรมที่นักเรียนได้ฝึกคิด ฝึกปฏิบัติ ภายใต้อำนาจแนะนำของครู ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนแบบรู้จริง (Mastery Learning) ซึ่งวิจารณ์ พานิช (2556)

อธิบายว่า หลักการสำคัญของการเรียนแบบรู้อัจฉริยะ คือ ให้นักเรียนได้เรียนรู้ตามอัตราเร็วของการเรียนของตน ไม่ใช่ต้องเรียนตามอัตราเร็วที่ครูหรือชั้นเรียนกำหนด เป็นการเรียนรู้โดยใช้สื่อเทคโนโลยีหรือสื่ออื่นๆ ที่ครูกำหนดเข้ามาจัดการเรียนรู้ให้แก่ นักเรียนตามศักยภาพในการเรียนรู้ของแต่ละคน นักเรียนศึกษาเนื้อหาความรู้จากสื่อที่ครูให้ที่รอบก็ได้จนกว่าจะเข้าใจ

4.8 ประเด็นคำถามเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้าน

4.8.1 ทำอย่างไรกับนักเรียนที่ไม่มีคอมพิวเตอร์ที่บ้าน

การดูวิดีโอที่บ้านทำได้หลายทางตามระดับของเครื่องอำนวยความสะดวก ที่มี ได้แก่ ดาวนโหลดใส่ thumb drive หรือ โทรศัพท์มือถือ หรือ iPod ให้นำไปดูด้วยคอมพิวเตอร์ที่บ้าน บันทึกลงในแผ่น DVD ให้นำไปดูด้วยเครื่อง DVD Player ที่บ้าน นำไฟล์วิดีโอไปไว้บนหลาย ๆ เว็บไซต์ ที่นักเรียนสะดวกเข้าไปดู เป็นต้น

4.8.2 รู้ได้อย่างไรว่านักเรียนดูวิดีโอ

รู้ได้โดยกำหนดข้อตกลงให้นักเรียนจดบันทึกจากการดูวิดีโอ แล้วเอามาให้ครูตรวจสอบ ก็จะได้ประโยชน์สองต่อ คือนักเรียนได้ทำความเข้าใจอีกรอบหนึ่งโดยการเขียนความเข้าใจของตน และครูก็ได้ตรวจสอบว่านักเรียนทุกคนได้ดูวิดีโอ โปรดสังเกตว่าเมื่อครูให้นักเรียนทำการบ้านดูวิดีโอแล้วก็ไม่ไรแล้วกัน ต้องมีเครื่องมือกำกับพฤติกรรมของนักเรียนด้วย แม้ว่าจะมีเพียงบางคนเท่านั้นที่น่าเป็นห่วงว่าจะมีเรื่องเบนความสนใจไปจากการเรียนในห้องเรียน นักเรียนแต่ละคนจะต้องแสดงกระดาษบันทึกของตนและถามคำถามที่น่าสนใจ 1 คำถาม ช่วงเวลานี้แหละที่เป็นตัวช่วยทำให้นักเรียนทุกคนมีบทบาทในการเรียนรู้ในชั้น วิธีการง่าย ๆ นี้ยิ่งใหญ่เพราะจะช่วยดึงนักเรียนเมื่อเรียนเพราะเข้ากลุ่มไม่ค่อยได้ ให้เข้ามาแสดงบทบาทในการเรียน ที่เรียกว่าเกิด student engagement ในยุค ICT เช่น ปัจจุบัน วิธีส่ง “การบ้าน” ที่เป็นบทสรุปจากการดูวิดีโอสามารถทำได้ง่ายโดยส่งทางออนไลน์

4.8.3 ทำอย่างไร กับนักเรียนที่ไม่ดูวิดีโอ

เนื่องจากห้องเรียนแบบกลับทางย้ายการเรียนเนื้อหาวิชาไปไว้ในวิดีโอ นักเรียนที่ไม่ดูวิดีโอจึงไม่ได้รับรู้เนื้อหาวิชา เทียบได้กับการขาดเรียนในชั้นเรียนแบบเดิม และจะตามชั้นเรียน ไม่ทัน วิธีแก้ปัญหามาแบบง่าย ๆ คือมีคอมพิวเตอร์ 2 เครื่องตั้งไว้ที่หลังห้อง ให้นักเรียนดูวิดีโอระหว่างที่เพื่อน ๆ กำลังเรียนอยู่ในช่วงเวลาอันสนุกสนาน แล้วไปทำแบบฝึกหัดหรือรายงานการดู วิดีโอที่บ้าน นักเรียนจะเรียนรู้เองว่า การที่ตนเองไม่ดูวิดีโอมาก่อนทำให้ตนพลาดโอกาสการเรียนที่สนุกสนาน

4.8.4 วิถีทัศน์ควรวายแคไหน

แต่ละตอนของวิถีทัศน์ควรวายแคไหนมีวัตถุประสงค์เดียว และยาวระหว่าง 10 - 15 นาที เพราะนักเรียนชอบบทเรียนที่สั้น

4.8.5 ทำให้ผู้ปกครองเห็นด้วยอย่างไร

ครูต้องให้คำอธิบาย ให้ผู้ปกครองทราบ อาจจะใช้วิธีการเขียนหนังสือหรือจดหมายแจ้ง และการประชุมผู้ปกครอง เป็นต้น

4.8.6 ทำอย่างไรกับนักเรียนที่ไม่ร่วมมือ

ปัญหาการศึกษาที่เราเผชิญอยู่ ไม่สามารถแก้โดยครูและโรงเรียนได้ทั้งหมด แต่วิธีกลับด้านห้องเรียน ช่วยให้ครูได้มีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียน และรู้จักนักเรียนเป็นรายคน ได้เข้าใจปัญหาหรือเรื่องราวของนักเรียนที่มีปัญหา ซึ่งจะช่วยให้เข้าใจว่าสำหรับนักเรียนเหล่านี้การเรียนไม่ใช่เรื่องที่มีความสำคัญสูงสุดในชีวิตของเขา และช่วยให้ครูและโรงเรียนได้ให้ความช่วยเหลือตามที่นักเรียนแต่ละคนต้องการ เช่น การช่วยเหลือด้านแนะแนว (counseling) ข้อดีของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบกลับด้านคือ ช่วยให้นักเรียนแบบนี้ได้รับความเอาใจใส่

4.8.7 การจัดการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้านทำให้นักเรียนเรียนดีขึ้นได้จริงหรือ

ข้อพิสูจน์ที่แม่นยามาจากผลการวิจัย เช่น วันเฉลิม อุดมทวี (2556) ได้พัฒนาความสามารถการคิดเชิงบูรณาการ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้น ม. 3 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 และ 2 ภูมิศาสตร์ทวีปอเมริกาเหนือและใต้ โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับเทคนิคห้องเรียนกลับทาง ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนมีคะแนนการคิดเชิงบูรณาการเฉลี่ยมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 2) นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ย และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และ 3) นักเรียนมีความพึงพอใจที่เรียนโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-Based Learning) ร่วมกับเทคนิคห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) โดยภาพรวมนักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด และนิชภา บุรีกาญจน์ (2556) ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้วิชาสุขศึกษาโดยใช้แนวคิดแบบห้องเรียนกลับด้านที่มีผลต่อความรับผิดชอบและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ผลการวิจัยสามารถกล่าวโดยสรุปได้ว่า 1) การจัดการเรียนรู้วิชาสุขศึกษาโดยใช้แนวคิดแบบห้องเรียนกลับด้านมีผลต่อความรับผิดชอบและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ค่าเฉลี่ยของคะแนนความรับผิดชอบและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสุขศึกษาของนักเรียนกลุ่มทดลองหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง และ 2) ค่าเฉลี่ยของคะแนนความ

รับผิดชอบและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสุขศึกษาของนักเรียนกลุ่มทดลองสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม

4.8.8 ใครทำวิดิทัศน์

ครูสามารถทำใช้เองก็ได้ ใช้ของครูคนอื่นก็ได้ การมีทีมทำวิดิทัศน์เป็นการเรียนรู้ของครู ถ้ามีการปรึกษาร่วมมือกัน โดยวิธีใดก็ตาม ครูก็จะได้เรียนรู้มากขึ้น ครูอาจชวนนักเรียนปีก่อนที่เรียนจบชั้นไปแล้ว หรือนักเรียนปัจจุบัน มาร่วมสร้างวิดิทัศน์ ก็จะช่วยให้นักเรียนที่มาร่วมทำวิดิทัศน์ได้เรียนรู้ยิ่งขึ้น และช่วยให้วิดิทัศน์เหมาะสมต่อนักเรียนรุ่นปัจจุบันมากขึ้น

4.8.9 ครูใช้เวลาช่วงใดทำวิดิทัศน์

ครูควรใช้เวลานอกเวลาเรียนในการทำวิดิทัศน์ เพื่อจะได้ไม่กระทบต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

4.9 ปัญหาสำคัญจากการกลับด้านห้องเรียน

เมื่อพิจารณาสี่เสาหลักในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้าน (Four Pillars of Flipped Learning: FLIP) ให้ประสบความสำเร็จ ซึ่งประกอบด้วย 1) การปรับเปลี่ยนสิ่งแวดล้อมทางการเรียน (Flexible environment) 2) การมีวัฒนธรรมการเรียน (Learning culture) 3) การกำหนดเนื้อหาให้เหมาะสม (Intentional content) และ 4) การเป็นนักการศึกษามืออาชีพ (Professional educator) เมื่อนำแนวคิดดังกล่าวมาพิจารณาในบริบทวิชาภาษาไทย ก็อาจจะพบปัญหาต่อไปนี้

4.9.1 ปัญหาเกี่ยวกับผู้บริหารสถานศึกษา

บุญเหลือ เทพยสุวรรณ (2544) เคยกล่าวว่าภาษาไทยเป็นวิชาที่ถูกกลืน ดังนั้นหากผู้บริหารสถานศึกษา ไม่ให้ความสำคัญกับวิชาภาษาไทยและไม่เข้าใจแนวคิดเรื่องห้องเรียนกลับด้าน ก็อาจจะไม่สนับสนุนเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเฉพาะโรงเรียนในถิ่นทุรกันดารหรือชนบทที่ขาดงบประมาณในการพัฒนาเทคโนโลยี ทำให้ครูภาษาไทยไม่สามารถผลิตสื่อการเรียนรู้ผ่านเทคโนโลยีได้

4.9.2 ปัญหาเกี่ยวกับครูภาษาไทย

ครูภาษาไทยอาจจะไม่ชำนาญเทคโนโลยีพอที่จะสามารถผลิตสื่อการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ครูบางคนอาจมีความชำนาญแต่ไม่ให้ความสำคัญต่อการนำเทคโนโลยีมาใช้ประโยชน์ด้านนี้ นอกจากนี้ สื่อการเรียนรู้ที่ครูผลิตยังไม่น่าสนใจ เพราะเน้นเนื้อหาสาระวิชาเพียงอย่างเดียว ไม่สามารถจูงใจผู้เรียนให้สนใจเรียนได้ ปัญหาสำคัญ คือ ครูภาษาไทยบางคนยังมีกระบวนการทัศน์แบบเดิมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน คือ ต้องสอนในห้องเรียนเท่านั้น และยัง

มีความเข้าใจว่าการสอนไม่จำเป็นต้องใช้เทคโนโลยี เพราะครูคือคลังความรู้ที่ดีที่สุดสำหรับนักเรียน

4.9.3 ปัญหาเกี่ยวกับนักเรียนและผู้ปกครอง

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้านเป็นการปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมการเรียนรู้ ดังนั้น ผู้ปกครอง อาจจะไม่เข้าใจและไม่สนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลักษณะนี้ ส่วนนักเรียนเมื่อต้องปรับเปลี่ยนสิ่งแวดล้อมทางการเรียนไปเรียนรู้ด้วยตนเองที่บ้านจากสื่อการเรียนรู้ ก็อาจขาดแรงจูงใจในการเรียนรู้ เพราะไม่มีครูแนะนำหรือไม่ได้เรียนไปพร้อม กับเพื่อนในชั้นเรียน เมื่อต้องใช้เวลาเรียนเพียงลำพัง ถ้ามีกิจกรรมอื่นที่น่าสนใจกว่า ก็อาจเบี่ยงเบนความสนใจไปทำกิจกรรมนั้น ๆ นอกจากนี้หากครอบครัวนักเรียนมีฐานะยากจน นักเรียนต้องช่วยครอบครัวหารายได้ การให้นักเรียนเรียนรู้ที่บ้านก็เป็นเรื่องที่เป็นไปไม่ได้ เพราะไม่มีไฟฟ้าและคอมพิวเตอร์

4.10 การจัดสรรเวลาเรียน

ตัวอย่างการจัดสรรเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เรื่อง ระดับภาษา เวลา 1 คาบ (50 นาที) ระหว่างห้องเรียนแบบเดิมกับห้องเรียนกลับด้าน

ตารางที่ 2.1 การจัดสรรเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ห้องเรียนแบบเดิม	ห้องเรียนกลับด้าน
นำเข้าสู่บทเรียน 5 นาที	นำเข้าสู่บทเรียน 5 นาที
ทบทวนการบ้านเดิม 10 นาที	สรุปความรู้ในบทเรียนจากการดูวีดิทัศน์ 10 นาที
บรรยายเรื่อง ระดับภาษา 15 นาที	ทำกิจกรรมแต่งประโยคโดยใช้ภาษาระดับต่าง ๆ ตามสถานการณ์ที่กำหนด 25 นาที
ทำแบบฝึกหัดวิเคราะห์ระดับภาษา 15 นาที	
เฉลยและสรุปบทเรียน 5 นาที	เฉลยและสรุปบทเรียน 10 นาที

4.11 ข้อดีของการจัดการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้าน

4.11.1 ได้เปลี่ยนวิธีการสอนของครู จากบรรยายหน้าชั้น หรือเป็นครูสอน ไปเป็น ครูฝึก ฝึกด้านการทำแบบฝึกหัด หรือกิจกรรมอื่นในชั้นเรียนให้แก่ศิษย์เป็นรายคน หรืออาจเรียกว่า เป็นครูตัวต่อตัว

4.11.2 ครูได้ใช้เทคโนโลยีการเรียนที่นักเรียนสมัยใหม่ชอบ คือ ICT หรืออาจเรียกว่าเป็นการนำโลกของโรงเรียน เข้าสู่โลกของนักเรียน คือ โลก ดิจิทัล

4.11.3 ช่วยเหลือนักเรียนที่มีภาระงานหรือกิจกรรมให้ได้เรียนรู้เท่ากับเพื่อน เช่น บางคนเป็นนักกีฬาต้องขาดเรียนไปแข่งขัน บางคนมีกิจกรรมที่ตนต้องเข้าไปช่วยจัด การมีบทสอนด้วยวิธีทัศนียภาพบนอินเทอร์เน็ตจะช่วยให้นักเรียนเหล่านี้เรียนไว้ล่วงหน้า หรือเรียนตามชั้นเรียนได้ง่ายขึ้น รวมทั้งเป็นการฝึกนักเรียนให้รู้จักจัดการเวลาของตน

4.11.4 ช่วยเหลือนักเรียนที่เรียนอ่อนแต่ชอบที่จะชวนขวายหาความรู้ ซึ่งในห้องเรียนปกตินี้นักเรียนเหล่านี้จะถูกทอดทิ้ง แต่ในห้องเรียนแบบกลับด้าน นักเรียนเหล่านี้จะได้รับความเอาใจใส่ของครูมากที่สุด คือครูเอาใจใส่นักเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือมากที่สุดโดยอัตโนมัติ

4.11.5 ช่วยเหลือนักเรียนที่มีความสามารถแตกต่างกันให้ก้าวหน้าในการเรียนตามความสามารถของตน เพราะนักเรียนสามารถฟังวิดิทัศน์ที่รอบก็ได้ หยุดตรงไหนก็ได้ กรอกลับก็ได้

4.11.6 ช่วยให้นักเรียนสามารถหยุด และกรอกลับครูของตนได้ ทำให้นักเรียนจัดเวลาเรียนตามที่ตนพอใจ เมื่อก็หยุดพักได้ แบ่งเวลาดูวิดิทัศน์เป็นช่วง ๆ ได้

4.11.7 ช่วยปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครูเพิ่มขึ้น ตรงกันข้ามกับสิ่งที่เรียกว่าการเรียนแบบ ออนไลน์ การกลับด้านห้องเรียน ยังคงเป็นการเรียนแบบนักเรียนมาโรงเรียน และนักเรียนสัมผัสครู ห้องเรียนกลับด้านเป็นการใช้พลังทั้งของระบบออนไลน์ และระบบพบหน้า ช่วยเปลี่ยนหรือเพิ่มบทบาทของครู ให้เป็นทั้งพี่เลี้ยง (mentor) เพื่อน เพื่อนบ้าน (neighbor) และผู้เชี่ยวชาญ (expert)

4.11.8 ช่วยให้ครูรู้จักนักเรียนดีขึ้น หน้าที่ของครูไม่ใช่เพียงช่วยให้ศิษย์ได้วิชาหรือเนื้อหาแต่ต้องกระตุ้นแรงบันดาลใจ (inspire) ให้กำลังใจ รับฟัง และช่วยส่งเสริมให้นักเรียนฝันถึงอนาคตของตน นั่นคือมิติของความสัมพันธ์ ที่ช่วยส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียน

4.11.9 ช่วยเพิ่มปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนนักเรียนกันเอง

4.11.10 ช่วยให้เห็นคุณค่าของความแตกต่าง ซึ่งโดยธรรมชาติ นักเรียนในชั้นเรียนเดียวกันมีความแตกต่างกันมาก มีความถนัดและความชอบที่แตกต่างกัน การกลับด้านชั้นเรียนช่วยให้ครูเห็นจุดแข็งและจุดอ่อนของนักเรียนแต่ละคน เพื่อนักเรียนด้วยกันก็เห็น และช่วยเหลือกันด้วยจุดแข็งของแต่ละคน เนื่องจากครูเดินไปเดินมาทั่วห้อง ครูจะสังเกตเห็นนักเรียนที่กำลังพยายามดิ้นรนช่วยตนเองในการเรียน และสามารถเข้าไปช่วยนักเรียนที่ไม่ถนัดเรื่องนั้นให้อาใจใส่เรียนเฉพาะส่วนที่จำเป็น ไม่ต้องทำแบบฝึกหัดทั้งหมด คือไม่ต้องทำแบบฝึกหัดส่วนที่เป็นความรู้

ก้าวหน้าหรือท้าทายมากซึ่งเหมาะสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในวิชานั้นเท่านั้น ช่วยให้นักเรียนที่อ่อนในด้านนั้นไม่รู้สึกรู้สึกมีปมด้อย

4.11.11 เป็นการเปลี่ยนการจัดการห้องเรียน ได้แก่ ปัญหาการเรียนเมื่อเรียนก่อนกวนชั้นเรียน หรือหลบไปนั่งใช้ สมาร์ทโฟน แชท กับเพื่อน รวมทั้งสิ่งไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนอื่น ๆ เนื่องจากในห้องเรียนกลับด้าน นักเรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติการ ไม่ใช่เป็นผู้รับถ่ายทอดอย่างในห้องเรียนแบบเดิม ไม่มีครูมายืนบรรยายหน้าชั้นให้น่าเบื่อหน่ายอีกต่อไป

4.11.12 เปลี่ยนคำสนทนากับพ่อแม่ นักเรียน จากถามว่านักเรียนอยู่ในโอวาทของครูหรือไม่ ไปเป็นถามว่า นักเรียนได้เรียนรู้หรือไม่ หากนักเรียนคนไหนไม่ได้เรียนรู้เท่าที่ควร ผู้ปกครองและครูจะร่วมกันช่วยให้นักเรียนเรียนรู้มากขึ้น

4.11.13 ช่วยให้การศึกษากับพ่อแม่ และคนในครอบครัว เพราะพ่อแม่ของนักเรียนบางคนควิตทัศน์ไปพร้อมกับลูก บางบ้านดูกันทั้งบ้านก็มี ทำให้ผู้ใหญ่ก็ได้เรียนวิชานั้นไปด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในครอบครัวที่ด้อยโอกาส

1.11.14 ช่วยให้เกิดความโปร่งใสในการจัดการศึกษา การกลับด้านห้องเรียน เอาคำสอนใน วิดีทัศน์ ไปไว้บนอินเทอร์เน็ต เป็นการเปิดเผยเนื้อหาสาระของการเรียนแก่สาธารณะ ใครก็เข้าไปดูได้ เป็นการสร้างความเชื่อมั่นในคุณภาพของการเรียนการสอนให้แก่ผู้ปกครอง

15. การกลับทางห้องเรียน ช่วยให้การเรียนรู้แบบ PBL (Project-Based Learning) ทำได้สะดวกขึ้น เพราะสามารถใช้เวลาในชั้นเรียนทำโครงการ และครูมีเวลาช่วยแนะนำ หรือทำหน้าที่อำนวยความสะดวกได้มากขึ้น

4.12 ข้อเสียของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้าน

4.12.1 เป็นการเพิ่มภาระให้แก่ครูค่อนข้างมาก และสำหรับนักเรียนเองก็ต้องทุ่มเทมากขึ้น ต้องศึกษาจากวิดีโอหรือสื่ออื่น ๆ ล่วงหน้า วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบนี้จึงเป็นวิธีที่ดีมากสำหรับนักเรียนที่มีความขยัน ใฝ่เรียน แต่ไม่ช่วยแก้ปัญหาที่นักเรียนที่ไม่ตั้งใจได้

4.12.2 นักเรียนที่ไม่ถนัดเรียนรู้ด้วยตัวเอง อาจไม่สามารถเข้าใจได้ลึก เมื่อต้องเรียนรู้ด้วยตนเอง กล่าวโดยสรุปคือรูปแบบกลับด้านนี้อาศัยเวลาและความรับผิดชอบ มากกว่ารูปแบบเดิม

4.12.3 นักเรียนที่มีข้อจำกัดในการเข้าถึงสื่อ เช่น ฐานะทางบ้านค่อนข้างขัดสน ไม่มีอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์เพื่อใช้สื่อที่ครูจัดเตรียมไว้ ก็จะทำให้ นักเรียนไม่สามารถเรียนรู้ล่วงหน้าได้

5. คุณลักษณะใฝ่เรียนรู้

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ 8 ประการ ได้แก่ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2552) ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือประเมินคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

5.1 ความหมายของใฝ่เรียนรู้

จากการศึกษารวบรวมความหมายของใฝ่เรียนรู้จากเอกสารต่างๆ ที่มีผู้ให้ความหมายไว้นั้น พบว่ามีการใช้คำที่แตกต่างกันออกไป เช่น ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน เป็นต้น คำเหล่านี้มีผู้ให้ความหมายไว้ใกล้เคียงกัน และคำว่า “ใฝ่เรียนรู้” มีผู้ให้คำจำกัดความไว้หลากหลาย ดังนี้

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2539) ได้ให้ความหมายใฝ่รู้ใฝ่เรียนว่าเป็น การแสดงความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้อย่างสม่ำเสมอ และนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม การแสดงออกถึงการใฝ่รู้ใฝ่เรียนนั้น สังเกตได้จากพฤติกรรมต่าง ๆ ของผู้เรียน เช่น การซักถาม การแสดงความคิดเห็น การชอบอ่านหนังสือ เป็นต้น ผู้เรียนสามารถแสดงออกได้หลายลักษณะ เช่น การแสวงหาความรู้ จากการฟัง การถาม การอ่าน การคิด การเขียน การดู และการปฏิบัติ

บุญชิต มณีโชติ (2540) ได้ให้ความหมายของใฝ่รู้ใฝ่เรียน ว่าหมายถึง การที่บุคคลมีแรงจูงใจ ความปรารถนา ความอยากรู้อยากเห็น ความกระตือรือร้น ความสนใจ และความพอใจที่จะแสวงหาข้อมูลความรู้ต่าง ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการ หรือกระหายใฝ่รู้ที่เกิดขึ้น พฤติกรรมที่แสดงถึงการใฝ่รู้ใฝ่เรียน เช่น การสนใจแสวงหาความรู้ การคิดสืบค้น การสอบถามผู้รู้ การสืบเสาะหาความรู้

จิตสุภาวค์ ทิพย์เที่ยงแท้ รจนารถ ชูใจ และมาลินี จาเนียร (2543) ได้ให้ความหมายใฝ่รู้ใฝ่เรียน ว่าหมายถึง การที่บุคคลมีแรงจูงใจมีความปรารถนาที่จะได้มาซึ่งความรู้เพื่อตอบสนองความต้องการหรือความอยากรู้อยากเห็นที่เกิดขึ้น ความต้องการหรือความอยากรู้ที่เกิดขึ้นนี้เป็นแรงผลักดันหรือแรงจูงใจให้มีการแสดงออกทางพฤติกรรม เช่น ความสนใจ ศึกษาค้นคว้า แสวงหาความรู้จากตำรา สนทนากับผู้รู้

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552) ได้ให้ความหมายของ ใฝ่เรียนรู้ว่า หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน

จากที่กล่าวมาแล้วสรุปได้ว่า คุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ หมายถึง ลักษณะซึ่งแสดงออกถึงความตั้งใจเพียรพยายามในการเรียนและเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนหรือโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้ วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถ่ายทอด เผยแพร่ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ซึ่งเป็นคะแนนที่ได้จากแบบวัดคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ จำนวน 10 ข้อ ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นตามเกณฑ์การวัดและประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

5.2 พฤติกรรมบ่งชี้คุณลักษณะใฝ่เรียนรู้

พระสมชาย ฐานวุฑโฒ (2533) ได้กล่าวถึง คุณลักษณะของผู้ที่ใฝ่เรียนรู้ หรือ พหุสูตร มีลักษณะดังนี้

1. ความตั้งใจ คือ มีนิสัยชอบฟัง ชอบอ่าน ชอบค้นคว้า
2. ความตั้งใจจำ คือ มีความจำดี รู้จักจับสาระสำคัญ จับหลักให้ได้ แล้วจำให้แม่นยำ
3. ความตั้งใจท่อง คือ ต้องฝึกท่องให้คล่องปาก ท่องให้ขึ้นใจ จำได้คล่องแคล่วชัดเจน ไม่ต้องพลิกตำรา โดยเฉพาะพระธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า ซึ่งเป็นความจริงแท้แน่นอน และไม่เปลี่ยนแปลง ส่วนวิชาการทางโลกยังมีการเปลี่ยนแปลงไปเรื่อย ๆ เพราะยังไม่มีใครรู้จริง จึงควรท่องเฉพาะที่สำคัญและหมั่นคิดหาเหตุผลด้วย
4. ความตั้งใจขบคิด คือ ใส่ใจนึกคิด ตรึกตรองหาเหตุผลให้เข้าใจตลอด พิจารณาให้เจนจบ นึกถึงครั้งใดก็เข้าใจปรุโปร่งหมด
5. ความแทงตลอดด้วยปัญญา คือ เข้าใจแจ่มแจ้งทั้งภาคทฤษฎี และปฏิบัติความรู้กับใจเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2540) กล่าวถึงลักษณะของผู้ที่มีความสนใจใฝ่เรียนรู้ และสร้างสรรค์ต้องมีลักษณะดังนี้

1. มีความชอบ ชื่นชมและเห็นคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ
2. มีความใฝ่ฝันและจินตนาการ
3. มีการแสวงหาแนวทางใหม่
4. มีความกระตือรือร้น อยากรู้ อยากเห็น
5. มีความตั้งใจ เอาใจใส่ ทำให้ดีกว่าเดิมอยู่เสมอ
6. มีความกล้า ริเริ่มและตัดสินใจ

7. มีความเพียรพยายาม มุ่งมั่น บากบั่น มีความสงบ มีสมาธิ ในการกระทำสิ่งต่าง ๆ
อย่างไม่ย่อท้อ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2542) กล่าวถึงลักษณะของผู้ที่มีความ
ใฝ่เรียนรู้ ดังนี้

1. มีนิสัยรักการอ่าน
2. มีความกระตือรือร้น
3. กล้าแสดงความคิดเห็น
4. ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
5. ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

กรมการศึกษานอกโรงเรียน (2542) กล่าวถึงตัวบ่งชี้ของผู้ที่มีความสนใจใฝ่เรียนรู้
และสร้างสรรค์ ดังนี้

1. เห็นคุณค่าและประโยชน์ของการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ
2. กระตือรือร้น อยากรู้อยากเห็น
3. ตั้งใจ เอาใจใส่ ทำให้ดีอยู่เสมอ
4. ริเริ่ม กล้าแสดงออกและตัดสินใจ

สุภาพร มากแจ้ง (2545) ได้กล่าวถึง คุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ ตามแนวพระราช จริย
วัตร และพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ได้ดังนี้

1. มีความอยากรู้
2. มีความตั้งใจจริง มุ่งมั่นที่จะรู้
3. มีความรักเรียน
4. มีเหตุผล
5. มีความกตริเริ่ม
6. ฝึกฝนค้นคว้า
7. รักการอ่าน
8. ขยันหมั่นเพียร

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552) ได้กำหนดตัวชี้วัดและพฤติกรรม
บ่งชี้ของผู้ใฝ่เรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ไว้ดังนี้

ตัวชี้วัดที่ 1. ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียนและเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้
พฤติกรรมบ่งชี้ ได้แก่

- 1.1 ตั้งใจเรียน

1.2 เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

1.3 สนใจเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ

ตัวชี้วัดที่ 2. แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม สรุปลงเป็นองค์ความรู้และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ พฤติกรรมบ่งชี้ ได้แก่

2.1 ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยีต่างๆ แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม

2.2 บันทึกความรู้ วิเคราะห์ตรวจสอบ จากสิ่งที่เรียนรู้ สรุปลงเป็นองค์ความรู้

2.3 แลกเปลี่ยนความรู้ ด้วยวิธีการต่าง ๆ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกของคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ มีพฤติกรรมบ่งชี้ที่แตกต่างกันไป ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้ตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้ตามคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ ของสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา เพราะพฤติกรรมบ่งชี้ดังกล่าวสอดคล้องกับแนวทางการวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่ใช้ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ควบคู่การเรียนการสอนในปัจจุบัน

5.3 การพัฒนาเครื่องมือประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

5.3.1 วิธีการและเครื่องมือประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์ (2555) กล่าวว่า การกำหนดวิธีการวัดและประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ต้องคำนึงถึงความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ ตลอดจนพัฒนาการของผู้เรียนและบริบทของการจัดการเรียนรู้ ในการประเมินครั้งหนึ่งอาจวัดได้หลายตัวชี้วัด หรือตัวชี้วัดเดียวอาจวัดหลาย ๆ ครั้งได้ ขึ้นอยู่กับลักษณะของตัวชี้วัด การที่จะได้ข้อมูลมานับว่าเป็นกระบวนการที่สำคัญ วิธีการวัดจึงมีหลายวิธี แต่วิธีที่นิยมใช้อีกวิธีหนึ่งคือ การใช้แบบสังเกตเป็นการช่วยให้ผู้สังเกต สังเกตพฤติกรรมต่างๆ ของผู้ถูกสังเกตได้เป็นระบบ ระเบียบครบถ้วน การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสังเกตเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ครอบคลุมสถานการณ์แวดล้อมที่เกี่ยวข้องโดยตรง ทำให้สามารถรวบรวมข้อมูลต่างๆ ที่เครื่องมือวัดชนิดอื่นๆ ไม่สามารถกระทำได้ และยังได้แบ่งรูปแบบการสังเกตและบันทึกพฤติกรรม ดังนี้

1. การสังเกตและบันทึกแบบระเบียนพฤติกรรม การสังเกตและการบันทึกพฤติกรรมแบบระเบียนพฤติกรรมเป็นการเขียนบันทึกจากการสังเกตแบบสั้น ๆ โดยบรรยายเหตุการณ์พฤติกรรมของผู้ถูกสังเกตในทางการศึกษา ส่วนมากเป็นพฤติกรรมที่ครูพยายามทำความเข้าใจ

เข้าใจนักเรียนและเป็นพฤติกรรมที่สามารถวัดได้ตรง เป็นการสังเกตที่ไม่ได้กำหนดพฤติกรรมที่สังเกตอย่างเฉพาะเจาะจง

2. การสังเกตและบันทึกแบบบันทึกต่อเนื่อง (Running Record) เป็นการบันทึกกระบวนพฤติกรรมชนิดหนึ่งเหมาะที่จะใช้ในการสังเกตเหตุการณ์เด็วสั้น ๆ ที่ละเหตุการณ์ต่อเนื่องกันไปเรื่อย โดยไม่กำหนดเวลาหรือช่วงเวลา

3. การสังเกตและบันทึกพฤติกรรมแบบสุ่มเหตุการณ์ (Event Sampling) เป็นการสังเกตเฉพาะพฤติกรรมที่ต้องการในช่วงเวลาหนึ่งเท่านั้น ด้วยการบันทึกจำนวนครั้งหรือความถี่ของพฤติกรรมที่ต้องการว่าเกิดขึ้นมากน้อยเพียงใด ตามเวลาที่กำหนด ซึ่งขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายของการประเมินอาจเป็นช่วงเวลาสั้นๆ แต่เพื่อให้การสังเกตมีความเชื่อถือได้มากควรมีการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมที่ต้องการเป็นหลายๆ ช่วงเวลา ด้วยการบันทึกรอยขีดและรวมจำนวนครั้งของพฤติกรรม

4. การสังเกตและบันทึกพฤติกรรมแบบสุ่มเวลา (Time Sampling) เป็นการสังเกตที่ผู้สังเกตแบ่งเวลาออกเป็นช่วง ๆ แล้วนับเฉพาะจำนวนช่วงเวลาที่เกิดพฤติกรรมที่ต้องการควรใช้กับพฤติกรรมที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและยากที่จะนับความถี่ได้ การสังเกตวิธีนี้ สามารถสังเกตพฤติกรรมได้หลายประเภทพร้อมกัน และควรกำหนดรหัสของพฤติกรรมในแต่ละประเภท

5. การสังเกตและบันทึกพฤติกรรมด้วยแบบตรวจสอบรายการ เป็นการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมที่มีจำนวนหลายรายการด้วยการจดบันทึกหรือตรวจสอบรายการพฤติกรรมที่กำหนดไว้ ตามลำดับขั้นพัฒนาการหรือความก้าวหน้าของพฤติกรรมนั้น จึงเหมาะสำหรับใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเด็กเพื่อนำมาวางแผนการเรียนการสอนให้เป็นลำดับขั้น

6. การสังเกตและบันทึกพฤติกรรมด้วยมาตรฐานค่า เป็นการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมต่างๆ พร้อมทั้งคุณภาพของระดับพฤติกรรมที่แสดงออกเหมาะสำหรับการสังเกตพฤติกรรมที่ไม่สามารถบรรยายหรือพรรณนาได้ชัดเจน การสังเกตและบันทึกพฤติกรรมด้วยแบบตรวจสอบรายการหรือมาตรฐานค่า จะไม่บอกสาเหตุของพฤติกรรมที่สังเกต ดังนั้น จึงควรใช้ควบคู่กับการสังเกตวิธีการอื่น ๆ

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552) กล่าวเกี่ยวกับรูปแบบของเครื่องมือวัด และประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ที่นิยมใช้ในสถานศึกษา เนื่องจากใช้ได้ง่ายและสะดวก ได้แก่

1. แบบสังเกต (observation)
2. แบบสัมภาษณ์ (interview)
3. แบบตรวจสอบรายการ (check list)

4. แบบมาตราประมาณค่า (rating scale)

5. แบบวัดสถานการณ์ (situation)

6. แบบบันทึกพฤติกรรม (anecdotal records)

7. แบบรายงานพฤติกรรมตนเอง (self-report)

เกียรติภูมิ ชูเกียรติศิริ (2555) กล่าวเกี่ยวกับเครื่องมือวัดคุณลักษณะทางเจตพิสัยว่ามีหลากหลาย แต่ถ้าแบ่งตามคุณลักษณะทางเจตพิสัยที่ต้องการวัดที่สำคัญ คือ แบบวัดความสนใจ แบบวัดความพึงพอใจ แบบวัดเจตคติ แบบวัดคุณลักษณะและแบบวัดจิตใจและอารมณ์ แบบวัดค่านิยม และแบบวัดบุคลิกภาพ ดังนี้

1. แบบวัดความสนใจ เป็นเครื่องมือที่ใช้วัดความรู้สึกการรับรู้ การยินดีเต็มใจและพอใจ ตอบสนองต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง แบบวัดความสนใจอาจอยู่ในรูปของแบบสอบถาม แบบสังเกต

2. แบบวัดความพึงพอใจ เป็นเครื่องมือที่ใช้วัดความรู้สึกนิยมชมชอบของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เป็นความรู้สึกทางบวก แบบวัดความพึงพอใจอาจอยู่ในรูปของแบบสอบถาม แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ แต่ที่นิยมใช้มากคือ แบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า

3. แบบวัดเจตคติ เป็นเครื่องมือที่ใช้วัดอารมณ์ความรู้สึกในการที่จะชอบหรือไม่ชอบต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เป็นความรู้สึกที่มีทั้งทางลบ และทางบวก แบบวัดเจตคติอาจอยู่ในรูปแบบสังเกต แบบสอบถาม แต่ที่นิยมใช้มากคือ แบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่าของลิเคิร์ท และแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่าของออสกูด

4. แบบวัดคุณลักษณะ เป็นเครื่องมือวัดลักษณะทางจิตใจของบุคคลในด้านคุณธรรม จริยธรรม ตามที่สังคมต้องการ แบบวัดคุณลักษณะอาจอยู่ในรูปแบบสังเกต แบบสอบถาม แบบสอบโดยใช้สถานการณ์

5. แบบวัดจิตใจและอารมณ์ เป็นเครื่องมือวัดการตระหนักรู้ ความคิด ความรู้สึกและภาวะอารมณ์ของตนเองและผู้อื่น แบบวัดจิตใจและอารมณ์อาจอยู่ในรูปแบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม แบบทดสอบ

6. แบบวัดค่านิยม เป็นเครื่องมือวัดแนวคิดหรือความเชื่อที่บุคคลยึดถือเป็นคุณค่าหรือแนวทางในการดำเนินชีวิต และเป็นสิ่งที่สังคมยอมรับและเห็นว่ามีค่าสำคัญ แบบวัดค่านิยมอาจอยู่ในรูปแบบสังเกต แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์

7. แบบวัดบุคลิกภาพ เป็นเครื่องมือวัดลักษณะและอุปนิสัยของบุคคลที่เป็นลักษณะเฉพาะที่แสดงออกมาทั้งทางกิริยาท่าทาง รูปร่าง ลักษณะทางกายภาพ ลักษณะทางอารมณ์ และจิตใจ เช่น การปรับตัว การเปิดเผยตน การมีภาวะผู้นำ ความเชื่อมั่นในตนเอง การมีจิตสาธารณะ

ฯลฯ แบบวัดบุคลิกภาพอาจจะเป็นแบบวัดทางจิตวิทยาที่เป็นมาตรฐานที่ใช้เทคนิคการฉายภาพ หรือ อาจเป็นแบบสังเกต แบบสัมภาษณ์

ศศิธร ชูตินันทกุล (2555) กล่าวเกี่ยวกับรูปแบบของเครื่องมือวัดคุณลักษณะ สามารถวัดได้ทั้งความรู้ ความรู้สึกและพฤติกรรมการแสดงออก ดังนี้

1. วัดความรู้ เป็นการวัดเนื้อหาหรือความรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะนั้นที่ได้ กำหนดไว้ การสร้างแบบวัดอาจเป็นการอธิบาย เติมคำ จับคู่และเลือกตอบ แล้วแต่จุดประสงค์ของ การวัด

2. วัดความรู้สึก เป็นความรู้สึกพื้นฐานทางจิตใจเกี่ยวกับคุณลักษณะที่มี อิทธิพลต่อการแสดงออกทางพฤติกรรม เช่น รู้สึกชอบ – ไม่ชอบ เห็นด้วย – ไม่เห็นด้วย เป็นต้น

3. วัดพฤติกรรมการแสดงออก เป็นการวัดคุณลักษณะในแง่การตัดสินใจ กระทำหรือไม่กระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง การสร้างแบบวัดอาจเป็นแบบมาตราประมาณค่า แบบบันทึก พฤติกรรม และแบบวัดใช้สถานการณ์

3.1 แบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) ใช้วัดเกี่ยวกับการกระทำ เช่น ทำได้ – ทำไม่ได้ น่าเบื่อ – สนุก เป็นต้น โดยอาจกำหนดคะแนนเป็น 5 , 4 , 3 , 2 , 1 หรือ 4 , 3 , 2 , 1 ตัว เลขที่นำมาใช้นี้เป็นตัวเลขที่แทนระดับความเข้มข้นของพฤติกรรม ทิศทางก็จะเป็นไปตามข้อคำถามที่ ยกมา ซึ่งต้องอธิบายให้ชัดเจนว่าค่าน้ำหนักแต่ละตัวหมายถึงอะไร

3.2 แบบบันทึกพฤติกรรม (Anecdotal Records) มี 2 แบบ คือ แบบที่ 1 เป็นแบบบันทึกพฤติกรรมโดยเขียนพฤติกรรมที่แสดงจริง ๆ ไว้ แล้วจึงนำมาตีความหมายใน ภายหลัง ส่วนแบบที่ 2 เป็นแบบบันทึกระดับความรู้สึกเป็นตัวเลขลงในช่องบันทึกไว้เลย เป็นการ ตีความระดับพัฒนาการเรียบร้อยแล้ว

3.3 แบบวัดสถานการณ์ (situation) เป็นการกำหนดสถานการณ์ที่จะวัด สถานการณ์ที่ใช้จะต้องเอื้อต่อการแสดงความรู้สึกของผู้ตอบ

จากการศึกษาวิธีการและเครื่องมือประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผู้วิจัยเลือกเครื่องมือประเมินคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยสร้าง แบบประเมิน แบบมาตราประมาณค่า 4 ระดับ เนื่องจากการประเมินคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ เป็นการวัด คุณลักษณะภายในของบุคคลเป็นสิ่งที่ไม่สามารถวัดได้โดยตรง ต้องอาศัยการวัดทางอ้อมจากการ แสดงออกทางพฤติกรรมของบุคคลด้วยเครื่องมือประเมินที่เชื่อถือได้ และเป็นข้อมูลจากแหล่งผู้ให้ ข้อมูลโดยตรง และได้ข้อมูลที่ตรงกับสภาพความจริงมากที่สุด

3.3.2 การสร้างเครื่องมือประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ จะกล่าวถึงการพัฒนาเครื่องมือประเมินคุณลักษณะ ใฝ่เรียนรู้ ซึ่งเครื่องมือที่จะกล่าวต่อไปนี้คือ แบบประเมิน ซึ่งเป็นแบบมาตรฐานค่า โดยจะได้อธิบายรายละเอียดของขั้นตอนการสร้างเครื่องมือประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ดังต่อไปนี้

1) แบบประเมิน

บุญเชิด ภิญ โยธอนันตพงษ์ (2555) กล่าวว่า การสร้างแบบประเมินให้ได้ข้อมูลตรงตามความต้องการและเชื่อถือได้ต้องดำเนินการ ดังนี้

1. ให้คำจำกัดความของพฤติกรรมที่ต้องการประเมิน โดยครอบคลุมรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1.1 ระบุประชากรหรือกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการประเมินว่าเป็นใคร จำนวนเท่าไร เป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม

1.2 ระบุพฤติกรรมที่ประเมิน ว่ามีอะไรบ้าง มีกี่พฤติกรรม

1.3 ให้ความหมายของพฤติกรรมที่ประเมินว่าแสดงออกอย่างไร ระยะเวลาของการแสดงออกพฤติกรรมนานเท่าไรจึงจะประเมินได้

2. เลือกรูปแบบการประเมินให้เหมาะสมกับจุดมุ่งหมาย สถานการณ์ และพฤติกรรมที่ต้องการประเมิน

3. สร้างและตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินก่อนนำไปใช้

นวลเสนห์ วงศ์เชิดธรรม (2549) กล่าวถึงเครื่องมือวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์เกี่ยวกับแบบบันทึกการประเมินว่า การประเมินพฤติกรรมผู้เรียนเป็นวิธีหนึ่งในการวัดพฤติกรรมด้านเจตพิสัย เพราะจะได้ข้อมูลที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของผู้เรียน ผู้ประเมินจะต้องไม่มีอคติต่อผู้เรียนคนนั้นๆ ในการประเมินครูจะต้องใช้แบบประเมิน ซึ่งมีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

1. กำหนดพฤติกรรมหรือคุณลักษณะที่จะประเมิน

2. แยกแยะพฤติกรรมที่ต้องการประเมินออกเป็นพฤติกรรมย่อย ๆ ที่สังเกตเห็นได้เป็นรูปธรรม เช่น ต้องการวัดความสนใจในการเรียน พฤติกรรมย่อย ๆ ที่สามารถสังเกตเห็นได้ เช่น การเข้าเรียนตรงเวลา ร่วมทำกิจกรรมกลุ่มตามบทบาท ส่งการบ้านสม่ำเสมอ

3. เลือกรูปแบบของแบบประเมิน

4. วางแผนการประเมิน กล่าวคือ จะประเมินช่วงเวลาใด หรือสถานการณ์ใด และจะประเมินกี่ครั้ง

5. กำหนดเกณฑ์ในการให้คะแนนในแต่ละพฤติกรรมย่อย

วรรณดี แสงประทีปทอง (2553) กล่าวถึงการสร้างแบบประเมิน แบบมาตรฐานค่า ว่าเป็นวิธีการที่ใช้ในการประเมินค่าของคุณลักษณะหรือสถานการณ์ออกมาเป็นระดับความมากน้อย ขั้นตอนการสร้าง มีดังนี้

1. กำหนดคุณลักษณะของสิ่งที่ต้องการวัด
2. นิยามคุณลักษณะที่จะวัด เช่น พฤติกรรม ความสนใจ
3. เลือกรูปแบบของมาตรฐานค่า
4. เขียนข้อความที่จะวัดคุณลักษณะ
5. พิจารณาทบทวนมาตรฐานค่า
6. จัดพิมพ์มาตรฐานค่า
7. นำไปทดลองใช้และปรับปรุงแก้ไข
8. จัดพิมพ์แบบประเมินฉบับสมบูรณ์

2) แบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale)

แบบมาตราประมาณค่า เป็นเครื่องมือวัดประเภทหนึ่งที่มีการให้คะแนนแบบประมาณค่าเป็นระดับคะแนน โดยมีการให้คะแนนตามระดับความเข้ม เช่น 1 2 3 4 5 โดยกำหนดให้ 5 คือ คะแนนสูงสุดที่บ่งบอกถึง สิ่งที่มีอยู่ หรือ สิ่งที่พอใจมากที่สุด และคะแนน 1 คือ คะแนนต่ำสุดที่บ่งบอกถึง สิ่งที่มีอยู่หรือสิ่งที่ไม่พอใจน้อยที่สุด หรือบางทีไม่มีการกำหนดเป็นคะแนน แต่กำหนดเป็นความเข้มของระดับความรู้สึก ระดับความพอใจ หรือ ระดับของสิ่งที่สังเกตได้ เช่น มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด หรือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย เฉย ๆ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง เป็นต้น

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552) กล่าวถึงเครื่องมือวัดด้านเจตพิสัยที่เป็นแบบมาตราประมาณค่า (rating scale) ว่า ลักษณะของมาตราประมาณค่าเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งที่น่าสนใจในการวัดความรู้สึกได้อย่างกว้างขวาง โดยทุกๆ ไปแล้วจะมีมาตรวัดที่นำมาใช้กันมากอยู่ 2 แบบ คือ แบบประเมินเจตคติ และแบบประเมินค่าความหมาย

1. แบบประเมินเจตคติ ใช้วัดระดับความชอบ-ไม่ชอบ และเห็นด้วย-ไม่เห็นด้วย โดยใช้ค่าคะแนนแบบชั่วคราว อาจกำหนดเป็น 5, 4, 3, 2, 1 หรือ 4, 3, 2, 1 ตัวเลขที่นำมาใช้นี้เป็นตัวเลขชั่วคราวที่แทนระดับความเข้มข้นของความรู้สึก ทิศทางก็เป็นไปตามข้อกระทงที่ยกมา บางข้ออาจเป็น ดี-ไม่ดี มีคุณค่า-ไม่มีคุณค่า หรือเป็นประโยชน์ - ไม่เป็นประโยชน์ ขึ้นอยู่กับคำกล่าวในข้อกระทงนั้น ๆ คำนำหน้าคำตอบนี้จะต้องอธิบายให้ชัดเจนว่าจะหมายถึง เห็นด้วย-ไม่เห็นด้วย ซึ่งมีมาตราประมาณค่าเป็น

เห็นด้วยอย่างยิ่ง = 5	เห็นด้วยมากที่สุด = 5
เห็นด้วย = 4	เห็นด้วยมาก = 4
ไม่แน่ใจ = 3	เห็นด้วยปานกลาง = 3
ไม่เห็นด้วย = 2	เห็นด้วยน้อย = 2
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง = 1	เห็นด้วยน้อยที่สุด = 1

หรืออาจเป็น ชอบมากที่สุด ชอบมาก ชอบปานกลาง ชอบน้อย ชอบน้อยมาก ก็ได้ ค่าตัวเลขชั่วคราวนี้จึงต้องมีการชี้แจงกำหนดให้ชัดเจน

2. แบบประเมินค่าความหมาย เป็นแบบวัดได้ละเอียดกว่าแบบแรก มีองค์ประกอบที่จะประเมินได้หลายทิศทางตามที่คุณสอบวัดต้องการมุ่งวัดความรู้สึกของบุคคล ต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดในหลาย ๆ ด้าน ลักษณะของแบบประเมินค่าความหมายนี้ ประกอบด้วยความคิดรวบยอดที่ใช้เป็นเป็ารองรับวางไว้ข้างบน แล้วมีมาตรที่ประกอบไปด้วยคำคุณศัพท์ในทิศทางต่าง ๆ มาให้ผู้ถูกประเมินตัดสินว่า จะเป็นระดับใด มีความเข้มข้นมากน้อย ไปในทิศทางใด ซึ่งแบบวัดการประเมินค่าความหมายนี้ ก็จะวัดครอบคลุมถึง 3 องค์ประกอบคือความรู้ ความรู้สึก และคุณค่า แต่เป็นการวัดในลักษณะที่เป็นทางอ้อม เพราะใช้การแสดงออกทางวาจา มิใช่การลงมือทำอย่างแท้จริง

นวลเสน่ห์ วงศ์เชิดธรรม (2549) กล่าวถึงเครื่องมือวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์เกี่ยวกับมาตรประมาณค่า (Rating scale) ว่าเป็นการประเมินคุณลักษณะออกมาเป็นระดับต่าง ๆ โดยพิจารณาน้ำหนักตามปริมาณความมากน้อยของความรู้สึกหรือพฤติกรรมที่แสดงออกของผู้ถูกประเมิน ใช้ได้ทั้งการประเมินตนเองและให้ผู้อื่นประเมิน การใช้มาตรประมาณค่านี้มีข้อดี คือ เก็บรวบรวมข้อมูลได้ง่ายและเร็วแต่ก็มีข้อจำกัดในเรื่องของการตอบ กล่าวคือผู้เรียนอาจจะประเมินไม่สอดคล้องกับที่ปฏิบัติจริง ขั้นตอนในการสร้างมาตรประมาณค่า มีดังนี้

1. กำหนดคุณลักษณะที่จะประเมินและคำนิยามเชิงปฏิบัติการคุณลักษณะนั้นได้ชัดเจนว่าคืออะไร
2. รวบรวมข้อความหรือคำกล่าวที่ดีและไม่ดีต่อคุณลักษณะที่วัดประมาณ 50 – 60 ข้อความ/คำ
3. คัดเลือกและกระจายข้อความให้มีทั้งทางบวกและทางลบ
4. ข้อความที่สร้างควรครอบคลุมศักยภาพหรือลักษณะของคุณลักษณะนั้น ๆ
5. นำไปทดลองใช้กับกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มที่จะประเมินเพื่อคุณลักษณะการกระจายของการตอบ

6. หลังจากที้นำไปทดลองใช้แล้วรวบรวมข้อความหรือคำกล่าวมาจัดพิมพ์เป็นฉบับซึ่งอาจจะเหลือเพียงข้อความหรือคำกล่าว 6-7 คำ

ศศิธร ชูตินันทกุล (อ้างถึงใน วารสาร มหาจุฬาราชการ, 2558) กล่าวถึงเครื่องมือวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์เกี่ยวกับมาตรฐานค่า (Rating scale) ว่าเป็นเครื่องมือที่ใช้วัดเกี่ยวกับการกระทำ เช่น ทำได้ – ทำไม่ได้ น่าเบื่อ – สนุก เป็นต้น โดยอาจกำหนดคะแนนเป็น 5, 4, 3, 2, 1 หรือ 4, 3, 2, 1 ตัวเลขที่นำมาใช้นี้เป็นตัวเลขที่แทนระดับความเข้มข้นของพฤติกรรมที่สัททาก็เป็นไปตามข้อคำถามที่ยกมา ซึ่งต้องอธิบายให้ชัดเจนว่าคำน้ำหนักระยะนี้แต่ละตัวหมายถึงอะไร มีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

1. กำหนดคุณลักษณะที่จะวัด เป็นการกำหนดสิ่งที่จะวัด หรือกำหนดเป้าหมายที่จะวัดให้ชัดเจนว่าจะวัดอะไร
2. นิยาม วิเคราะห์ตัวแปรที่จะใช้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้
3. เลือกรูปแบบของการวัด ในการวัดคุณลักษณะควรเลือกรูปแบบวัดให้เหมาะสมกับจุดมุ่งหมาย เลือกแบบวัดที่ใช้ง่ายและสะดวก แบบวัดคุณลักษณะมีหลายรูปแบบเช่น แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ แบบตรวจสอบรายการ แบบมาตรฐานค่า แบบวัดสถานการณ์ แบบบันทึกพฤติกรรม แบบรายงานพฤติกรรมตนเอง
4. สร้างและพัฒนาเครื่องมือ ด้วยการเขียนข้อคำถาม ข้อความ หรือรายการคุณลักษณะที่ต้องการวัดให้ชัดเจน และครอบคลุมตัวแปรทุกตัวที่ต้องการวัดให้เหมาะสมกับรูปแบบของการวัด ในขั้นตอนนี้จะต้องกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนด้วย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการให้คะแนนจากการตอบข้อคำถาม
5. ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
6. สร้างเกณฑ์ในการแปลความหมาย

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้หลักการใช้ภาษาไทย งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับห้องเรียนกลับด้าน และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

6.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้หลักการใช้ภาษาไทย

ศิริพร ทาทอง (2548) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักภาษาไทย เรื่อง คำกริยาและคำวิเศษณ์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยการเรียนแบบ

ร่วมมือกันเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์ (STAD) กับการสอนแบบปกติ ผลการศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักภาษาไทยเรื่องคำกริยาและคำวิเศษณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ 2 โดยการเรียนแบบร่วมมือกันเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์ (STAD) สูงกว่าการสอนแบบปกติ เนื่องมาจากวิธีสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือกันเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์ (STAD) นั้นเป็นการจัดกิจกรรมให้นักเรียนเรียนรู้โดยใช้ทักษะการทำงานกลุ่มสมาชิกในกลุ่มจะประกอบด้วยนักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนแตกต่างกันสมาชิกทุกคนจะร่วมกันรับผิดชอบความสำเร็จของกลุ่มนักเรียนทุกคนจึงต้องให้ความสนใจเนื้อหาอุปกรณ์ประเด็นมีกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้สมาชิกในกลุ่มได้ทำงานร่วมกันช่วยเหลือกันให้การปรึกษาให้คำแนะนำการตลอดจนมีความรับผิดชอบในการทำงานร่วมกันเพื่อให้กลุ่มของตนประสบความสำเร็จตามที่มุ่งหวังไว้ทำให้สมาชิกในกลุ่มมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น นักเรียนมีความคิดเห็นที่ดีต่อวิธีการสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือกันเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์ (STAD) เนื่องจากทำให้บรรยากาศในการเรียนน่าเรียนมีความเป็นกันเองและตัวเองรู้สึกสบายใจสนุกสนานไม่เคร่งเครียดในการเรียนมากจนเกินไปเนื่องจากได้ศึกษากับเพื่อนร่วมกลุ่ม

ณัฐชยาน์ การุญ (2554) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักภาษาไทยและความสนใจในการเรียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สอน โดยบทเรียนสำเร็จรูปกับการสอนตามคู่มือครู ผลการศึกษา พบว่า การสอนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปส่งผลที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู เนื่องจากการเรียนรู้บทเรียนสำเร็จรูปนั้นนักเรียนสามารถควบคุมหน่วยการเรียนรู้ได้ มีการจัดกิจกรรมในบทเรียนที่หลากหลาย และมีการนำสื่ออุปกรณ์ต่างๆ มาประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อฝึกทักษะในการเรียนของนักเรียนให้น่าสนใจ ซึ่งส่งผลให้เข้าใจเรื่องราวต่างๆ ได้ดี การสอนโดยบทเรียนสำเร็จรูปส่งผลให้นักเรียนมีความสนใจในการเรียนภาษาไทยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู ทั้งนี้อาจมีสาเหตุมาจากบทเรียนสำเร็จรูปเป็นเทคโนโลยีที่ยังได้รับความนิยมทุกกลุ่ม และยังสามารถปรับเปลี่ยนให้ทันสมัยตามยุคสมัยได้ ความสนใจในการเรียนภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยบทเรียนสำเร็จรูปก่อนการทดลองและหลังการทดลอง แสดงว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปหลังการทดลองมีความสนใจในการเรียนภาษาไทยยิ่งขึ้น เนื่องจากรูปแบบของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป นอกจากจะจัดกิจกรรมเป็นลำดับขั้นความยากง่ายอย่างชัดเจนแล้ว ยังได้สร้างกิจกรรมที่เป็นแบบฝึกทักษะของการพัฒนาการเรียนรู้ที่หลากหลาย และความสนใจในการเรียนภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนก่อนการทดลองและหลังการทดลองแตกต่างกัน เนื่องจากรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามคู่มือมี

รูปแบบการนำเข้าสู่บทเรียนด้วยการสร้างแรงจูงใจ เพื่อให้ นักเรียนสนใจทุกครั้งจึงทำให้นักเรียนรู้สึกตื่นเต้น กระตือรือร้น และสนใจที่อยากจะเรียน

อุ้นเรือน ช่างนอก (2554) ได้ศึกษาผลการเรียนรู้ภาษาไทยเรื่องชนิดและหน้าที่ของคำชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการเรียนรู้ที่เน้นสมองเป็นฐาน ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า การจัดการเรียนรู้ภาษาไทยเรื่องชนิดและหน้าที่ของคำชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการเรียนรู้ที่เน้นสมองเป็นฐานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเหมาะสมในรูปแบบการจัดกิจกรรมที่กระตุ้นให้สมองเกิดความรู้สึกทำท่ายในการเคลื่อนไหวผู้เรียนเกิดการตื่นตัวอยู่ตลอดเวลา ความทำท่ายในการเรียนทำให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจมีความสุขในการเรียนรู้ทั้งการอ่านการเขียนและการใช้คำในการสื่อสารผู้เรียนสามารถเลือกใช้คำในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องตามหลักการใช้ภาษาไทยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนสูงขึ้น และนักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อวิชาภาษาไทย อยู่ในระดับดีมาก

นิลุบล เกตุแก้ว และพรทิพย์ แข็งจัน (2555) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้หลักการใช้ภาษาไทยในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ผลการวิจัยพบว่า ครูออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบเดิมโดยกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้กิจกรรมการเรียนรู้และประเมินผลครูส่วนใหญ่ใช้วิธีการสอนแบบบรรยายและเทคนิคการยกตัวอย่างครูยังคงใช้สื่อประเภทวัสดุเป็นส่วนใหญ่และมีการประเมินหลังสิ้นสุดการจัดการเรียนรู้และใช้เกณฑ์การให้คะแนนแบบอัตราส่วน ครูไม่ได้รับการสนับสนุนจากบุคลากรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเนื้อหาสาระการเรียนรู้ในหลักสูตรมีความสำคัญและมากขึ้นเมื่อเทียบกับจำนวนคาบเรียนที่กำหนดทำให้ไม่สามารถจัดเวลาสำหรับการประเมินผลการเรียนรู้ได้และนอกจากนี้ยังขาดแคลนสื่อการเรียนรู้ส่วนแนวทางการแก้ไขปัญหาหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดอบรมครูเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้และมีครูที่สำเร็จการศึกษาวิชาเอกภาษาไทยโดยตรง

ปวิณ เจียไพบูลย์ (2558) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักภาษาไทยเรื่องประโยคของนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยรูปแบบเกณฑ์การแข่งขันเป็นทีม ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักภาษาไทยเรื่องประโยคหลังการเรียนรู้ด้วยเกมการแข่งขันเป็นทีมมีคะแนนสูงขึ้นกว่าคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักภาษาไทยเรื่องประโยคก่อนการเรียนรู้ โดยที่กลุ่มเก่งมีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดรองลงมาเป็นกลุ่มปานกลางและกลุ่มอ่อนตามลำดับพฤติกรรมในการทำงานกลุ่มของนักเรียนโดยการใช้เกณฑ์การแข่งขันเป็นทีมโดยรวมอยู่ในระดับดีเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่านักเรียนมีพฤติกรรมทั้ง 3 ด้านคือความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมมีส่วนร่วมในกิจกรรมและมารยาทในการร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับดี

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่จากตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนั้นพบว่า ครูบางส่วนยังมีการจัดการเรียนรู้หลักการใช้ภาษาไทยโดยใช้เทคนิคการบรรยายหน้าชั้นเรียน การยกตัวอย่าง และใช้สื่อการเรียนรู้ที่ไม่น่าสนใจ ครูไม่ได้รับการสนับสนุนการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้จากบุคลากรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างทั่วถึง ส่งผลให้ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้หลักการใช้ภาษาไทยยังไม่บรรลุตามมาตรฐานและตัวชี้วัดที่หลักสูตรกำหนด การพัฒนาผู้เรียนโดยใช้รูปแบบหรือวิธีการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการที่แปลกใหม่และหลากหลาย จะช่วยให้ผู้เรียนมีผลการเรียนรู้หลักการใช้ภาษาไทยที่ดีขึ้น

6.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับห้องเรียนกลับด้าน

นิชาภา บุรีกาญจน์ (2556) ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้วิชาสุขศึกษาโดยใช้แนวคิดแบบห้องเรียนกลับด้านที่มีต่อความรับผิดชอบและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผลการศึกษาพบว่า จากการจัดการเรียนรู้วิชาสุขศึกษาโดยใช้ห้องเรียนกลับด้านที่มีส่วนกระตุ้นให้นักเรียนสร้างความรับผิดชอบในด้านของการทำงานของตนเอง การติดตามและกำกับตนเองในการส่งงาน รวมไปถึงความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มและกิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในชั้นเรียนและยังทำให้นักเรียนตระหนักถึงการมีวินัยและใส่ใจกับการเรียนของตนเองรวมถึงการเห็นความสำคัญของเวลาในการส่งงาน นับว่าเป็นการสอนรูปแบบหนึ่งที่ช่วยให้ผู้เรียนได้สร้างความรู้จากโครงสร้างความรู้ของตนเอง ด้านผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้พบว่า การจัดการเรียนรู้วิชาสุขศึกษาโดยใช้ห้องเรียนกลับด้านส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นทำให้นักเรียนเกิดความรู้จากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติมในเว็บไซต์ อีกทั้งนักเรียนยังมีกระบวนการคิดวิเคราะห์ข้อมูลและพัฒนาทักษะในการเรียนรู้ด้วยตนเอง

อัจฉรา เขยเชิงวิทย์ (2559) ได้พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้านโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือผ่านเครือข่ายสังคม จากการศึกษาพบว่า ผลของการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้านโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือผ่านเครือข่ายสังคม มีรูปแบบการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) องค์ประกอบด้านแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง 2) องค์ประกอบด้านวิธีการ 3) องค์ประกอบด้านการจัดการเรียนการสอน และ 4) องค์ประกอบด้านการวัดและประเมินผล การจัดการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้านทำให้นักเรียนมีการเรียนรู้แบบร่วมมือและเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้ (Student Centered) โดยผู้เรียนได้เรียนรู้จากการลงมือทำ (Learning by Doing) และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น มีขั้นตอนการเรียนรู้ที่แบ่งออกเป็นขั้นตอนการจัดการห้องเรียน และขั้นตอนการจัดการบน Google Classroom 9 ขั้นตอน คือ ขั้นปฐมนิเทศ ขั้นจัดกลุ่มผู้เรียน ขั้นฝึกปฏิบัติการ ขั้นทดสอบก่อนเรียน

ชั้นการมีส่วนร่วม ชั้นสำรวจค้นหา ชั้นสร้างคำอธิบาย ชั้นขยายความรู้ และชั้นประเมิน ผู้เรียนกลุ่มตัวอย่างที่ผ่านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยเครือข่ายสังคม (Google Classroom) โดยอาศัยรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้านมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้านอยู่ระดับมาก เนื่องจากเป็นรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือและเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้ (Student Centered) โดยผู้เรียนได้เรียนรู้จากการลงมือทำ (Learning by Doing) และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

แซปเปเป และคณะ Zappe et al (2009) ได้ศึกษาการจัดการเรียนรู้โดยใช้ห้องเรียนกลับด้านของระดับปริญญาตรีหลักสูตรวิศวกรรม จากการประเมินผลการจัดการเรียนรู้ของหลักสูตรดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านมีผลกระทบทางบวกต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยที่ผู้เรียนสามารถเกิดการเรียนรู้จากวิธีการเรียนการสอนห้องเรียนกลับด้านมากกว่าการเรียนแบบบรรยายและการรายงานผลการศึกษายังแสดงให้เห็นว่าผู้เรียนเกิดความสุขและสนุกสนานกับการเรียนในชั้นเรียนรวมทั้งได้รับประโยชน์จากการเรียนรู้ผ่านวิดีโอทัศน์ภายนอกชั้นเรียนที่ผู้สอนได้จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นสื่อการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน

เจอร์มี เอฟ สเตรเยอร์ (Jeremy, F. Strayer, 2007) ได้ศึกษาเปรียบเทียบชั้นเรียนที่จัดการเรียนรู้โดยใช้ห้องเรียนกลับด้านกับชั้นเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบปกติในวิชาสถิติในระดับเดียวกันในมหาวิทยาลัย โดยใช้วิธีการศึกษาด้วยการจัดบันทึกการสัมภาษณ์และ Focus Group นักเรียนในชั้นเรียนที่จัดการเรียนรู้โดยใช้ห้องเรียนกลับด้าน จากผลการศึกษาพบว่านักเรียนในชั้นเรียนที่จัดการเรียนรู้โดยใช้ห้องเรียนกลับด้านมีความพึงพอใจในโครงสร้างของห้องเรียนเมื่อแรกเริ่มเนื่องจากทำให้นักเรียนได้เปิดกว้างและมีส่วนร่วมมากขึ้นในการเรียนรู้แบบร่วมมือและยอมรับนวัตกรรมการสอนแบบใหม่ของผู้สอน

ติโมที พี. ยอง และคณะ (Timothy P. Yong et al, 2014) ได้ศึกษาวิธีการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เครื่องมือออนไลน์ ประเภท Blogs, Podcasts และเครือข่ายสังคม ในรูปแบบการสอนโดยใช้การบ้านออนไลน์บนเครือข่ายคอมพิวเตอร์ และใช้วิธีการให้ผู้เรียนศึกษาวิดีโอทัศน์ของผู้สอนก่อนเข้าชั้นเรียน และใช้วิดีโอทัศน์ออนไลน์ แล้วนำผลจากการศึกษาวิดีโอทัศน์มาสร้างคำถามที่เกิดจากการเรียนรู้มาจากหัวข้อที่ผู้สอนกำหนดให้ พร้อมทั้งอภิปรายร่วมกันในชั้นเรียน ซึ่งการจัดการเรียนการสอนในลักษณะนี้เป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ห้องเรียนกลับด้าน ผลการวิจัยพบว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้ห้องเรียนกลับด้านทำให้นักเรียนมีการแบ่งปันประสบการณ์การเรียนรู้ เกิดการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนในชั้นเรียน ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนมาก

ขึ้น ผู้เรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์ การตั้งคำถาม และเป็นการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ลงมือจัดกระทำต่อกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองมากขึ้น

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่จากตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนั้นพบว่า การสอนแบบห้องเรียนกลับด้านส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น มีความก้าวหน้าทางการเรียนอยู่ในระดับมาตรฐาน นักเรียนมีพฤติกรรมใฝ่รู้ใฝ่เรียน เนื่องจากนักเรียนได้ฝึกปฏิบัติ และเรียนรู้ด้วยตนเองช่วยทำให้ความรับผิดชอบและความใฝ่รู้ใฝ่เรียนมากขึ้น มีเวลาในการลงมือทำกิจกรรมมากขึ้น ส่วนการเรียนออนไลน์โดยอาศัยเครือข่ายอินเทอร์เน็ตและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์นั้น ช่วยทำให้นักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนรู้มากขึ้นเนื่องจากสามารถใช้เทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอนทำให้นักเรียนสะดวกสบายในการเข้าเรียนและศึกษาหาความรู้ในเวลาว่าง และเป็นวิธีการสอนที่สามารถลดภาระปริมาณของการเรียนการสอนได้โดยตรง ทำให้มีเวลาในการลงมือปฏิบัติได้มากขึ้น ส่วนรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะที่เน้นการคิดวิเคราะห์ในทุกขั้นของการจัดการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนได้ ซึ่งมีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 5 ขั้น ได้แก่ ขั้นสร้างความสนใจขั้นสำรวจค้นหา ขั้นสร้างคำอธิบาย ขั้นอภิปรายความรู้ และขั้นประเมินผล ทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและมีความก้าวหน้าทางการเรียนอยู่ในระดับกลางหรือระดับสูง

6.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้

นิภา วงษ์สุรภินันท์ (2548) ได้ศึกษาการสร้างแบบวัดคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า แบบวัดคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน มี 6 ด้าน ได้แก่ ด้านอยากรู้ อยากเห็น ด้านตั้งใจอย่างมีสติ ด้านกล้าคิดริเริ่ม ด้านเพียรพยายาม ด้านศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง และด้านมีเหตุผล มีลักษณะเป็นสถานการณ์ 3 ตัวเลือก โดยหาค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนในแต่ละด้าน และจากการนำเครื่องมือไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง พบว่าพัฒนาการคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนมีแนวโน้มลดลงเล็กน้อย จากชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ไปสู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และมีแนวโน้มสูงขึ้นเล็กน้อย จากชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ไปสู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ปิลันญา วงศ์บุญ (2550) ได้ศึกษาคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนหอแซฟอุปถัมภ์ ผลการศึกษาพบว่า ของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนหอแซฟอุปถัมภ์มีคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้อยู่ในระดับสูง สามารถเรียงลำดับจากสูงสุดถึงน้อยที่สุด คือ ด้านกล้าคิดริเริ่ม ด้านความอยากรู้ อยากเห็น ด้านความมีเหตุผล ด้านความเพียรพยายาม ด้านความตั้งใจอย่างมีสติ และด้านการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ทั้งนี้ นักเรียนชายจะมีคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้นสูงกว่านักเรียนหญิง อาจเป็นเพราะการอบรมเลี้ยงดูที่แตกต่างกัน นักเรียนที่อยู่ในระดับชั้นต่างกันจะมีคุณลักษณะใฝ่

เรียนรู้แตกต่างกัน เนื่องจากกิจกรรมการเรียนการสอนที่แตกต่างกัน แต่เพศกับระดับชั้น ไม่มี ปฏิสัมพันธ์ร่วมกันที่จะทำให้เกิดคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ ซึ่งอาจเป็นเพราะว่าคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของ นักเรียนมักเกิดขึ้นถ้าคนๆ นั้นให้ความใส่ใจหรือสนใจต่อสิ่งที่เขากำลังทำ

พระอำนาจ อตุลกาโม (2554) ได้ศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์บางกรวย อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี โดยใช้แบบสอบถาม ผลการวิจัย พบว่า ระดับความคิดเห็นต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนศึกษา สงเคราะห์บางกรวย อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี มีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับจากสูงสุดถึงน้อยที่สุด คือ ด้านรักความเป็นไทย ด้านมีจิตสาธารณะ ด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ด้านซื่อสัตย์สุจริต ด้านอยู่อย่าง พอเพียง ด้านมีวินัย ด้านมุ่งมั่นในการทำงาน และด้านใฝ่เรียนรู้ ทั้งนี้เพศและอายุไม่มีผลทำให้ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนแตกต่างกัน แต่ระดับชั้นเรียนมีผลทำให้คุณลักษณะอันพึง ประสงค์ของนักเรียนแตกต่างกัน ส่วนแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของ นักเรียน ด้านใฝ่เรียนรู้ คือ โรงเรียนควรจัดนิทรรศการด้านวิชาการให้นักเรียนได้เข้าร่วม

วันวิสาข์ ครองสิน และคณะ (2555) ได้ศึกษาการพัฒนาเครื่องมือประเมิน คุณลักษณะซื่อสัตย์ สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ และมุ่งมั่นในการทำงาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 4 จังหวัดยโสธร โดยสร้างแบบสังเกตคุณลักษณะซื่อสัตย์ สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ และมุ่งมั่นใน การทำงาน และแบบประเมินคุณลักษณะซื่อสัตย์ สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ และมุ่งมั่นในการทำงาน ซึ่งเป็นแบบมาตราประมาณค่า 4 ระดับ และมีเกณฑ์ในคะแนนแบบรูบิก สำหรับครูประเมินนักเรียน และสำหรับนักเรียนประเมินตนเอง ผลการวิจัยพบว่า แบบสังเกตคุณลักษณะซื่อสัตย์ สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ และมุ่งมั่นในการทำงาน มีความตรงเชิงเนื้อหาโดยดัชนีความสอดคล้อง มีค่าระหว่าง .80 ถึง 1.00 มีความตรงเชิงโครงสร้างโดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน มีความสอดคล้องกับ ข้อมูลเชิงประจักษ์ทุกด้าน แบบสังเกตมีความเที่ยงเท่ากับ .97 และแบบประเมิน มีค่าอำนาจจำแนก ระหว่าง .65 ถึง .87 และมีความเที่ยงเท่ากับ .98

พิชญภา ยมรัตน์ (2556) ได้ศึกษาการสร้างแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านใฝ่เรียนรู้สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยสร้างแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้าน ใฝ่เรียนรู้ 7 องค์ประกอบ ได้แก่ การเห็นคุณค่าในสิ่งต่าง ๆ อยากรู้ อยากเห็น ตั้งใจอย่างมีสติ กล้าคิด ริเริ่ม เพียรพยายาม ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง และมีเหตุผล แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบ สถานการณ์ ผลการวิจัยพบว่า แบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านใฝ่เรียนรู้ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมี คุณภาพ มีค่าอำนาจจำแนกตามเกณฑ์มาตรฐาน เป็นแบบสถานการณ์ซึ่งครอบคลุมองค์ประกอบ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านใฝ่เรียนรู้ได้เป็นอย่างดี และมีคุณภาพอยู่ในระดับสูง

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่จากตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนั้นพบว่า คุณลักษณะใฝ่เรียนรู้เป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนน้อยที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านอื่น ๆ ซึ่งคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ต้องได้รับการพัฒนาให้ดีขึ้น เนื่องจาก คุณลักษณะใฝ่เรียนรู้เป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้ สูงขึ้น การสร้างเครื่องวัดหรือประเมินคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้สามารถทำได้ทั้งในรูปแบบมาตรฐาน ประมวลค่า และแบบสถานการณ์ การวัดคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้อาจวัดโดยครูผู้สอน ตัวผู้เรียนเอง เพื่อนร่วมชั้นเรียนของผู้เรียน และผู้ปกครอง

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่จากตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวนี้ ทำให้ผู้วิจัยได้สนใจศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้ห้องเรียนกลับด้าน ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนหลักการใช้ภาษาไทย และคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อออกแบบ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมต่อวิชาภาษาไทยที่สามารถส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนักเรียนดีขึ้นและมีคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้มากขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้ห้องเรียนกลับด้าน ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลักการใช้ภาษาไทย และคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลักการใช้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้ห้องเรียนกลับด้าน ก่อนและหลังการทดลอง และเพื่อศึกษาคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้ห้องเรียนกลับด้าน โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัยเป็นขั้นตอนตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ ผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ซึ่งจัดชั้นเรียนแบบคละความสามารถ จำนวน 50 โรงเรียน จำนวนนักเรียนประมาณ 14, 897 คน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนิคมวิทยา อำเภอนิคมนพัฒนา จังหวัดระยอง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 30 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือในการทดลอง

2.1.1 แผนการจัดการเรียนรู้หลักการใช้ภาษาไทย จำนวน 9 แผน 18 ชั่วโมง

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.2.1 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักการใช้ภาษาไทย เรื่อง ชนิดและหน้าที่ของคำในภาษาไทยแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ

2.2.2 แบบประเมินคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้

ตัวชี้วัดที่ 4.1 ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียนและเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 5 ข้อ

ตัวชี้วัดที่ 4.2 แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้ วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้ สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ จำนวน 5 ข้อ

2.3 วิธีสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

2.3.1 ขั้นตอนการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้หลักการใช้ภาษาไทย มีดังนี้

1) ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อนำมากำหนดสาระการเรียนรู้ในแผนการจัดการเรียนรู้

2) ศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ห้องเรียนกลับด้านจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3) ดำเนินการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้หลักการใช้ภาษาไทย โดยใช้ห้องเรียนกลับด้าน จำนวน 9 แผน ระยะเวลาในการสอน แผนละ 60 นาที ซึ่งเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผสมผสานระหว่างการจัดการเรียนรู้โดยใช้เพลงและใช้เกมประกอบการสอน จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ศึกษาบทเรียนล่วงหน้า 1 สัปดาห์ ครูมีการตรวจสอบการเรียนรู้ของนักเรียนโดยการให้นักเรียนสรุปความรู้ และตอบคำถามผ่านช่องทางต่าง ๆ อย่างหลากหลาย เช่น บันทึกความรู้ลงในสมุด แสดงความคิดเห็นทาง Facebook fan page การตอบคำถามใน google classroom และ google form

4) นำแผนการจัดการเรียนรู้หลักการใช้ภาษาไทย โดยใช้ห้องเรียนกลับด้าน ที่สร้างขึ้น ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจพิจารณาเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขด้านการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ การวัดและประเมินคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการใช้สื่อจัดการเรียนรู้

5) นำแผนการจัดการเรียนรู้หลักการใช้ภาษาไทยโดยใช้ห้องเรียนกลับด้าน ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน โดยกำหนดคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้สำเร็จการศึกษาด้านการศึกษา มีความเชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย และการวัดและประเมินผล

การเรียนรู้ ตรวจสอบพิจารณาความเหมาะสมเพื่อนำมาแก้ไขปรับปรุง และนำมาหาค่าความสอดคล้องของเนื้อหา การแปลความหมายคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ มีเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความสอดคล้อง/เชื่อมโยง/ครอบคลุม/เหมาะสม มากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความสอดคล้อง/เชื่อมโยง/ครอบคลุม/เหมาะสม มาก
- 3 หมายถึง มีความสอดคล้อง/เชื่อมโยง/ครอบคลุม/เหมาะสม ปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความสอดคล้อง/เชื่อมโยง/ครอบคลุม/เหมาะสม น้อย
- 1 หมายถึง มีความสอดคล้อง/เชื่อมโยง/ครอบคลุม/เหมาะสม น้อยที่สุด

จากการตรวจสอบพิจารณาความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้หลักการใช้ภาษาไทยโดยใช้ห้องเรียนกลับด้านจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน มีค่าคะแนนเฉลี่ยของผลการประเมินเท่ากับ 4.46

6) ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้หลักการใช้ภาษาไทย โดยใช้ห้องเรียนกลับด้านให้มีความสมบูรณ์ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ การปรับปรุงกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ และการเลือกใช้สื่อการจัดการเรียนรู้ให้มีความเหมาะสมกับวัยของนักเรียน

7) นำแผนการจัดการเรียนรู้หลักการใช้ภาษาไทยโดยใช้ห้องเรียนกลับด้านที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนิคมวิทยา จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมด้านเวลาและกิจกรรมการเรียนรู้ จากนั้นจึงนำมาปรับปรุงแก้ไขด้านเนื้อหา สื่อการเรียนรู้ และกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้เหมาะสมกับระยะเวลา และวัยของผู้เรียน แล้วนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง

2.3.2 ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักการใช้ภาษาไทย เรื่อง ชนิดและหน้าที่ของคำในภาษาไทยจำนวน 40 ข้อ มีดังนี้

1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้หลักการใช้ภาษาไทย

2) วิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้

3) สร้างแบบทดสอบให้ครอบคลุมเนื้อหาหลักการใช้ภาษาไทย เรื่อง ชนิดและหน้าที่ของคำในภาษาไทย จำนวน 50 ข้อ

4) วิเคราะห์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักการใช้ภาษาไทย เรื่อง ชนิดและหน้าที่ของคำในภาษาไทย ตามหลักการวัดและประเมินผลตามแนวคิดของ บลูม (Benjamin S. Bloom) ซึ่งผลการวิเคราะห์พบว่าแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลัก

ภาษาไทยมีเนื้อหาครอบคลุมทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการจำ การเข้าใจ การประยุกต์ใช้ การวิเคราะห์ การประเมินค่า และการคิดสร้างสรรค์

5) นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักการใช้ภาษาไทย เรื่อง ชนิดและหน้าที่ของคำในภาษาไทย จำนวน 50 ข้อ ให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบแล้ว นำคำแนะนำไปปรับปรุงแก้ไขด้านการสร้างแบบทดสอบให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

6) นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักการใช้ภาษาไทย เรื่อง ชนิดและหน้าที่ของคำในภาษาไทยจำนวน 50 ข้อ ที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence หรือ IOC) จำนวน 3 ท่าน (ภาคผนวก) จากนั้นนำมาปรับแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบอีกครั้ง การแปลความหมายคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

+1 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นเป็นตัวแทนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

0 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นเป็นตัวแทนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

-1 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่เป็นตัวแทนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

จากการนำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักการใช้ภาษาไทย เรื่อง ชนิดและหน้าที่ของคำในภาษาไทยจำนวน 50 ข้อ ที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence หรือ IOC) จำนวน 3 ท่าน พบว่าแบบทดสอบทั้งฉบับมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence หรือ IOC) ตั้งแต่ 0.67-1 และสิ่งที่ต้องปรับปรุงในแบบทดสอบคือ การตั้งคำถามให้ชัดเจน การกำหนดตัวเลือกและตัวลงให้สอดคล้องกัน และปรับปรุงภาษาให้กระชับและเข้าใจง่าย

7) นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักการใช้ภาษาไทย เรื่อง ชนิดและหน้าที่ของคำในภาษาไทย จำนวน 50 ข้อ ที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนิคมวิทยา จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขแล้วให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งจากการนำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักการใช้ภาษาไทย เรื่อง ชนิดและหน้าที่ของคำในภาษาไทยไปทดลองใช้ (Try Out) พบว่า มีสิ่งที่จะต้องแก้ไข ได้แก่ การเรียบเรียงประโยคให้นักเรียนเข้าใจง่าย และการเลือกใช้ตัวเลือกที่มีความสัมพันธ์กัน รวมไปถึงการกำหนดคำชี้แจงในการทำแบบทดสอบให้ชัดเจน

8) นำผลการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักการใช้ภาษาไทย เรื่อง ชนิดและหน้าที่ของคำในภาษาไทย ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนิคมวิทยา จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง มาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัด โดยใช้สูตร KR-20 ของ คูเดอร์ ริชาร์ดสัน จากนั้นนำผลการทำแบบทดสอบมาวิเคราะห์รายข้อ เพื่อหาระดับความ

ยากง่ายและค่าอำนาจจำแนก นำผลการวิเคราะห์หาคัดเลือกแบบทดสอบที่มีค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.8 ขึ้นไป ค่าระดับความยากง่ายอยู่ในช่วง 0.2-0.8 และมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.2 ขึ้นไป แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักการใช้ภาษาไทย เรื่อง ชนิดและหน้าที่ของคำในภาษาไทยที่ตรวจสอบและทดลองใช้มีคุณภาพตามเกณฑ์มีทั้งหมด 43 ข้อ ผู้วิจัยคัดเลือกมาใช้จำนวน 40 ข้อ มีค่าความยากระหว่าง 0.40 - 0.80 ค่าอำนาจจำแนกมีค่าตั้งแต่ 0.40 – 0.87 และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ 0.88

9) คัดเลือกแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักการใช้ภาษาไทย เรื่อง ชนิดและหน้าที่ของคำในภาษาไทยจำนวน 40 ข้อ ที่ปรับปรุงแล้วไปดำเนินการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนิคมวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 30 คน

2.3.3 ขั้นตอนการสร้างแบบประเมินคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2552) มีดังนี้

1) ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ด้านใฝ่เรียนรู้ ดังนี้

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ต้องอาศัยเครื่องมือที่มีคุณภาพในการเก็บรวบรวม เพื่อให้ได้ข้อมูลถูกต้องตรงตามความต้องการและมีความน่าเชื่อถือ สามารถนำไปใช้ในการประเมินได้ เครื่องมือแต่ละชนิด จึงจำเป็นต้องทำการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

(1) การตรวจสอบความตรง (Validity)

การตรวจสอบความตรงของเครื่องมือประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์สามารถหา ได้ทั้งรายข้อและทั้งฉบับซึ่งจำแนกได้ 3 ประเภท ดังนี้

ก. ความตรงเชิงเนื้อหา เป็นการหาคุณภาพของเครื่องมือว่าสามารถวัดได้ ตรงตามสิ่งที่ต้องการวัด

ข. ความตรงเชิงโครงสร้าง เป็นการหาคุณภาพของเครื่องมือว่าสามารถวัดได้ตามโครงสร้างของสิ่งที่วัดได้ตามทฤษฎี

ค. ความตรงเชิงเกณฑ์สัมพัทธ์ เป็นการหาคุณภาพของเครื่องมือว่าสามารถวัดได้ตรงตามสิ่งที่ต้องการวัดด้วยการหาสัมพัทธ์ของเครื่องมือที่สร้างขึ้นกับเกณฑ์ ถ้าเกณฑ์ที่ใช้เป็นเกณฑ์ปัจจุบันเรียกว่า ความตรงตามสภาพ แต่ถ้าใช้เกณฑ์ที่เกิดขึ้นในอนาคต เรียกว่า ความตรงเชิงทำนาย

การตรวจสอบความตรงของแบบประเมินคุณลักษณะ ทั้ง 3 ประเภท คือ การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้าง และการตรวจสอบความตรงตามเกณฑ์สัมพัทธ์ มีวิธีการดังนี้

ก) การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา เป็นการนำแบบประเมินไปให้ผู้เชี่ยวชาญอย่างน้อย 3 ท่าน ตรวจสอบความชัดเจนของภาษาที่ใช้ ข้อคำถามหรือข้อความถามตรงกับเนื้อหาที่ต้องการจะวัดหรือไม่ มีวิธีดังนี้

(ก) แบบจัดระดับเป็นสอดคล้อง (+1) ไม่น่าใจ (0) และไม่สอดคล้อง (-1) นาผลบันทึกการตัดสินใจของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ถ้าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 0.5 ขึ้น ไป แสดงว่าคำถามหรือข้อความนั้นมีความหมายตรงตามเนื้อหา แต่ถ้าค่าดัชนีความสอดคล้อง ต่ำกว่า 0.5 คำถามหรือข้อความนั้นควรตัดทิ้ง หรือแก้ไขปรับปรุงใหม่

(ข) แบบมาตราประมาณค่า เป็นวิธีที่ให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาถึงความสอดคล้องของคำถามหรือข้อความว่าตรงกับจุดประสงค์ที่มุ่งวัดหรือไม่ แล้วบันทึกผลการตัดสินใจลงในแบบมาตราประมาณค่า ที่สร้างขึ้น แล้วนาผลพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญไปหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ถ้าคำถามหรือข้อความที่มีค่าเฉลี่ย 2.5 ขึ้น ไป (บุญชม ศรีสะอาด, 2545) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1 ถือว่าใช้ได้ ส่วนข้อความที่ไม่ผ่านเกณฑ์ผู้สร้างควรตัดทิ้ง หรือแก้ไขปรับปรุงใหม่

ข) การตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้าง เป็นการตรวจสอบแบบประเมินว่าสามารถวัดได้ตรงตามทฤษฎีหรือแนวคิดของเรื่องนั้น ๆ หรือไม่ มีวิธีการตรวจสอบดังนี้

(ก) วิธีการตัดสินใจโดยผู้เชี่ยวชาญ ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบว่าคำถามหรือข้อความนั้นสอดคล้องกับแนวคิดหรือทฤษฎีหรือไม่ แล้วนามาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เช่นเดียวกับการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา

(ข) วิธีการเปรียบเทียบคะแนนกลุ่มกับกลุ่มที่รู้จัก เป็นการเปรียบเทียบคะแนนที่วัดได้ระหว่างกลุ่มที่มีคุณลักษณะที่ต้องการวัด กับอีกกลุ่มหนึ่งที่ไม่มีคุณลักษณะเหมือนกับกลุ่มแรก เช่น กลุ่มที่มีวินัยกับกลุ่มที่ไม่มีวินัย กลุ่มที่มีน้ำใจกับกลุ่มที่ไม่มีน้ำใจ เป็นต้น วิธีนี้ทำการทดสอบโดยใช้สถิติทดสอบที ถ้าผลการทดสอบมีความแตกต่างกันระหว่างกลุ่ม แสดงว่าแบบวัดสามารถวัดคุณลักษณะที่มุ่งวัดได้ เป็นการหาความตรงทั้งฉบับ

ค) วิธีการหาความสัมพันธ์กับเกณฑ์ที่มีโครงสร้างเหมือนกัน เป็นการนำแบบประเมินที่สร้างขึ้นไปหาความสัมพันธ์กับแบบประเมินที่มีความตรงเชิงโครงสร้างที่มุ่งวัดคุณลักษณะเดียวกัน ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (correlation coefficient) ระหว่างคะแนนทั้ง 2

ชุด มีค่าสูง แสดงว่าแบบประเมินที่สร้างขึ้นมีความตรงเชิงโครงสร้าง วิธีการนี้เป็นการหาความตรง
ทั้งฉบับ

ง) วิธีวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) เป็นการวิเคราะห์ห้ข้อ
คำถามแต่ละข้อเพื่อจัดกลุ่มลักษณะร่วมของข้อคำถามว่าวัดองค์ประกอบใดบ้าง ว่าเครื่องมือนี้
มีความตรงเชิงโครงสร้าง

สุกมาศ อังสุโชติ สมถวิล วิจิตรวรรณ และรัชนิกุล ภิญโญภาณุวัฒน์
(2552) กล่าวถึง การตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของแบบสอบถามและแบบวัด ด้วยการใช้
โมเดลสมการโครงสร้าง โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันนั้น ในการแปลผล การวิเคราะห์
ควรพิจารณาว่าตัวแปรวัดองค์ประกอบได้มากน้อยเพียงใด ความสามารถของตัวแปรหรือตัวบ่งชี้ที่
ใช้วัดตัวแปรแฝงในโมเดลพิจารณาจากความมีนัยสำคัญของน้ำหนักองค์ประกอบ (factor loading)
ในเมตริก LX หรือ LY ค่าน้ำหนักองค์ประกอบควรมีค่าสูงและมีนัยสำคัญทางสถิติ t-value มากกว่า
1.96 เกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสินใจว่าโมเดลสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์คือการกำหนดดัชนีที่ใช้
ทดสอบความกลมกลืน (fit indices) ดัชนีที่ใช้วัดความกลมกลืนที่นิยมใช้ได้แก่

ก) ค่าไคสแควร์ (X^2) ควรมีค่าต่ำ และค่า X^2/df ควรมีน้อยกว่า 2.00

ข) ค่ารากที่สองของค่าเฉลี่ยความคลาดเคลื่อนกำลังสองของการ
ประมาณ ค่า (RMSEA) ควรมีค่าน้อยกว่า 0.05 ค่าระหว่าง 0.05-0.08 แสดงว่าโมเดลค่อนข้าง
สอดคล้อง และค่าระหว่าง 0.08-0.10 แสดงว่าโมเดลสอดคล้องเล็กน้อย ถ้ามากกว่า 0.10 แสดงว่า
โมเดลยังไม่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ค) ค่าดัชนีวัดความสอดคล้องเชิงสัมบูรณ์ มี 3 ดัชนี ได้แก่ GFI,
AGFI, PGFI มีค่าตั้งแต่ 0 ถึง 1.00 ค่า GFI และ AGFI ที่ยอมรับได้ควรมีค่าตั้งแต่ 0.90 เป็นต้นไป แต่
ค่า PGFI ควรมีค่าตั้งแต่ 0.05

ง) ดัชนีวัดความสอดคล้องเชิงสัมพัทธ์ ได้แก่ NFI, NNFI, PNFI,
CFI และ CN ค่าดัชนีเหล่านี้มีค่าตั้งแต่ 0 – 1 ยกเว้น NNFI ที่อาจมีค่ามากกว่า 1.00 ได้ และค่า CN มี
ค่ามากกว่า 1.00 ส่วนค่า NFI, CFI ที่ดีควรมีค่า 0.90 ขึ้นไป ค่า PNFI ควรมีค่าต่ำ ๆ

จ) ดัชนีวัดความสอดคล้องในรูปความคลาดเคลื่อนมี 3 ตัว คือ RMR
, Standardized Residual และ Standardized RMR ค่า RMR ที่มีค่าน้อยแสดงถึง โมเดลสอดคล้องกับ
ข้อมูลเชิงประจักษ์ ค่านี้จึงนำไปพิจารณาร่วมกับ Standardized Residual และค่า Standardized RMR
เป็นค่าสรุปของ Standardized Residual ควรมีน้อยกว่า 0.05 จึงจะสรุปได้ว่าโมเดลมีความสอดคล้อง
กับข้อมูลเชิงประจักษ์

(4) การตรวจสอบความตรงตามเกณฑ์สัมพัทธ์ เป็นการหาความสัมพันธ์ของผลการวัดจากเครื่องมือที่สร้างขึ้นกับเกณฑ์ นำมาคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ถ้ามีความสัมพันธ์กับเกณฑ์สูงค่าความสัมพันธ์จะออกมาสูง เช่น การตรวจสอบผลการวัดความซื่อสัตย์จากเครื่องมือที่สร้างขึ้น กับผลจากการสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติหรือการแสดงออก ถ้าสหสัมพันธ์ค่าสูงแสดงว่าเครื่องมือที่สร้างขึ้นมีความตรงตามสภาพ

(2) การตรวจสอบความเที่ยง (Reliability)

การตรวจสอบความเที่ยงของแบบประเมินคุณลักษณะวิธีที่นิยมใช้คือวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha method) วิธีนี้ใช้กับแบบประเมินที่กำหนดคะแนนแบบมาตรฐานค่า (Rating scale) หรือข้อสอบอัตนัย (essay test) ส่วนแบบประเมินประเภทที่ให้คะแนน 0, 1 ที่ใช้ในการวัดความรู้ประเภทตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดให้ 0 คะแนน นิยมหาความเที่ยงจากสูตรของคูเดอร์และริชาร์ดสัน หรือหาจากวิธีแบ่งครึ่งฉบับและขยายความเที่ยงเป็นทั้งฉบับด้วยสูตรของสเปียร์แมน-บราวน์

นอกจากนี้ในการหาความเที่ยงของแบบประเมินอาจใช้วิธีสอบซ้ำ (Test – Retest method) เป็นการนำแบบประเมินฉบับเดียวกันไปทดสอบกับผู้สอบกลุ่มเดียวกัน 2 ครั้ง โดยทิ้งช่วงระยะเวลาระหว่างการวัดครั้งแรกและครั้งที่สองอย่างเหมาะสม กล่าวคือจะต้องทิ้งช่วงเวลาให้ผลของความจำ หรือการเรียนรู้จากแบบประเมินจางหายไป แต่จะต้องไม่นานจนตัวแปรแทรกซ้อนอื่น ๆ เข้ามาส่งผลต่อคะแนนจริงของสิ่งที่มุ่งวัด แล้วนำคะแนนที่ได้จากการสอบทั้ง 2 ครั้ง มาคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product moment correlation coefficient) ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงแสดงว่าแบบวัดนั้นมีความเที่ยงสูง หรืออาจจะใช้แบบสอบคู่ขนาน (กรณีวัดความรู้) แล้วนำคะแนนที่ได้จากการสอบทั้ง 2 ครั้ง มาคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน วิธีนี้มีจุดอ่อนตรงที่เป็นการยากที่สร้างแบบสอบ 2 ฉบับ ให้มีความรู้เป็นคู่ขนานกันจริง ๆ

(3) การตรวจสอบอำนาจจำแนก

อำนาจจำแนก (Discrimination) เป็นความสามารถในการจำแนกคนที่มีความรู้สูงออกจากคนที่มีความรู้ต่ำ เช่น วัดคุณลักษณะของการมีจิตสาธารณะคนที่ได้คะแนนมาก แปลว่า มีจิตสาธารณะสูง ส่วนคนที่ได้คะแนนต่ำ แปลว่าเป็นคนที่มีจิตสาธารณะต่ำ ดังนั้นในการสร้างข้อความวัดคุณลักษณะดังกล่าวต้องให้จำแนกได้ว่าเป็นคนที่มีคุณสมบัติด้านนี้มากต้องเลือกตอบคุณลักษณะนั้นในระดับมาก ส่วนคนที่มีคุณสมบัติด้านนี้น้อยจะต้องเลือกตอบคุณลักษณะนั้นในระดับต่ำ ไม่ใช่สร้างแล้วไม่สามารถจำแนกได้ หรือจำแนกในทางกลับกันคือคนที่มีความรู้สูงกลับได้คะแนนจากการวัดต่ำ ส่วนคนที่มีจิตสาธารณะต่ำกลับได้คะแนนสูง

วิธีการหาอำนาจจำแนกสามารถหาได้หลายวิธี เช่น วิธีพอยท์ไบเซอรัล (Point-biserial) ใช้กับคะแนนกลุ่มหนึ่งที่มีค่าต่อเนื่องกับอีกกลุ่มหนึ่งเป็นค่าไม่ต่อเนื่อง ถ้าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนแต่ละข้อกับคะแนนรวมมีค่า 0.2 ขึ้นไปถือว่าอำนาจจำแนกใช้ได้ การหาค่าอำนาจจำแนก วิธีนี้เป็น การหาค่ารายข้อกับคะแนนรวมของแบบวัดที่มีคะแนนรายข้อเป็นแบบตอบถูกได้ 1 ตอบผิดได้ 0 กลุ่มที่ไม่ต่อเนื่อง คือกลุ่มที่ตอบข้อนั้นถูกกับกลุ่มที่ตอบข้อนั้นผิด คะแนนที่ต่อเนื่องคือคะแนนรวม ซึ่งจะนำค่าเฉลี่ยของคะแนนรวมของกลุ่มที่ตอบข้อนั้นถูกกับค่าเฉลี่ยของคะแนนรวมของกลุ่มที่ตอบข้อนั้นผิด มาใช้แทนค่าในสูตร วิธีทดสอบที (t-test) จากการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่มีคุณลักษณะนั้นสูงกับกลุ่มที่มีคุณลักษณะนั้นต่ำ ถ้าผลออกมาค่า t มีนัยสำคัญ แสดงว่ามีอำนาจจำแนก ข้อนั้นนำไปใช้ได้ แต่ถ้าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญก็ควรตัดข้อนั้นทิ้งหรือทำการปรับปรุงใหม่แล้วทดลองใหม่จนได้จำนวนข้อตามที่ต้องการ

จากการศึกษาขั้นตอนการสร้างแบบประเมิน ผู้วิจัยกำหนดขั้นตอนการสร้างแบบประเมินคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ดังต่อไปนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบประเมินคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้
  2. เขียนนิยามเชิงปฏิบัติการและกำหนดพฤติกรรมบ่งชี้ คุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ให้ครอบคลุมสิ่งที่ต้องการวัด
  3. กำหนดแผนผังการสร้างเครื่องมือประเมินคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ เขียนข้อคำถามตามตัวชี้วัด และกำหนดระดับคุณภาพและเกณฑ์การให้คะแนน แล้วให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบข้อความที่รวบรวมมาได้ว่าเหมาะสมสอดคล้องและครอบคลุมสิ่งที่ต้องการวัดหรือไม่
  4. ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้องของคำถามกับเนื้อหา และนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วผู้วิจัยปรับปรุงข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ จัดทำแบบประเมิน เป็นแบบมาตราประมาณค่า 4 ระดับ ที่กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน 4 ระดับ (rubric assessment)
- 2) ผู้วิจัยสร้างแบบประเมินคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ จำนวน 10 ข้อ แบบมาตราประมาณค่าเพื่อประเมินคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ โดยพัฒนาจากแนวทางการวัดและประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
- 3) ผู้วิจัยนำแบบประเมินคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ จำนวน 10 ข้อ แบบมาตราประมาณค่าเพื่อประเมินคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ ให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบแล้วนำคำแนะนำไปปรับปรุงแก้ไข การแปลความหมายคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
- + 1 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นเป็นตัวแทนคุณลักษณะของแบบประเมินคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้

0 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นเป็นตัวแทนคุณลักษณะของแบบประเมินคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้

- 1 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่เป็นตัวแทนคุณลักษณะของแบบประเมินคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้

จากการพิจารณาตรวจสอบของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยได้รับคำแนะนำให้ปรับปรุงข้อความในแบบประเมินให้ชัดเจน และจะต้องเป็นคุณลักษณะที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ห้องเรียนกลับด้าน

4) ผู้วิจัยนำแบบประเมินคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ จำนวน 10 ข้อ แบบมาตรฐานค่า ที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence หรือ IOC) จำนวน 3 ท่าน จากนั้นนำมาปรับแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบอีกครั้ง ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence หรือ IOC) ตั้งแต่ 0.67-1 และสิ่งที่ต้องปรับปรุงในแบบประเมินคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ คือ การกำหนดพฤติกรรมให้ชัดเจนและสอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ห้องเรียนกลับด้าน และการใช้ภาษาที่กระชับและเข้าใจง่าย เพื่อให้นักเรียนสะดวกต่อการประเมินมากที่สุด

5) ผู้วิจัยนำแบบประเมินคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ จำนวน 10 ข้อ แบบมาตรฐานค่าเพื่อประเมินคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ ที่ปรับปรุงแล้วไปดำเนินการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนิคมวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 30 คน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้ห้องเรียนกลับด้าน ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลักการใช้ภาษาไทย และคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยมีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.1 ชั่วโมงที่ 1 ทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Pre-test) โดยทดสอบและประเมินก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์

3.2 ดำเนินการจัดการเรียนรู้โดยใช้ห้องเรียนกลับด้าน ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลักการใช้ภาษาไทย และคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 9 แผน พร้อมทั้งประเมินคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างการทดลอง ดังนี้

- ชั่วโมงที่ 2-3 เตรียมความพร้อมผู้เรียน
- ชั่วโมงที่ 4 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ชนิดของคำในภาษาไทย
- ชั่วโมงที่ 5 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 หน้าที่ของคำในประโยค
- ชั่วโมงที่ 6-7 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 คำนาม และประเมินคุณลักษณะ
ใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างการทดลอง ครั้งที่ 1
- ชั่วโมงที่ 8-9- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 คำสรรพนาม
- ชั่วโมงที่ 10-11 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 คำกริยา
- ชั่วโมงที่ 12-13 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 คำวิเศษณ์ และประเมินคุณลักษณะ
ใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างการทดลอง ครั้งที่ 2
- ชั่วโมงที่ 14-15 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 คำบุพบท
- ชั่วโมงที่ 16-17 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 คำสันธาน
- ชั่วโมงที่ 18-19 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9 คำอุทาน
- 3.3 ชั่วโมงที่ 20 ทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและประเมินคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้
ของนักเรียน หลังการทดลอง (Post-test) โดยใช้แบบทดสอบและแบบประเมินฉบับเดียวกันกับก่อน
เรียน และประเมินคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังการทดลอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้ห้องเรียนกลับด้าน ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการ
เรียนหลักการใช้ภาษาไทย และคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ครั้งนี้ ผู้วิจัย
ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา เพื่ออธิบายข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการวิเคราะห์ทางสถิติ ดังนี้

4.1.1 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
หลักการใช้ภาษาไทย ก่อนและหลังการทดลองของนักเรียน โดยการทดสอบค่าที (t-test dependent)

4.1.2 เปรียบเทียบความแตกต่างของระดับผลการประเมินคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้
ก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนโดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)

4.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.2.1 วิเคราะห์คุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ แบบประเมินคุณลักษณะใฝ่
เรียนรู้ และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น ค่าความยากง่าย และค่า
อำนาจจำแนกโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์

4.2.2 วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าร้อยละ ของแบบประเมินคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์

4.2.3 ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลักการใช้ภาษาไทย ก่อนและหลังการทดลองของนักเรียน โดยการทดสอบสมมติฐาน และทดสอบค่าที (t-test dependent) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์

4.2.4 ทดสอบผลการประเมินคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ และแปลค่าระดับคุณภาพตามเกณฑ์

4.3 สถิติพื้นฐาน ได้แก่

4.3.1 ค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาดดี, 2545) มีสูตรดังนี้

$$\text{สูตร } \bar{X} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมของข้อมูลทั้งหมด
 n แทน จำนวนกลุ่ม

4.3.2 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (บุญชม ศรีสะอาดดี, 2545) มีสูตรดังนี้

$$S.D = \sqrt{\frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $N \sum x^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ด้วยยกกำลังสอง
 $(\sum x)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
 N แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

4.4 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่

4.4.1 หาค่าดัชนีความสอดคล้องของเนื้อหาเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ (*Index Of Consistency: IOC*) (บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์, 2545) มีสูตรดังนี้

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อทดสอบกับ
วัตถุประสงค์

$\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ

R แทน ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

N แทน จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

ระดับการให้คะแนน

+1 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่าข้อความนี้สอดคล้องกับเนื้อหาและนิยาม
ศัพท์เฉพาะ

0 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญไม่แน่ใจว่าข้อความนี้สอดคล้องกับเนื้อหาและ
นิยามศัพท์เฉพาะ

-1 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่าข้อความนี้ ไม่สอดคล้องกับเนื้อหาและ
นิยามศัพท์เฉพาะ

ค่า IOC ที่มีค่า 0.5 ขึ้นไป แสดงว่าแบบวัดเจตคติ เป็นตัวแทนวัตถุประสงค์
ของแบบทดสอบนั้นได้

4.4.2 การวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น ค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนก

ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)
มีสูตรดังนี้

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right)$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบวัด

N แทน จำนวนข้อของแบบวัด

$\sum s_i^2$ แทน ผลรวมของความแปรปรวนของแต่ละข้อของแบบวัด

s_t^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวมของแบบวัด

4.5 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

เปรียบเทียบเจตคติต่อการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรก่อน
หลังและระยะติดตามผล การให้การศึกษาตามทฤษฎีพิจารณาเหตุผลอารมณ์ และพฤติกรรม
โดยใช้การทดสอบค่าที แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test Dependent) (ล้วน สายยศ, 2544) มีสูตรดังนี้

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{ND^2 - (\sum D)^2}{N-1}}} \quad \text{เมื่อ } df = N-1$$

เมื่อ t	แทน	ค่าความแตกต่างระหว่างคะแนน ก่อนและหลังทดลอง
$\sum D$	แทน	ผลรวมของความแตกต่างของคะแนนในแต่ละคน
ND^2	แทน	ผลรวมของความแตกต่างของคะแนนแต่ละคนยกกำลัง 2
$(\sum D)^2$	แทน	ของความแตกต่างของคะแนนในแต่ละคนทั้งหมดยกกำลัง 2
N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มทดลอง

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา เพื่ออธิบายข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการวิเคราะห์ทางสถิติในการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักการใช้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้ห้องเรียนกลับด้าน ก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้การทดสอบสมมติฐาน และการทดสอบค่าที (t-test dependent) และศึกษาคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้ห้องเรียนกลับด้านระหว่างการทดลองและหลังการทดลองโดยใช้ค่าเฉลี่ย ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลไว้ 2 ตอนดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักการใช้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้ห้องเรียนกลับด้าน ก่อนและหลังการทดลอง

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้ห้องเรียนกลับด้านระหว่างการทดลองและหลังการทดลอง

สัญลักษณ์ทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
SD	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความมีนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ t
*	แทน	นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
df	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาค่า t - Distribution
p-value	แทน	ค่าความน่าจะเป็นที่คำนวณได้จากค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

**ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักการใช้ภาษาไทย
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้ห้องเรียนกลับด้าน
ก่อนและหลังการทดลอง แสดงผลวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.1**

ตารางที่ 4.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักการใช้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียน
โดยใช้ห้องเรียนกลับด้านก่อนและหลังการทดลอง

การทดสอบ	n	คะแนนเต็ม	df	$\bar{X}$	SD	t	p-value
ก่อนเรียน	30	40	29	13.37	2.86	23.16*	0.00
หลังเรียน	30	40	29	27.13	2.22		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ก่อนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ห้องเรียนกลับด้าน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 13.37 คะแนน และหลังการจัดการเรียนรู้มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 27.13 คะแนน จากคะแนนเต็ม 40 คะแนน เมื่อทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยด้วยสถิติทดสอบที (t-test) แล้วพบว่า คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนหลังได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ห้องเรียนกลับด้าน สูงกว่าก่อนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

**ตอนที่ 2 ผลการศึกษาคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
ที่เรียนโดยใช้ห้องเรียนกลับด้านระหว่างการทดลองและหลังการทดลอง
แสดงผลวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.2 ตารางที่ 4.3 และตารางที่ 4.4**

ตารางที่ 4.2 ผลการศึกษาคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้
ห้องเรียนกลับด้านระหว่างการทดลองและหลังการทดลอง (นักเรียนประเมินตนเอง)

คนที่	ครั้งที่ 1	ระดับคุณภาพ	ครั้งที่ 2	ระดับคุณภาพ	ครั้งที่ 3	ระดับคุณภาพ
1	1.70	ดี	2.00	ดี	2.50	ดีเยี่ยม
2	2.00	ดี	2.00	ดี	2.30	ดี
3	1.50	ดี	2.20	ดี	2.50	ดีเยี่ยม

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

คนที่	ครั้งที่ 1	ระดับคุณภาพ	ครั้งที่ 2	ระดับคุณภาพ	ครั้งที่ 3	ระดับคุณภาพ
4	1.70	ด	1.90	ด	2.20	ด
5	2.00	ด	1.90	ด	2.20	ด
6	1.50	ด	2.00	ด	2.10	ด
7	1.80	ด	2.00	ด	2.10	ด
8	1.70	ด	2.00	ด	2.20	ด
9	1.80	ด	2.10	ด	2.10	ด
10	2.00	ด	2.10	ด	2.50	ดีเยี่ยม
11	2.00	ด	2.10	ด	2.40	ด
12	1.60	ด	2.30	ด	2.40	ด
13	1.90	ด	2.20	ด	2.60	ดีเยี่ยม
14	1.70	ด	2.20	ด	2.40	ด
15	1.90	ด	2.10	ด	2.40	ด
16	2.10	ด	2.10	ด	2.40	ด
17	1.70	ด	2.20	ด	2.20	ด
18	1.90	ด	2.10	ด	2.20	ด
19	1.60	ด	2.20	ด	2.70	ดีเยี่ยม
20	2.00	ด	2.10	ด	2.20	ด
21	2.00	ด	2.00	ด	2.20	ด
22	2.00	ด	2.10	ด	2.30	ด
23	1.80	ด	2.10	ด	2.30	ด
24	1.80	ด	2.00	ด	2.30	ด
25	1.50	ด	2.10	ด	2.20	ด
26	2.00	ด	2.10	ด	2.20	ด
27	1.60	ด	2.40	ด	2.50	ดีเยี่ยม
28	1.80	ด	2.30	ด	2.40	ด
29	2.20	ด	2.20	ด	2.30	ด

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

คนที่	ครั้งที่ 1	ระดับคุณภาพ	ครั้งที่ 2	ระดับคุณภาพ	ครั้งที่ 3	ระดับคุณภาพ
30	1.90	ดี	2.10	ดี	2.30	ดี
ค่าเฉลี่ย	1.82	ดี	2.11	ดี	2.32	ดี
ค่าเฉลี่ยของทั้ง 3 ครั้ง = 2.08 อยู่ในระดับคุณภาพ ดี						

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ผลการประเมินคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ครั้งที่ 1 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนอยู่ระหว่าง 1.50-2.20 อยู่ในระดับคุณภาพดี ทั้ง 30 คน มีนักเรียน 17 คนมีคะแนนเฉลี่ยไม่ถึง 2.00 ค่าเฉลี่ยรวมของครั้งที่ 1 เท่ากับ 1.82 อยู่ในระดับคุณภาพดี ครั้งที่ 2 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนอยู่ระหว่าง 1.90-2.40 อยู่ในระดับคุณภาพดี ทั้ง 30 คน มีนักเรียน 2 คน มีคะแนนเฉลี่ยไม่ถึง 2.00 ค่าเฉลี่ยรวมของครั้งที่ 2 เท่ากับ 2.11 อยู่ในระดับคุณภาพดี และครั้งที่ 3 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนอยู่ระหว่าง 2.10-2.70 อยู่ในระดับคุณภาพดี 24 คน ระดับคุณภาพดีเยี่ยม จำนวน 6 คน ค่าเฉลี่ยรวมของครั้งที่ 3 เท่ากับ 2.32 อยู่ในระดับคุณภาพดี ค่าเฉลี่ยของทั้ง 3 ครั้ง เท่ากับ 2.08 อยู่ในระดับคุณภาพดี นักเรียนจำนวน 28 คน มีการพัฒนาคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้เพิ่มขึ้นเป็นลำดับ และมีนักเรียน 2 คน ที่ค่าเฉลี่ยของครั้งที่ 1 และ 2 คงที่

ตารางที่ 4.3 ผลการศึกษาคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้ห้องเรียนกลับด้านระหว่างการทดลองและหลังการทดลอง (ครูประเมินนักเรียน)

คนที่	ครั้งที่ 1	ระดับคุณภาพ	ครั้งที่ 2	ระดับคุณภาพ	ครั้งที่ 3	ระดับคุณภาพ
1	1.30	ผ่าน	1.50	ดี	1.80	ดี
2	1.70	ดี	1.90	ดี	2.10	ดี
3	1.40	ผ่าน	1.70	ดี	2.10	ดี
4	1.60	ดี	1.80	ดี	1.90	ดี
5	1.50	ดี	1.70	ดี	2.00	ดี
6	1.30	ผ่าน	1.30	ผ่าน	1.70	ดี
7	1.40	ผ่าน	1.70	ดี	1.90	ดี
8	1.50	ดี	1.60	ดี	1.70	ดี

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

คนที่	ครั้งที่ 1	ระดับคุณภาพ	ครั้งที่ 2	ระดับคุณภาพ	ครั้งที่ 3	ระดับคุณภาพ
9	1.30	ผ่าน	1.50	ดี	1.80	ดี
10	1.60	ดี	1.60	ดี	2.00	ดี
11	1.40	ผ่าน	1.70	ดี	1.80	ดี
12	1.60	ดี	1.70	ดี	1.80	ดี
13	1.50	ดี	1.70	ดี	1.90	ดี
14	1.40	ผ่าน	1.60	ดี	2.00	ดี
15	1.30	ผ่าน	1.50	ดี	1.60	ดี
16	1.50	ดี	1.80	ดี	1.90	ดี
17	1.40	ผ่าน	1.50	ดี	1.90	ดี
18	1.40	ผ่าน	1.50	ดี	1.80	ดี
19	1.30	ผ่าน	1.50	ดี	1.60	ดี
20	1.60	ดี	1.70	ดี	2.00	ดี
21	1.40	ผ่าน	1.50	ดี	1.80	ดี
22	1.40	ผ่าน	1.70	ดี	1.80	ดี
23	1.60	ดี	2.00	ดี	2.10	ดี
24	1.40	ผ่าน	1.60	ดี	1.80	ดี
25	1.30	ผ่าน	1.30	ผ่าน	1.50	ดี
26	1.60	ดี	1.80	ดี	2.10	ดี
27	1.40	ผ่าน	1.40	ผ่าน	1.50	ดี
28	1.40	ผ่าน	1.40	ผ่าน	1.60	ดี
29	1.60	ดี	1.80	ดี	2.30	ดี
30	1.40	ผ่าน	1.50	ดี	1.90	ดี
ค่าเฉลี่ย	1.45	ผ่าน	1.62	ดี	1.86	ดี
ค่าเฉลี่ยของทั้ง 3 ครั้ง = 1.64 อยู่ในระดับคุณภาพ ดี						

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ผลการประเมินคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ครั้งที่ 1 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนอยู่ระหว่าง 1.30-1.60 อยู่ในระดับคุณภาพดี ทั้ง 30 คน นักเรียนทุกคนมีคะแนนเฉลี่ยไม่ถึง 2

.00 ค่าเฉลี่ยรวมของครั้งที่ 1 เท่ากับ 1.45 อยู่ในระดับคุณภาพผ่าน ครั้งที่ 2 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนอยู่ระหว่าง 1.30-2.00 อยู่ในระดับคุณภาพดี ทั้ง 30 คน มีนักเรียน 1 คน มีคะแนนเฉลี่ย 2.00 ค่าเฉลี่ยรวมของครั้งที่ 2 เท่ากับ 1.62 อยู่ในระดับคุณภาพดี และครั้งที่ 3 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนอยู่ระหว่าง 1.50-2.30 อยู่ในระดับคุณภาพดี ทั้ง 30 คน มีนักเรียน 9 คน มีคะแนนเฉลี่ย 2.00 ขึ้นไป ค่าเฉลี่ยรวมของครั้งที่ 3 เท่ากับ 1.86 อยู่ในระดับคุณภาพดี ค่าเฉลี่ยของทั้ง 3 ครั้ง เท่ากับ 1.64 อยู่ในระดับคุณภาพดี เมื่อเปรียบเทียบครั้งที่ 1 กับ ครั้งที่ 2 มีนักเรียนจำนวน 5 คน ที่มีคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้สูงที่ แต่เมื่อเปรียบเทียบการประเมินทั้ง 3 ครั้ง พบว่านักเรียนทุกคนมีการพัฒนาคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้เพิ่มขึ้นเป็นลำดับ

ตารางที่ 4.4 ผลการศึกษาคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้ห้องเรียนกลับด้านระหว่างการทดลองและหลังการทดลอง

คนที่	ครั้งที่ 1	ระดับคุณภาพ	ครั้งที่ 2	ระดับคุณภาพ	ครั้งที่ 3	ระดับคุณภาพ
นักเรียน	1.82	ดี	2.11	ดี	2.32	ดี
ครู	1.45	ผ่าน	1.62	ดี	1.86	ดี
ค่าเฉลี่ย	1.64	ดี	1.87	ดี	2.09	ดี
ค่าเฉลี่ยของทั้ง 3 ครั้ง = 1.87 อยู่ในระดับคุณภาพ ดี						

จากตารางที่ 4.4 พบว่า คุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้ห้องเรียนกลับด้าน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.87 อยู่ในระดับคุณภาพดี

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้ห้องเรียนกลับด้าน ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลักการใช้ภาษาไทย และคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลักการใช้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียน โดยใช้ห้องเรียนกลับด้าน ก่อนและหลังการทดลอง และเพื่อศึกษาคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียน โดยใช้ห้องเรียนกลับด้าน ดังนั้น ในบทนี้จะได้กล่าวถึงสรุปและการอภิปรายผลของการวิจัย โดยเริ่มจากการสรุป และอภิปรายผลตามประเด็นสำคัญที่เป็นวัตถุประสงค์ของงานวิจัย ที่ได้กล่าวถึงข้อดี และข้อจำกัดของการวิจัยนี้ และสุดท้ายคือข้อเสนอแนะในการทาวิจัยและนำไปใช้ต่อไป

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1.1 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักการใช้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียน โดยใช้ห้องเรียนกลับด้านก่อนและหลังการทดลอง

1.1.2 เพื่อศึกษาคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียน โดยใช้ห้องเรียนกลับด้านระหว่างการทดลองและหลังการทดลอง

1.2 สมมติฐานของการวิจัย

1.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักการใช้ภาษาไทยของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียน โดยใช้ห้องเรียนกลับด้านหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

1.2.2 คุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียน โดยใช้ห้องเรียนกลับด้านหลังการทดลองอยู่ในระดับดี

1.3 วิธีดำเนินการวิจัย

1.3.1 ประชากร

ผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาเขต 18 ซึ่งจัดชั้นเรียนแบบคละความสามารถ จำนวน 50 โรงเรียน จำนวนนักเรียน
ประมาณ 14, 897 คน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561)

1.3.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนิคมวิทยา
อำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดระยอง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 30 คน ได้มาโดยการสุ่ม
แบบกลุ่ม

1.3.3 เครื่องมือการวิจัย

1) เครื่องมือในการทดลอง

(1) แผนการจัดการเรียนรู้หลักการใช้ภาษาไทย จำนวน 9 แผน รวม
ระยะเวลาทั้งหมด 18 ชั่วโมง มีคะแนนเฉลี่ยของผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน เท่ากับ
4.46 เมื่อเทียบเกณฑ์แล้วอยู่ในเกณฑ์ที่มีความเหมาะสมมาก

2) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

(1) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักการใช้ภาษาไทย จำนวน
40 ข้อ ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก มีค่าความยากระหว่าง 0.40 - 0.80 ค่าอำนาจจำแนกมีค่าตั้งแต่ 0.40
- 0.87 และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ 0.88

(2) แบบประเมินคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณ
ค่า (rating scale) 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence หรือ IOC)
ระหว่าง 0.67-1

1.3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและประเมินคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของ
นักเรียน ก่อนการทดลอง (Pre-test) โดยทดสอบและประเมินก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์

2) ดำเนินการจัดการเรียนรู้โดยใช้ห้องเรียนกลับด้าน ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนหลักการใช้ภาษาไทย และคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตาม
แผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 9 แผน

3) ทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและประเมินคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของ
นักเรียน หลังการทดลอง (Post-test) โดยใช้แบบทดสอบและแบบประเมินฉบับเดียวกันกับก่อนเรียน

1.3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

1) เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลักการใช้ภาษาไทย ก่อนและหลังการทดลองของนักเรียน โดยการทดสอบสมมติฐานและ ทดสอบค่าที (t-test dependent)

2) เปรียบเทียบความแตกต่างของระดับผลการประเมินคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ ก่อนและหลังการทดลองของนักเรียน โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)

1.3.6 ผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

1) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้ห้องเรียนกลับด้านมี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักการใช้ภาษาไทย หลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้ห้องเรียนกลับด้านมี คุณลักษณะใฝ่เรียนรู้หลังการทดลองอยู่ในระดับดี

2. อภิปรายผล

การศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดห้องเรียนกลับด้าน ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนหลักการใช้ภาษาไทย และคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัย ได้อภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักการใช้ภาษาไทย

จากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ห้องเรียนกลับด้าน มี คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทางการเรียนหลักการใช้ภาษาไทย หลังการเรียนสูงกว่าก่อน การเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน นักเรียนจะต้องศึกษาเนื้อหาเบื้องต้น มาล่วงหน้าก่อนการเข้าชั้นเรียน จากสื่อการเรียนรู้ที่ครูนำ หรือ จัดเตรียมไว้ให้ในรูปแบบต่างๆ เช่น วิดีโอการสอน เพลงที่ประกอบด้วยเนื้อหาและตัวอย่างใน บทเรียน เว็บไซต์ และใบงานที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งทำ บันทึกผลการเรียนรู้มาก่อนการเข้าชั้นเรียน ซึ่ง เป็นการใช้ทักษะการเรียนรู้ขั้นต้นคือ การฟัง การอ่าน การเขียน ทั้งยังเป็นวิธีให้ครูได้ตรวจสอบ ความเข้าใจจากการเรียนด้วยตนเองของนักเรียน เมื่อถึงเวลาในชั้นเรียนนักเรียนจะนำ ผลการเรียนรู้ ที่ได้จากการศึกษาล่วงหน้า มาทำ กิจกรรมที่ได้รับมอบหมายเป็นรายบุคคลและกลุ่ม ซึ่งเป็นการ ตอบ คำถาม การเล่นเกม การอธิบาย อภิปราย ได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองและสามารถสอนผู้อื่นหรือ

ช่วยเหลือเพื่อนได้ เป็นการใช้ทักษะการเรียนรู้ขั้นสูง โดยระหว่างการทำกิจกรรมจะมีครูคอยให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือและตอบข้อสงสัย ทำให้บรรยากาศการจัดการเรียนรู้เน้นไปโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้โดยใช้ห้องเรียนกลับด้านเป็นการสร้างแรงจูงใจในการเรียน นักเรียนเกิดความอยากรู้อยากเห็น มีความสนใจ เอาใจใส่ และมีความพยายามในการเรียน เพราะหากขาดความกระตือรือร้น นักเรียนจะตามเพื่อนไม่ทัน พุดคุยกับเพื่อนไม่รู้เรื่อง ทำกิจกรรมไม่ครบถ้วน และที่สำคัญคือเล่นเกมไม่ชนะ ซึ่งเหล่านี้คือความท้าทายในการเรียนรู้ ทั้งยังส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ เครื่องข่ายอินเทอร์เน็ต และสื่อเทคโนโลยีต่างๆ ในทางที่เหมาะสม เป็นประโยชน์และสร้างสรรค์ และยังเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันให้กับตัวนักเรียน เพราะนักเรียนได้รับการฝึกให้รู้จักวิเคราะห์และสังเคราะห์ข่าวสารหรือข้อมูลที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้อย่างมีคุณภาพ สอดคล้องกับแนวคิดหนึ่งในทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ซึ่งนักเรียนจะต้องมีทักษะด้านการรู้เท่าทันการสื่อสาร สารสนเทศ และสื่อ โดยการนำวิธีการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน (flipped classroom) มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ เมื่อนักเรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองโดยใช้ทักษะการเรียนรู้ขั้นต้นดังที่กล่าวมาแล้ว จึงทำให้เวลาในชั้นเรียนเป็นช่วงของการทำกิจกรรมที่หลากหลายในรูปของ เกม การอธิบายแบบกลุ่ม และมีการแข่งขัน ดังนั้นการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านจึงทำให้การเรียนมีความน่าสนใจ น่าตื่นเต้น ที่บ้านไม่มีการบ้านยากๆ ที่นักเรียนต้องนั่งทำคนเดียว มีแต่บทเรียนและช่องทางการสื่อสารมากมายให้นักเรียนเลือกใช้ สามารถเลือกสถานที่ และเวลาตามความพร้อมในการเรียนรู้ของตนเองได้ ลดปัญหาการล่อการบ้าน การไม่ส่งงาน การเรียนการสอนไม่ครบตามตัวชี้วัดเนื่องจากการจัดกิจกรรมต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน การหยุดเรียนในวันหยุดนักขัตฤกษ์ และการลา เพราะห้องเรียนกลับด้านจะทำให้นักเรียนเรียนรู้ได้แม้ไม่ได้อยู่ในห้องเรียน นักเรียนมีแรงจูงใจในการเรียนและศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เรียนอย่างมีความสุขและมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และนักเรียนกับนักเรียนด้วยกันเองเพิ่มมากขึ้น

ทั้งนี้ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิชาภา บุรีกาญจน์ (2556) ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้วิชาสุขศึกษาโดยใช้แนวคิดแบบห้องเรียนกลับด้านที่มีต่อความรับผิดชอบและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่พบว่า จากการจัดการเรียนรู้วิชาสุขศึกษาโดยใช้ห้องเรียนกลับด้านที่มีส่วนกระตุ้นให้นักเรียนสร้างความรับผิดชอบในด้านของการทำงานของตนเอง การติดตามและกำกับตนเองในการส่งงาน รวมไปถึงความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มและกิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในชั้นเรียน และยังทำให้นักเรียนตระหนักถึงการมีวินัยและใส่ใจกับการเรียนของตนเองรวมถึงการเห็นความสำคัญของเวลาในการส่งงาน ด้านผลสัมฤทธิ์การ

เรียนรู้พบว่าการจัดการเรียนรู้วิชาสุขศึกษาโดยใช้ห้องเรียนกลับด้านส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นทำให้นักเรียนเกิดความรู้จากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติมในเว็บไซต์ อีกทั้งนักเรียนยังมีกระบวนการคิดวิเคราะห์ข้อมูลและพัฒนาทักษะในการเรียนรู้ด้วยตนเอง

อัจฉรา เชนเชิงวิทย์ (2559) ที่ได้พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้านโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือผ่านเครือข่ายสังคม การจัดการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้านทำให้นักเรียนมีการเรียนรู้แบบร่วมมือและเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้ (Student Centered) โดยผู้เรียนได้เรียนรู้จากการลงมือทำ (Learning by Doing) และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ ทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ แซปเป และคณะ (Zappe et al, 2009) เเจอร์มี เอฟ สเตเรเยอร์ (Jeremy, F. Strayer, 2007) ดีโมที พี. ยอง และคณะ (Timothy P. Yong et al, 2014) ที่แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านมีผลกระทบทางบวกต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยที่ผู้เรียนสามารถเกิดการเรียนรู้จากวิธีการเรียนการสอนห้องเรียนกลับด้านมากกว่าการเรียนแบบบรรยายและการรายงาน และแสดงให้เห็นว่าผู้เรียนเกิดความสุขและสนุกสนานกับการเรียนในชั้นเรียนรวมทั้งได้รับประโยชน์จากการเรียนรู้ผ่านวิดิทัศน์ภายนอกชั้นเรียนที่ผู้สอนได้จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นสื่อการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน ทำให้นักเรียนได้เปิดกว้างและมีส่วนร่วมมากขึ้นในการเรียนรู้แบบร่วมมือและยอมรับนวัตกรรมการสอนแบบใหม่ของผู้สอน การให้ผู้เรียนศึกษาวิดิทัศน์ของผู้สอนก่อนเข้าชั้นเรียน และใช้วิดิทัศน์ออนไลน์ แล้วนำผลจากการศึกษาวิดิทัศน์มาสร้างคำถามที่เกิดจากการเรียนรู้มาจากหัวข้อที่ผู้สอนกำหนดให้ พร้อมทั้งอภิปรายร่วมกันในชั้นเรียน ทำให้นักเรียนมีการแบ่งปันประสบการณ์การเรียนรู้เกิดการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนในชั้นเรียน ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนมากขึ้น ผู้เรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์ การตั้งคำถาม และเป็นการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ลงมือจัดกระทำต่อกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองมากขึ้น

การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านเป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สามารถช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง และส่งเสริมให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ผลการวิจัยที่เกิดขึ้นเป็นผลมาจากการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านที่ทำให้สภาพแวดล้อมของการเรียนรู้เป็นห้องเรียนที่เปิดกว้างในการทำกิจกรรม ครูและนักเรียนมีเวลาทำกิจกรรมในห้องเรียนมากขึ้น และลดปัญหาต่างๆ ที่เคยเกิดขึ้นในห้องเรียน เช่นเดียวกับการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านในครั้งนี้ เป็นการสร้างห้องเรียนกลับด้านที่เน้นกิจกรรมในและนอกชั้นเรียน ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองและแบบกลุ่ม แต่ละคนมีบทบาท นักเรียนจึงต้องดึงความสามารถของตนออกมาใช้เพื่อช่วยเหลือกลุ่ม ได้แสดงความสามารถ ระดมความคิด แลกเปลี่ยนเรียนรู้กันอย่างอิสระ โดยที่นักเรียนทุกคนได้ศึกษาความรู้พื้นฐานด้วยตนเองจากที่บ้าน

มาแล้ว ทำให้นักเรียนมีความพร้อมในการทำกิจกรรม สนุกกับกิจกรรม และมีความกระตือรือร้นที่จะบอกเล่าสิ่งที่ตนได้ศึกษามา ร่วมอธิบาย อภิปรายเนื้อหา และแก้ไขในส่วนที่มีการเข้าใจผิด ทำให้นักเรียนเข้าใจตรงกันอย่างถูกต้อง และมีโอกาสตรวจสอบพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนทุกคน ทั้งในและนอกชั้นเรียน ครูสามารถให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำนักเรียนได้อย่างใกล้ชิด นักเรียนเข้าใจบทเรียนอย่างแท้จริง เพราะมีโอกาแก้ไขความเข้าใจผิดในชั้นเรียน ความรู้ไม่ได้เกิดจากท่องจำจากตำราหรือจากการบรรยายของครู เพราะนักเรียนได้เป็นผู้สืบค้นข้อมูล ศึกษาหาความรู้ สรุปความรู้ และแสดงออกถึงความเข้าใจด้วยตนเอง และดำเนินกิจกรรมร่วมกัน ตามที่ ศ.นพ. วิจารณ์ พานิช กล่าวไว้ว่า ในศตวรรษที่ 21 นี้ การสอนนั้นไม่ได้ผล เด็กต้องเรียนรู้เอง ครูต้องไม่เน้นสอน แต่เน้นออกแบบการเรียนรู้ เน้นสร้างแรงบันดาลใจ เน้นเป็นโค้ช ไม่ใช่ผู้สอน (วิจารณ์ พานิช, 2556) ผลการวิจัยจึงสรุปได้ว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ห้องเรียนกลับด้าน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนซีหลักการใช้ภาษาไทย หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2.2 คุณลักษณะใฝ่เรียนรู้

จากผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้ห้องเรียนกลับด้าน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.87 อยู่ในระดับคุณภาพดี จากการประเมินทั้ง 3 ครั้ง พบว่าค่าเฉลี่ยมีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ห้องเรียนกลับด้านสามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน นักเรียนต้องสร้างความพร้อมและความกระตือรือร้นให้แก่ตนเองอยู่เสมอ เพราะหากเชื้องช้าและเฉื่อยชา นักเรียนจะไม่สามารถแสดงบทบาทของตนเองในการทำกิจกรรมต่างๆ ในชั้นเรียนได้อย่างเต็มที่ สอดคล้องกับที่สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2557) ได้ระบุไว้ว่า คุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ผู้เรียนที่เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้จะแสดงออกถึงความตั้งใจ มีความเพียรพยายามในการเรียนและการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ รวมทั้งแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม สามารถวิเคราะห์ สรุปองค์ความรู้ บันทึกความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถ่ายทอด เผยแพร่ และนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ผู้เรียน และสอดคล้องกับสำนักงานการปฏิรูปการศึกษา (2546) ที่มีแนวคิดว่าคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้เป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่สำคัญประการหนึ่ง ที่ควรปลูกฝังให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน เพื่อช่วยให้สามารถดำรงชีวิตในสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีความสุข เป็นทั้งคนเก่ง และคนดี ดังนั้นจึงจำเป็นต้องดำเนินการปฏิรูประบบการเรียนการสอน โดยมุ่งเน้นประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ และต้องจัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติให้คิดเป็น ทำเป็น มีนิสัยรัก

การเรียนรู้และเกิดการใฝ่รู้ใฝ่เรียนอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และควรสอดคล้องกับแนวทางการจัดการศึกษาในปัจจุบันด้วย

จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้ห้องเรียนกลับด้าน ทำให้นักเรียนได้รับการพัฒนาคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เพราะรูปแบบของการจัดการเรียนรู้สามารถผสมผสานกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้อื่นๆ ได้อย่างหลากหลาย ทำทหายความอยากรู้อยากเห็นของนักเรียน ฝึกให้นักเรียนมีความสนใจและเอาใจใส่ต่อการเรียนของตนเอง นอกจากนี้ยังทำให้นักเรียนเกิดทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อนำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เมื่อนักเรียนรู้สึกว่าคุณเองเป็นผู้รู้ในเรื่องที่ครูยังไม่ได้สอน นักเรียนจะมีแรงจูงใจในการใฝ่เรียนรู้อย่างมีความภาคภูมิใจในตนเอง รู้สึกว่าคุณเองคือบุคคลที่มีบทบาทในชั้นเรียน และมีความสำคัญต่อกลุ่ม

ผลการวิจัยจึงสรุปได้ว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ห้องเรียนกลับด้าน มีคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้อยู่ในระดับคุณภาพดี ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สรุปได้ว่าการตรวจสอบสมมติฐานของการวิจัยที่ได้ตั้งไว้ 2 ข้อได้พบว่าผลการทดลองตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และได้รับการสนับสนุนทั้ง 2 ข้อ

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 ควรนำการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ห้องเรียนกลับด้าน ไปใช้กับผู้เรียนในรายวิชาอื่นๆ และระดับชั้นอื่นๆ แต่ไม่ควรนำไปใช้กับผู้เรียนระดับประถมศึกษาเพราะอาจมีความพร้อมในด้านการเรียนรู้ด้วยตนเองไม่เท่าระดับมัธยมศึกษา

3.1.2 ควรนำการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ห้องเรียนกลับด้าน ไปพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนในด้านอื่น ๆ เพิ่มเติม

3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการทาวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรมีการศึกษาผลของการเรียน โดยใช้ห้องเรียนกลับด้านที่มีต่อทักษะอื่น ๆ เช่น การให้เหตุผล การคิดอย่างมีวิจารณญาณ ความคิดสร้างสรรค์ การแก้ปัญหา เจตคติในการเรียน เป็นต้น

3.2.2 ควรศึกษาวิจัยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ห้องเรียนกลับด้าน กับนักเรียนระดับอื่น หรือรายวิชาอื่น เพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลที่เกิดกับนักเรียน

3.2.3 ควรนำการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านไปใช้ร่วมกับการจัดการเรียนรู้ หรือร่วมกับแนวคิดอื่นๆ เพื่อให้ได้แนวทางการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายมากขึ้น

3.2.4 ควรศึกษาวิจัยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ห้องเรียนกลับด้านในเนื้อหาที่ให้สอดคล้องกับโครงสร้างเวลาเรียนตามหลักสูตร เพื่อให้เกิดการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับสภาพจริงมากที่สุด

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: อุดมศึกษาฯ.
- _____. (2552). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กรมการศึกษานอกโรงเรียน. (2542). การปฏิรูปการศึกษาตลอดชีวิต: กรอบแนวคิดและยุทธศาสตร์. กรุงเทพฯ: รั้งมีการพิมพ์.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2542). การประกันคุณภาพสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- คณาจารย์ภาควิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (2543). การใช้ภาษาไทย เล่ม 2. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- จิตสุภาวค์ ทิพย์เที่ยงแท้ รจนารต ชูใจ และมาลินี จาเนียร. (2543). เปรียบเทียบพฤติกรรมการใฝ่รู้ก่อนและหลังการเรียนโดยใช้ปัญหาเป็นหลักของนักศึกษาพยาบาล. ราชบุรี: วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี.
- ฐะปะนีย์ นาคทรพรพ. (2541). สอนหลักภาษาไทยอย่างไรไม่น่าเบื่อ. วารสารวิชาการ 1(11): 5-9.
- ณัฐยานันท์ การุญ. (2554). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักภาษาไทยและความสนใจในการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยบทเรียนสำเร็จรูปกับการสอนตามคู่มือครู. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- ดวงใจ ไทยอุบล. (2543). ทักษะการสอนเขียนภาษาไทย. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทัศนีย์ สุขเมธี. (2542). การสอนภาษาไทย. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- นवलเสน่ห์ วงศ์เชิดธรรม. (2549). การวิจัยในชั้นเรียน. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- นิชภา บุรีกาญจน์. (2556). ผลการจัดการเรียนรู้วิชาสุขศึกษาโดยใช้แนวคิดแบบห้องเรียนกลับด้านที่มีต่อความรับผิดชอบและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- นิภา วงศ์สุรภินันท์. (2548). การสร้างแบบวัดคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนสำหรับนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 3. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.

- นิลบล เกตุแก้ว และพรทิพย์ แจ่มจัน. (2555). *สภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้หลักการใช้ภาษาไทยในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามสามจังหวัดชายแดนภาคใต้*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- บุญชิต มณีโชติ. (2540). *ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วมกับการพฤติกรรมใฝ่รู้ของนักศึกษาพยาบาล*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพฯ.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- บุญเชิด ภิญโญนันตพงษ์. (2555). *การวัดและประเมินผลการศึกษา ทฤษฎีและ การประยุกต์*. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- บุญเหลือ เทพยสุวรรณ, ม.ล. (2523). *ภาษาไทย วิชาที่ถูกลืม*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: บรรณกิจ.
- ปราณี กองจินดา. (2549). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์และทักษะการคิดเลขในใจของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามรูปแบบชิปปาโดยใช้แบบฝึกหัดที่เน้นทักษะการคิดเลขในใจกับนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้คู่มือครู*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, พระนครศรีอยุธยา.
- ปวิน เจียไพบูลย์. (2558). *ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักภาษาไทยเรื่อง ประโยค ของนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยรูปแบบเกมการแข่งขันเป็นทีม*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- ปิ่นัญญา วงศ์บุญ. (2550). *การศึกษาคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน ช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนยอแซฟ อุบลรัตน์*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- พระสมชาย ฐานวุฑโฒ. (2533). *มงคลชีวิตฉบับธรรมทายาท “เล่ม 2”*. กรุงเทพฯ: นิวไวด์เคการพิมพ์.
- พระยาอุปทิศศิลปสาร. (2535). *หลักภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- พระอำนาจ อุดกกาโม. (2554). *การศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนศึกษสงเคราะห์บางกรวย อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี*. (ปริญญาานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต.) มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- พิชญภา ยมรัตน์. (2556). *การสร้างแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านใฝ่เรียนรู้สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, มหาสารคาม.

- พิชิต ฤทธิ์จรูญ. (2545). การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ : ปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน. (พิมพ์ครั้งที่ 3).
กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- พิมพ์พันธ์ เตชะคุปต์. (2548). การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ :
เดอะมาสเตอร์กรุ๊ป แบนเนจเม้นท์.
- รัฐพล ประดับเวทย์. (2551). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อ
สร้างเสริมความสามารถในการทำงานเป็นทีม ของนิสิตในระดับอุดมศึกษา. (ปริญาญการศึกษา
ดุขฎิบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
โรงเรียนนิคมวิทยา. (2560). รายงานผลการปฏิบัติงานและการประเมินตนเอง ปีการศึกษา 2560.
ระยอง : กลุ่มบริหารวิชาการ โรงเรียนนิคมวิทยา.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2543). การวัดด้านจิตวิสัย. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- วรรณดี แสงประทีปทอง. (2560). การพัฒนาชุดฝึกอบรมเรื่องการสร้างเครื่องมือวัดค่านิยมไทย
วารสารวิจัยและประเมินผลอุบลราชธานี, 1-10.
- วันวิสาข์ ครองสิน, และคณะ. (2554). การพัฒนาเครื่องมือประเมินคุณลักษณะซื่อสัตย์ สุจริต มีวินัย
ใฝ่เรียนรู้และมุ่งมั่นในการทำงานสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จังหวัดยโสธร.
(ปริญาญศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์). นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- วันเฉลิม อุดมทวี. (2556). การพัฒนาความสามารถการคิดเชิงบูรณาการ และผลสัมฤทธิ์ทางการ
เรียน
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 และ 2 ภูมิศาสตร์ทวีปอเมริกาเหนือและ
ใต้ โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem Based Learning) ร่วมกับเทคนิค
ห้องเรียนกลับทาง (Flipped classroom). (วิทยานิพนธ์ปริญาญศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต).
ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วันเพ็ญ เทพโสภา. (2546) หลักภาษาไทย. กรุงเทพฯ : พ.ศ.พัฒนา.
- วิจารณ์ พานิช. (2551). การจัดการความรู้ ฉบับนักปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : สุขภาพใจ.
- วิจารณ์ พานิช. (2556). วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์. (พิมพ์ครั้งที่ 3) .กรุงเทพฯ : ตาตา พับลิเคชั่น.
รุ่งนภา นุตราวาศ. (2557). กลับด้านชั้นเรียน. 17, 1 (มกราคม-มีนาคม, 2557) 2-13.
- ศศิธร ชูตินันท์กุล. (2555). (สำเนา).
- ศิริพร ทาทอง. (2548). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักภาษาไทย เรื่อง คำกริยาและคำ
วิเศษณ์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือกัน เทคนิค
กลุ่มผลสัมฤทธิ์ (STAD) กับการสอนแบบปกติ. (สำเนา)

- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน). (2561). ผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET). สืบค้นจาก <https://www.niets.or.th/th/catalog/view/2989>. สืบค้นเมื่อวันที่ 12 พฤษภาคม 2561.
- สมพร เชื้อพันธ์. (2547). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีการจัดการเรียนการสอนแบบสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองกับการจัดการเรียนการสอนตามปกติ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, พระนครศรีอยุธยา.
- สิริพร ทิพย์คง. (2545). *หลักสูตรและการสอนคณิตศาสตร์*. กรุงเทพฯ: พัฒนาคุณภาพวิชาการ.
- สุจิต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์พรหม. (2538). *วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุทธิพร จิตต์มิตรภาพ. (2553). การเปลี่ยนแปลงโลกของการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และการพัฒนาสู่ “ครูมืออาชีพ” ใน สุดาพร ลักษณ์นิยานวิน (บรรณาธิการ) การเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลงสมาคมเครือข่ายการพัฒนาวิชาชีพอาจารย์และองค์กรอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย. สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ.
- สุพัตรา อุตมั่ง. (2558). แนวคิดห้องเรียนกลับด้าน: ภาพฝันที่เป็นจริงในวิชาภาษาไทย. *วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. 16(1), 51-58.
- สุภมาศ อังศุโชติ, สมถวิล วิจิตวรรณ และรัชนิกุล ภิญโญภาณุวัฒน์. (2551). *สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์: เทคนิคการใช้โปรแกรม LISREL*. กรุงเทพฯ: มิสชั่นมีเดีย.
- สุภาพร มากแจ้ง. (2545). รายงานการสังเคราะห์งานวิจัย รูปแบบและกระบวนการจัดการศึกษาและเผยแพร่ศาสนธรรม กรณีศึกษา ๑ วัด. กรุงเทพฯ: เลียงเจียง
- สุรศักดิ์ ปาเฮ. (2556). การพัฒนาวิชาชีพครูสู่ยุคปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ 2. ใน *เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาทางวิชาการ การพัฒนาครูทั้งระบบตามยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษาทศวรรษที่ 2*. น.2-4.แพร่:สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1-2.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561). ระบบสารสนเทศเพื่อบริหารการศึกษา. สืบค้นจาก <https://data.bopp-obec.info/emis/>. (วันที่สืบค้น 11 พฤษภาคม 2561).
- สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2545). *แนวทางการบริหารและการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักงานปฏิรูปการศึกษา.

- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2551). *กรอบทิศทางพัฒนาการศึกษาในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2554) ที่สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545 – 2559): ฉบับสรุป.* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักนโยบายและแผนการอุดมศึกษา. (2552). การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ 2 (พ.ศ. 2552 – 2561). สืบค้นจาก www.ubu.ac.th/web/files_up/46f2013061215384986.pdf. สืบค้นเมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2561.
- สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย. (2553). *แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล.* กรุงเทพฯ: สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2539). *คู่มือการพัฒนาโรงเรียนเข้าสู่มาตรฐานการศึกษาไปสู่โรงเรียน.* กรุงเทพฯ: กรุงเทพมหานคร.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2553). *แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- อัจฉรา เขยเชิงวิทย์. (2559). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้าน โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือผ่านเครือข่ายสังคม. (สำเนา)
- อุณเรื่อน ช่างนอก. (2554). *ผลการเรียนรู้ภาษาไทยเรื่องชนิดและหน้าที่ของคำชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการเรียนรู้ที่เน้นสมองเป็นฐาน การศึกษาและการสอน (ประถมศึกษา).* (การศึกษา ค้นคว้าอิสระ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- Graham Brent Johnson. (2013). Student Perception of the Flipped Classroom. B.Sc.
- Strayer, J. (2007). How Learning in An Inverted Classroom Influences Cooperation, Innovation and Task Orientation. *Learning Environments Research.*,15, 171–193.
- Timothy P. Young et al. (2015). Effect of Educational Debt on Emergency Medicine Residents: A Qualitative Study Using Individual Interviews Presented as a poster at the Society for Academic Emergency Medicine annual meeting, San Diego, CA.
- Zappe, S. Leicht, R., Messner, J., Litzinger, T., & Lee, H. W. (2009). *Flipping the classroom to explore active learning in a large undergraduate course.* ASEE Conference, Austin, TX.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

1. ชื่อ นางปัทมา เจริญสุข

สถานที่ทำงาน โรงเรียนนิคมวิทยา อ.นิคมพัฒนา จ.ระยอง

วุฒิการศึกษา ปริญญาตรี การศึกษابัณฑิต (กศ.บ.) วิชาเอกภาษาไทย มหาวิทยาลัยบูรพา

ปริญญาโท การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) วิชาเอกการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ประสบการณ์หรือความชำนาญ มีประสบการณ์ในการสอนวิชาภาษาไทย 21 ปี และมีประสบการณ์ด้านการสอนเพื่อยกระดับการจัดการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

2. ชื่อ นางภัทรา ขวัญทองห้าว

สถานที่ทำงาน โรงเรียนนิคมวิทยา อ.นิคมพัฒนา จ.ระยอง

วุฒิการศึกษา ปริญญาตรี ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศส.บ.) วิชาเอกภาษาไทยเพื่อการสื่อสารมหาวิทยาลัย

บูรพา

ปริญญาโท ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม) วิชาเอกการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานครนบุรี

ประสบการณ์หรือความชำนาญ มีประสบการณ์ในการสอนวิชาภาษาไทย 25 ปี และมีประสบการณ์

ด้านการสอนเพื่อยกระดับการจัดการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

3. ชื่อ นางสาวศรินทิพย์ รักษาดี

สถานที่ทำงาน โรงเรียนปลวกแดงพิทยาคม อ.ปลวกแดง จ.ระยอง

วุฒิการศึกษา ปริญญาตรี ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) วิชาเอกภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏ

นครราชสีมา

ปริญญาโท ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม) วิชาเอกการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานครนบุรี

ประสบการณ์หรือความชำนาญ มีประสบการณ์ในการสอนวิชาภาษาไทย 6 ปี และมีประสบการณ์

ด้านการสอนเพื่อยกระดับการจัดการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ภาคผนวก ข

ผลการลงความเห็นของผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาความสอดคล้องระหว่าง
แผนการจัดการเรียนรู้กับเนื้อหาและนิยามศัพท์เฉพาะ

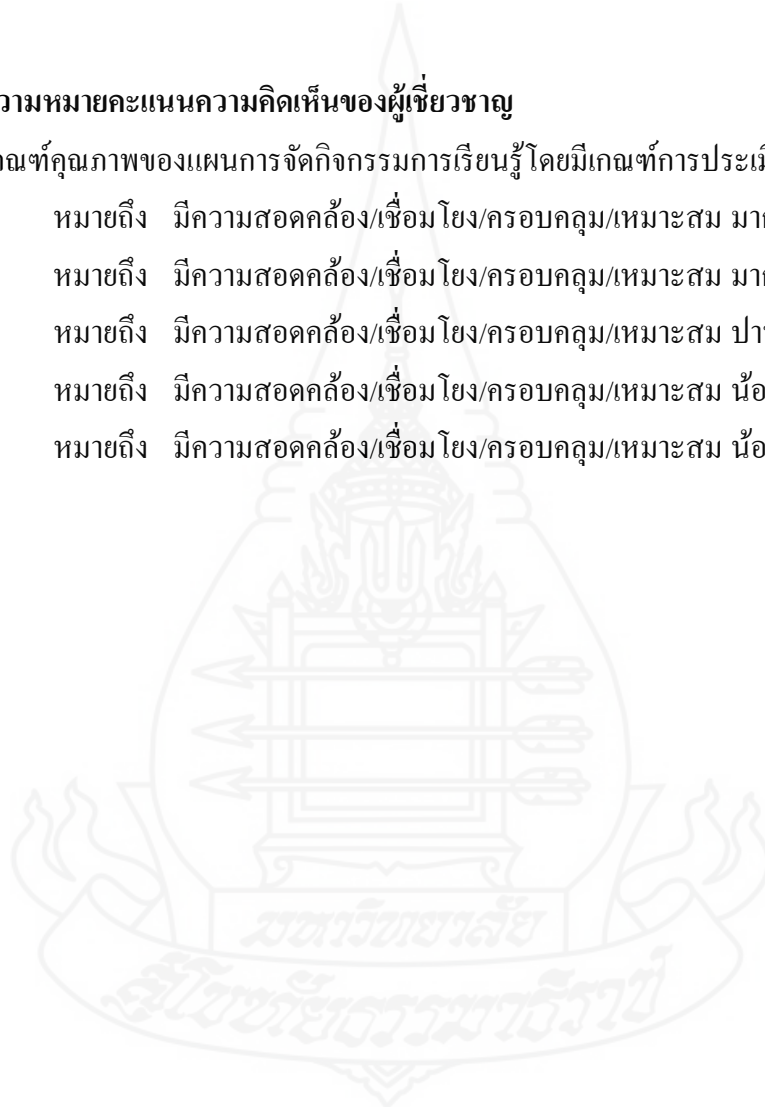
ความหมายของสัญลักษณ์ที่ใช้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยจากผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
SD	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของค่าเฉลี่ยจากผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

การแปลความหมายคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

เกณฑ์คุณภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยมีเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความสอดคล้อง/เชื่อมโยง/ครอบคลุม/เหมาะสม มากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความสอดคล้อง/เชื่อมโยง/ครอบคลุม/เหมาะสม มาก
- 3 หมายถึง มีความสอดคล้อง/เชื่อมโยง/ครอบคลุม/เหมาะสม ปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความสอดคล้อง/เชื่อมโยง/ครอบคลุม/เหมาะสม น้อย
- 1 หมายถึง มีความสอดคล้อง/เชื่อมโยง/ครอบคลุม/เหมาะสม น้อยที่สุด

ตารางที่ 1 ผลการลงความเห็นของผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาความสอดคล้องระหว่างแผนการจัดการ
เรียนรู้กับเนื้อหาและนิยามศัพท์เฉพาะ

รายการประเมิน	ผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ			$\bar{X}$	S.D.
	1	2	3		
1. สาระ/มาตรฐานการเรียนรู้					
สอดคล้องกับตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระสำคัญ และสาระการเรียนรู้	5	5	5	5.00	0.00
2. ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้					
2.1 สอดคล้องกับสาระ/มาตรฐานการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระสำคัญ และสาระการเรียนรู้	5	5	5	5.00	0.00
2.2 ระบุสิ่งที่ผู้เรียนพึงรู้และปฏิบัติได้จริง	5	5	5	5.00	0.00
2.3 ภาษาที่ใช้มีความชัดเจน เข้าใจง่าย	5	5	5	5.00	0.00
3. จุดประสงค์การเรียนรู้					
3.1 สอดคล้องกับสาระ/มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้ สาระสำคัญ และสาระการเรียนรู้	5	5	5	5.00	0.00
3.2 ครอบคลุมการวัดและประเมินผล ทั้งด้านความรู้ ด้านทักษะ/กระบวนการ และด้านเจตคติ	5	5	5	5.00	0.00
3.3 ภาษาที่ใช้มีความชัดเจน เข้าใจง่าย	4	5	5	4.67	0.58
4. สาระสำคัญ					
4.1 สอดคล้องกับสาระ/มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ และสาระการเรียนรู้	5	5	5	5.00	0.00
4.2 ใจความถูกต้อง	3	4	5	4.00	1.00

ตารางที่ 1 (ต่อ)

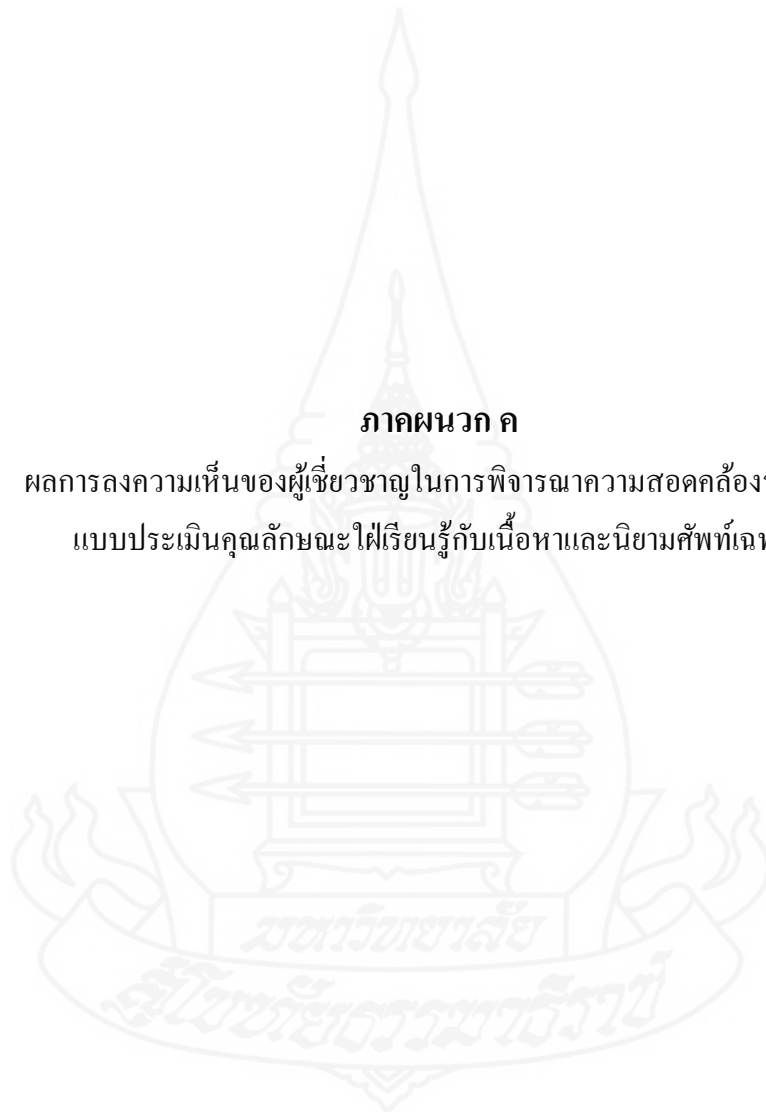
รายการประเมิน	ผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ			$\bar{X}$	SD
	1	2	3		
4.3 ภาษาที่ใช้มีความชัดเจน เข้าใจง่าย	4	4	5	4.33	0.58
5. สารการเรียนรู้					
5.1 สอดคล้องกับสาระ/มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ และสาระสำคัญ	5	5	5	5.00	0.00
5.2 เหมาะสมกับเวลา และกิจกรรมการเรียนรู้	4	4	4	4.00	0.00
5.3 เหมาะสมกับวัยและวุฒิภาวะของผู้เรียน	5	4	5	4.67	0.58
6. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน					
6.1 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	4	4	4	4.00	0.00
6.2 ภาษาที่ใช้มีความชัดเจน เข้าใจง่าย	5	5	5	5.00	0.00
6.3 สามารถวัดและประเมินผลได้จริง	4	4	4	4.00	0.00
7. คุณลักษณะอันพึงประสงค์					
7.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	4	5	4.67	0.58
7.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	4	4	4	4.00	0.00
7.3 ภาษาที่ใช้มีความชัดเจน เข้าใจง่าย	5	5	5	5.00	0.00
7.4 สามารถวัดและประเมินผลได้จริง	5	4	4	4.33	0.58
8. กิจกรรมการเรียนรู้					
8.1 สอดคล้องกับสาระ/มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระสำคัญ และสาระการเรียนรู้	5	5	5	5.00	0.00
8.2 เรียงลำดับขั้นตอนได้อย่างเหมาะสม	4	4	5	4.33	0.58
8.3 เนื้อหาเหมาะสมกับเวลา	4	4	4	4.00	0.00
8.4 สอดคล้องกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน	5	4	5	4.67	0.58

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการประเมิน	ผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ			$\bar{X}$	SD
	1	2	3		
8.5 จัดกิจกรรมแบบเชิงรุก เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4	4	4	4.00	0.00
8.6 ภาษาที่ใช้มีความชัดเจน เข้าใจง่าย	5	4	5	4.67	0.58
9. การวัดและประเมินผล					
9.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5.00	0.00
9.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	4	4	4	4.00	0.00
9.3 ใช้วิธีการ และเครื่องมือ ที่เหมาะสม	3	4	4	3.67	0.58
9.4 กำหนดเกณฑ์การประเมินอย่างเหมาะสม	4	4	4	4.00	0.00
10. หลักฐานการเรียนรู้					
10.1 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5.00	0.00
10.2 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผล	5	4	4	4.33	0.58
10.3 เหมาะสมกับวัย และวุฒิภาวะของนักเรียน	4	3	4	3.67	0.58
11. สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้					
11.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4	4	5	4.33	0.58
11.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	4	4	4	4.00	0.00
11.3 สอดคล้องกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน	4	4	4	4.00	0.00
11.4 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้	4	4	4	4.00	0.00
11.5 เหมาะสมกับวัย และวุฒิภาวะของผู้เรียน	4	4	4	4.00	0.00
สรุปค่าเฉลี่ย				4.46	0.21

ภาคผนวก ค

ผลการลงความเห็นของผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาความสอดคล้องระหว่าง
แบบประเมินคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้กับเนื้อหาและนิยามศัพท์เฉพาะ

ความหมายของสัญลักษณ์ที่ใช้

ΣR	แทน	ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบประเมินคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้กับเนื้อหาและ นิยามศัพท์เฉพาะ

การแปลความหมายคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

+ 1	หมายถึง	ผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่าข้อความนั้นเป็นตัวแทนคุณลักษณะ ของแบบประเมินคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้
0	หมายถึง	ผู้เชี่ยวชาญไม่แน่ใจว่าข้อความนั้นเป็นตัวแทนคุณลักษณะของแบบ ประเมินคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้
- 1	หมายถึง	ผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่าข้อความนั้นไม่เป็นตัวแทนคุณลักษณะของแบบ ประเมินคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้

การแปลความหมายค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบประเมินคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้กับเนื้อหา และนิยามศัพท์

ค่าดัชนี ความสอดคล้อง ระหว่างแบบประเมินคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้กับเนื้อหาและนิยาม
ศัพท์เฉพาะที่มีค่าตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป แสดงว่าแบบวัดสามารถวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

ตารางที่ 2 ผลการลงความเห็นของผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาความสอดคล้องระหว่าง
ระหว่างแบบประเมินคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้กับเนื้อหาและนิยามศัพท์เฉพาะ

รายการขอความคิดเห็น	คะแนนความคิดเห็น ของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่			ค่า $\sum R$	แปล ผล
	1	2	3		
ตัวชี้วัดที่ 1 ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียนและเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้					
1.1 เข้าเรียนตรงเวลา และเตรียมอุปกรณ์การเรียน เช่น หนังสือ สมุด และปากกา ให้พร้อมก่อนที่ครูจะสอน	+1	+1	+1	3	1
1.2 เอาใจใส่ต่อการเรียนอย่างสม่ำเสมอ และมีความเพียร พยายามในการเรียนรู้	+1	+1	0	2	0.7
1.3 กล้าสอบถามครูและเพื่อนเมื่อไม่เข้าใจเนื้อหาใน บทเรียน	+1	+1	+1	3	1
1.4 มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งภายในและ ภายนอกห้องเรียน	+1	0	+1	2	0.7
1.5 ทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างถูกต้อง ครบถ้วน และ ส่งงานตามเวลาที่กำหนด	+1	+1	+1	3	1
ตัวชี้วัดที่ 2 แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนด้วยการ เลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม สรุปลงเป็นองค์ความรู้และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้					
2.1 ศึกษา ค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ และสื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ	+1	+1	+1	3	1
2.2 แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและ ภายนอกโรงเรียน	+1	+1	0	2	0.7
2.3 บันทึกความรู้ที่ศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์สิ่งที่เรียนรู้ และสรุปลงเป็นองค์ความรู้	0	+1	+1	2	0.7
2.4 ถ่ายทอด เผยแพร่ และแลกเปลี่ยนความรู้ กับผู้อื่น เช่น ครู เพื่อน และผู้ปกครอง	+1	+1	0	2	0.7

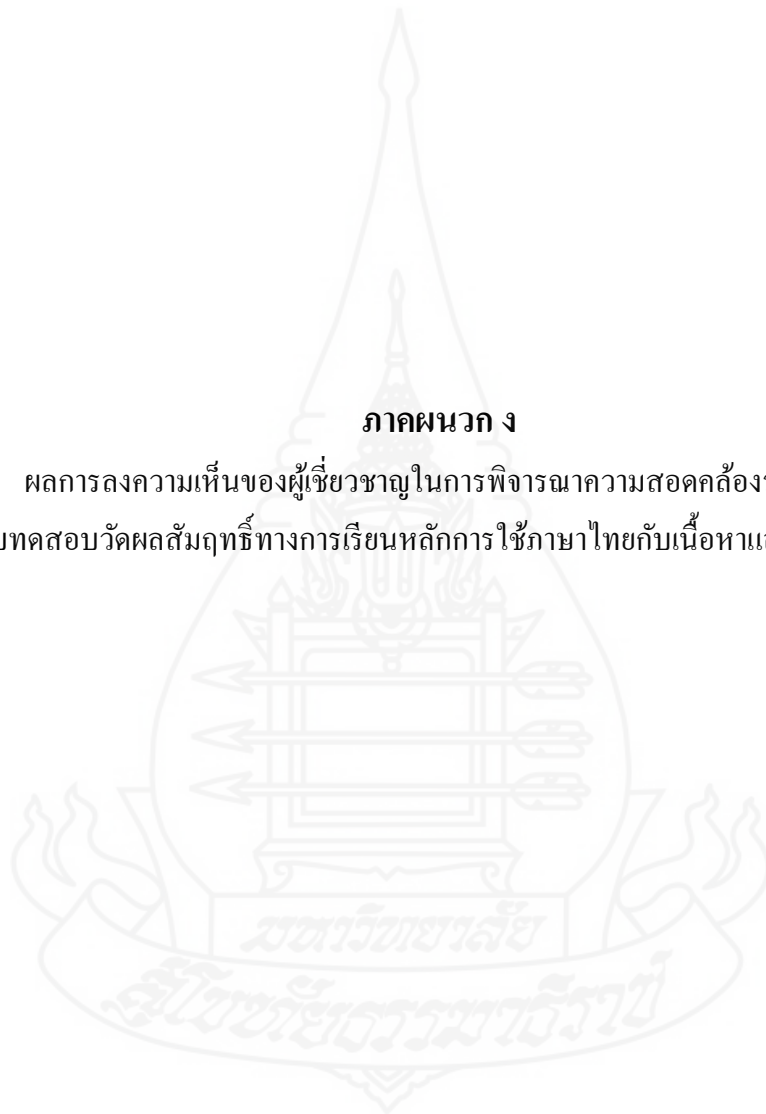
ตารางที่ 2 (ต่อ)

รายการขอความคิดเห็น	คะแนนความคิดเห็น ของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่			ค่า $\sum R$	แปล ผล
	1	2	3		
2.5 นำความรู้จากการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน	+1	+1	+1	3	1
ค่าเฉลี่ยของทั้ง 2 ตัวชี้วัด = 0.85					

ภาคผนวก ง

ผลการลงความเห็นของผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาความสอดคล้องระหว่าง
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักการใช้ภาษาไทยกับเนื้อหาและนิยามศัพท์เฉพาะ

ความหมายของสัญลักษณ์ที่ใช้

$\sum R$	แทน	ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักการใช้ภาษาไทยกับเนื้อหาและนิยามศัพท์เฉพาะ

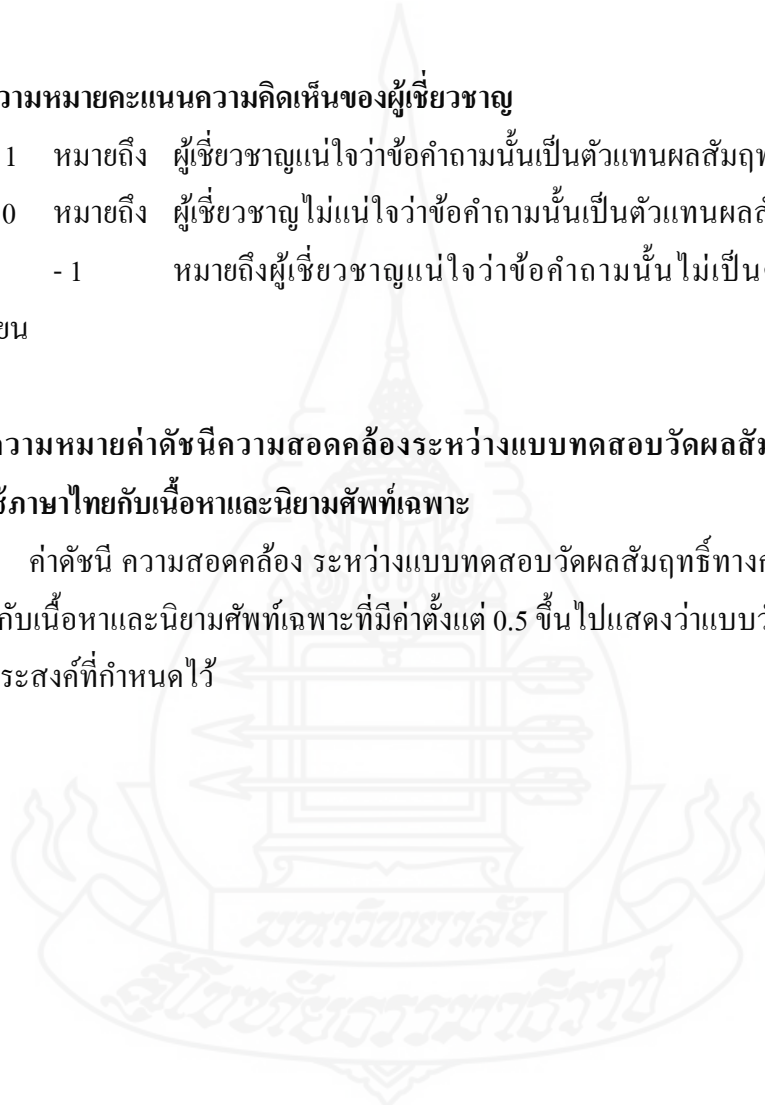
การแปลความหมายคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

+ 1	หมายถึง	ผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นเป็นตัวแทนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
0	หมายถึง	ผู้เชี่ยวชาญไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นเป็นตัวแทนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 1	หมายถึง	ผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่เป็นตัวแทนผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียน

การแปลความหมายค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักการใช้ภาษาไทยกับเนื้อหาและนิยามศัพท์เฉพาะ

ค่าดัชนี ความสอดคล้อง ระหว่างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักการใช้ภาษาไทยกับเนื้อหาและนิยามศัพท์เฉพาะที่มีค่าตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป แสดงว่าแบบวัดสามารถวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

ตารางที่ 3 ผลการลงความเห็นของผู้เชี่ยวชาญในการหาความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ชนิดและหน้าที่ของคำในภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

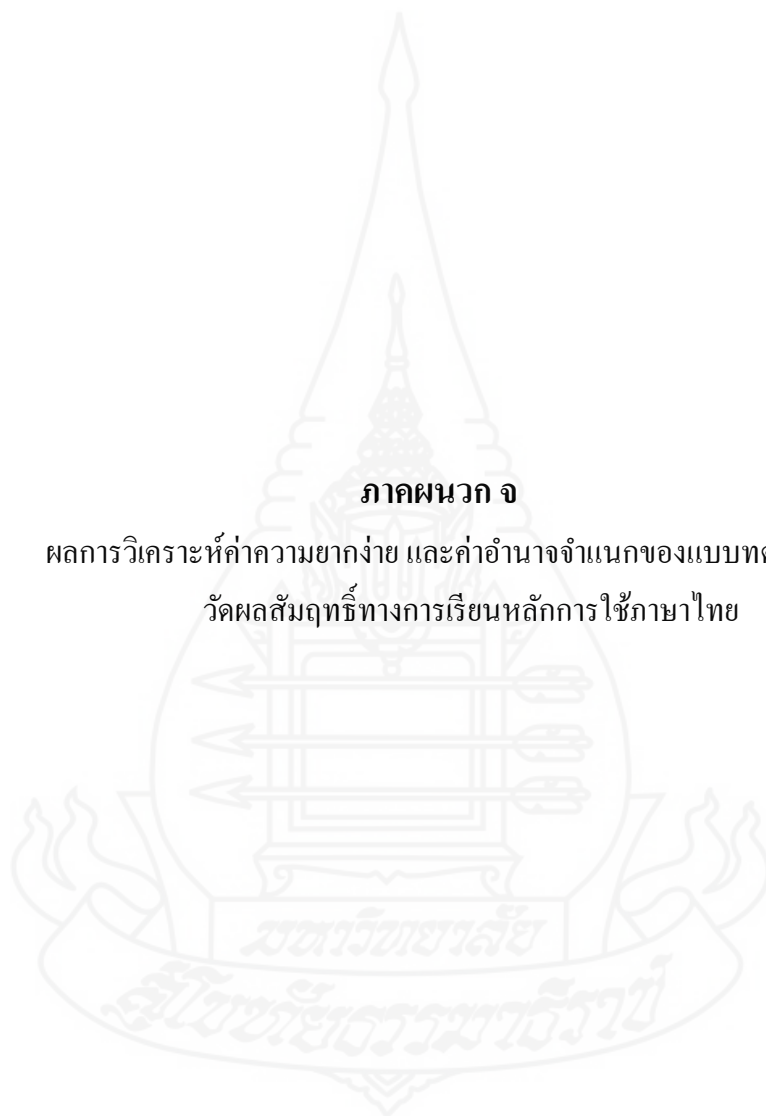
แบบทดสอบข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			$\sum R$	IOC	แปลผล
	1	2	3			
1*	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
2	+1	0	+1	2	0.67	สอดคล้อง
3*	0	+1	+1	2	0.67	สอดคล้อง
4*	+1	+1	0	2	0.67	สอดคล้อง
5*	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
6	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
7	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
8*	+1	+1	0	2	0.67	สอดคล้อง
9	-1	0	0	-1	-0.33	ไม่สอดคล้อง
10*	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
11*	+1	0	+1	2	0.67	สอดคล้อง
12*	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
13*	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
14*	0	+1	+1	2	0.67	สอดคล้อง
15*	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
16	+1	-1	0	0	0.00	ไม่สอดคล้อง
17*	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
18*	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
19*	+1	+1	0	2	0.67	สอดคล้อง
20*	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
21*	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
22*	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
23*	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
24*	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง

แบบทดสอบข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			$\sum R$	IOC	แปลผล
	1	2	3			
25	+1	+1	0	2	0.67	สอดคล้อง
26	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
27*	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
28	0	0	+1	1	0.33	ไม่สอดคล้อง
29*	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
30*	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
31	+1	+1	0	2	0.67	สอดคล้อง
32*	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
33*	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
34*	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
35*	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
36*	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
37*	0	+1	+1	2	0.67	สอดคล้อง
38*	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
39*	+1	0	+1	2	0.67	สอดคล้อง
40*	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
41*	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
42*	0	+1	0	2	0.67	สอดคล้อง
43	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
44*	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
45*	+1	+1	0	3	1.00	สอดคล้อง
46*	+1	0	+1	2	0.67	สอดคล้อง
47	0	0	0	0	0.00	ไม่สอดคล้อง
48*	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
49	-1	0	0	-1	-0.33	ไม่สอดคล้อง
50*	+1	+1	0	2	0.67	สอดคล้อง

*ข้อที่คัดลอกใช้ในการวิจัย

ภาคผนวก จ

ผลการวิเคราะห์ค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ
วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักการใช้ภาษาไทย

ตารางที่ 4 แสดงค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ชนิดและหน้าที่ของคำในภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนิกมวิทยา

ข้อ	ค่าความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)	ข้อ	ค่าความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)
1	0.633	0.600	21	0.667	0.533
2	0.633	0.600	22	0.767	0.467
3	0.600	0.533	23	0.633	0.467
4	0.667	0.667	24	0.500	0.600
5	0.567	0.733	25	0.600	0.400
6	0.600	0.533	26	0.600	0.800
7	0.567	0.600	27	0.467	0.400
8	0.700	0.600	28	0.733	0.667
9	0.700	0.733	29	0.533	0.533
10	0.600	0.400	30	0.600	0.533
11	0.567	0.467	31	0.533	0.800
12	0.567	0.467	32	0.400	0.400
13	0.533	0.667	33	0.667	0.667
14	0.633	0.600	34	0.467	0.400
15	0.767	0.867	35	0.633	0.733
16	0.500	0.467	36	0.667	0.533
17	0.600	0.400	37	0.633	0.600
18	0.700	0.467	38	0.733	0.400
19	0.633	0.600	39	0.633	0.733
20	0.533	0.400	40	0.800	0.533

*ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ (Kr-20) เท่ากับ 0.88

ภาคผนวก จ

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ห้องเรียนกลับด้าน

**แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมผู้เรียน
ตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน**

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	รายวิชาภาษาไทย (ท21102)
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561
ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ชนิดและหน้าที่ของคำในภาษาไทย	เวลา 2 ชั่วโมง
เรื่อง การเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน	ผู้สอน นางสาวพัชรินทร์ ลิทธิภูมิ
สอนวัน.....ที่.....เดือน.....	พ.ศ. ....

---

1. มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

-

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 2.1 เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสามารถในการเข้าถึงสื่อการเรียนรู้ออนไลน์ทาง google classroom, www.youtube.com, google form และ Facebook ได้
- 2.2 เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสามารถในการส่งงานและสื่อสารกับครูผู้สอนได้ตลอดเวลาผ่านทางสื่อออนไลน์
- 2.3 เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทักษะการใช้เครื่องมือทางเทคโนโลยีในการค้นคว้าหาความรู้ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม
- 2.4 เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน รายวิชาภาษาไทย เรื่อง ชนิดและหน้าที่ของคำในภาษาไทย ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านทักษะ/กระบวนการ และด้านเจตคติ
- 2.5 เพื่อพัฒนาคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของผู้เรียน ในรายวิชาภาษาไทย เรื่อง ชนิดและหน้าที่ของคำในภาษาไทย โดยวัดได้จากรายการประเมิน 10 ข้อ ได้แก่
  - 2.5.1 เข้าเรียนตรงเวลา และเตรียมอุปกรณ์การเรียน เช่น หนังสือ สมุด และปากกา ให้พร้อมก่อนที่ครูจะสอน
  - 2.5.2 เอาใจใส่ต่อการเรียนอย่างสม่ำเสมอ และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้
  - 2.5.3 กล้าสอบถามครูและเพื่อนเมื่อไม่เข้าใจเนื้อหาในบทเรียน
  - 2.5.4 มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน
  - 2.5.5 ทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างถูกต้อง ครบถ้วน และส่งงานตามเวลาที่กำหนด
  - 2.5.6 ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ และสื่อเทคโนโลยีต่างๆ

- 2.5.7 แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน
- 2.5.8 บันทึกความรู้ที่ศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์สิ่งที่เรียนรู้ และสรุปเป็นองค์ความรู้
- 2.5.9 ถ่ายทอด เผยแพร่ และแลกเปลี่ยนความรู้กับผู้อื่น เช่น ครู เพื่อน และผู้ปกครอง
- 2.5.10 นำความรู้จากการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

3. สาระสำคัญ

เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความพร้อมและความเข้าใจในการเรียนในรูปแบบห้องเรียนกลับด้านที่ครูผู้สอนทำหน้าที่ในการอำนวยความสะดวกในชั้นเรียนในโรงเรียน และเน้นการทำกิจกรรมในชั้นเรียนเพิ่มมากขึ้น โดยครูจะทำหน้าที่คอยช่วยเหลือและสนับสนุน ตลอดจนตอบคำถามที่เกิดขึ้นภายในชั้นเรียน ผู้เรียนจะมีเวลาในการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมมากยิ่งขึ้น และสามารถดำเนินกิจกรรมในชั้นเรียนโดยใช้เวลาได้อย่างเหมาะสม

4. สาระการเรียนรู้

- 4.1 การเข้าถึงสื่อการเรียนรู้ออนไลน์ทาง google classroom, www.youtube.com, google form และ Facebook ได้
- 4.2 การส่งงานและสื่อสารกับครูผู้สอนได้ตลอดเวลาผ่านทางสื่อออนไลน์
- 4.3 การใช้เครื่องมือทางเทคโนโลยีในการค้นคว้าหาความรู้ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม
- 4.4 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน รายวิชาภาษาไทย เรื่อง ชนิดและหน้าที่ของคำในภาษาไทย ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านทักษะ/กระบวนการ และด้านเจตคติ
- 4.5 คุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของผู้เรียน ในรายวิชาภาษาไทย เรื่อง ชนิดและหน้าที่ของคำในภาษาไทย โดยวัดได้จากรายการประเมิน 10 ข้อ

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- 5.1 ความสามารถในการสื่อสาร
  - ทักษะการฟัง การดู
- 5.2 ความสามารถในการคิด
  - การสังเคราะห์
  - การสรุปความรู้
- 5.3 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

6.1 ใฝ่เรียนรู้

ตัวชี้วัดที่ 4.1

ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียนและเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้

ตัวชี้วัดที่ 4.2

แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอก
โรงเรียนด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้
วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้ สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

7. หลักฐานการเรียนรู้

7.1 บัญชี E-mail ส่วนตัว โดยสมัครใช้บัญชี Gmail

7.2 บัญชี Facebook ส่วนตัว

7.3 เป็นสมาชิก google classroom

7.4 เป็นผู้ติดตาม page “รักษำภาษาไทย ไทย ไทย”

8. การวัดการประเมินผล

เป้าหมาย	หลักฐาน	วิธีวัดและประเมินผล	เครื่องมือวัดและประเมินผล	เกณฑ์การวัดและประเมินผล
ด้านความรู้	- หลักฐานการเรียนรู้	- ประเมินชิ้นงาน	- แบบประเมินชิ้นงาน	ระดับ ดี ขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์
ด้านทักษะ/ กระบวนการ	- หลักฐานการเรียนรู้	- ประเมินชิ้นงาน	- แบบประเมินชิ้นงาน	ระดับ ดี ขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์
ด้านเจตคติ	- ผลการประเมินพฤติกรรม	- ประเมินพฤติกรรม	- แบบประเมินพฤติกรรม	ระดับ ดี ขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์

9. กิจกรรมการเรียนรู้

9.1 ผู้เรียนทุกคนต้องมีบัญชี E-mail ส่วนตัว โดยสมัครใช้บัญชี Gmail เพื่อใช้ในการเข้าร่วมเป็นสมาชิกใน google classroom “ห้องเรียนวิชาภาษาไทย (ชนิดและหน้าที่ของคำในภาษาไทย)” หากนักเรียนไม่มีจะต้องสมัครบัญชี Gmail ให้เรียบร้อย

9.2 ผู้เรียนทุกคนต้องมีบัญชี Facebook ส่วนตัว เพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทาง page “รักษำภาษาไทย ไทย ไทย” หากนักเรียนไม่มีจะต้องสมัครบัญชี Facebook ให้เรียบร้อย

9.3 ครูแนะนำวิธีการเข้าร่วมเป็นสมาชิกใน google classroom และให้นักเรียนเข้าร่วมชั้นเรียนที่ครูสร้างขึ้น รวมทั้งอธิบายวิธีการใช้งาน การส่งงาน การสื่อสาร ตลอดจนเรียนรู้ผ่านบทเรียนออนไลน์ ซึ่งครูจะนำบทเรียนออนไลน์ upload ไว้ในห้องเรียนก่อนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 1 สัปดาห์ ดังนั้น ผู้เรียนจึงสามารถศึกษาบทเรียนออนไลน์โดยไม่จำกัดจำนวนและเวลา แต่หากนักเรียนไม่ได้ศึกษาวิดิทัศน์มา ครูจะจัดโต๊ะแยกต่างหาก เพื่อให้นักเรียนได้ศึกษาก่อนร่วมกิจกรรมกับผู้เรียนคนอื่น ๆ

9.4 ครูแนะนำวิธีการกดติดตาม page “รักษารักษาไทย ไทย ไทย” ที่ครูสร้างขึ้น รวมทั้งอธิบายวิธีการใช้งาน การส่งงาน การสื่อสาร ตลอดจนเรียนรู้ผ่านบทเรียนออนไลน์ ซึ่งครูจะนำบทเรียนออนไลน์ upload ไว้ในห้องเรียนก่อนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 1 สัปดาห์ ดังนั้น ผู้เรียนจึงสามารถศึกษาบทเรียนออนไลน์โดยไม่จำกัดจำนวนและเวลา

9.5 ครูแนะนำวิธีการใช้งาน google form เพื่อใช้ในการเรียนรู้ของผู้เรียน

9.6 ครูแนะนำวิธีการใช้งาน application Kahoot.com เพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน

9.7 ครูแนะนำวิธีการใช้งาน application line/application QR reader เพื่อใช้ในการสแกน QR Code ของแหล่งเรียนรู้ที่ออนไลน์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน

9.8 ครูแนะนำวิธีดำเนินการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังเรียน โดยมีแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ จำนวน 40 ข้อ ใช้เวลาทำครั้งละ 50 นาที

9.9 ครูแนะนำวิธีดำเนินการประเมินคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ระหว่างเรียนและหลังเรียน โดยใช้แบบประเมินคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ ทำการประเมิน จำนวน 3 ครั้ง ได้แก่ หลังเรียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9, 15 และ 20 ซึ่งผู้ที่ทำหน้าที่ประเมินคือนักเรียนประเมินตนเอง และครูประเมิน

9.10 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1-9

9.11 ผู้เรียนสามารถใช้โทรศัพท์มือถือ/เครื่องมือสื่อสารชนิดอื่นที่สามารถเชื่อมต่อสัญญาณอินเทอร์เน็ต ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยให้อยู่ในการดูแลของครูผู้สอน

10. สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้

10.1 บัญชี E-mail ส่วนตัว โดยสมัครใช้บัญชี Gmail

10.2 บัญชี Facebook ส่วนตัว

10.3 google classroom

10.4 page “รักษารักษาไทย ไทย ไทย”

10.5 google form

10.6 application Kahoot.com

10.7 application line/application QR reader

11. บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

1. ด้านความรู้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ด้านทักษะ/กระบวนการ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. ด้านเจตคติ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. ปัญหาที่พบ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. แนวทางในการพัฒนาครั้งต่อไป

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวพัชรินทร์ สิทธิภูมิ)

ผู้สอน

...../...../.....

แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ห้องเรียนกลับด้าน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

รายวิชาภาษาไทย (ท21102)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ชนิดและหน้าที่ของคำในภาษาไทย

เวลา 2 ชั่วโมง

เรื่อง คำนาม

ผู้สอน นางสาวพัชรินทร์ ลิทธิภูมิ

สอนวัน..... ที่..... เดือน..... พ.ศ. ....

1. สาระ / มาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐานที่ ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษา และพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

2. ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้

มาตรฐาน ท 4.1 (ม. 1/3) วิเคราะห์ชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

3.1 บอกความหมายของคำนามได้ (K)

3.2 จำแนกประเภทของคำนามได้ (P)

3.3 สามารถนำคำนามไปใช้ได้ถูกต้อง (P)

3.3 มีคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ (A)

4. สาระสำคัญ

คำนาม คือ คำที่เรียกชื่อสิ่งต่าง ๆ ทั้งที่มีชีวิต เช่น คน ช้าง เด็ก และเรียกชื่อสิ่งที่ไม่มีชีวิต เช่น บ้าน โต๊ะ เก้าอี้ ความรัก ความตาย ซึ่งคำนามนี้สามารถแบ่งได้ 5 ประเภท เมื่อนำคำนามไปใช้ในประโยค คำนามจะทำหน้าที่เป็นได้ทั้งประธาน กรรม ส่วนขยายประธาน ส่วนขยายกรรม ส่วนเสริมความ และเป็นลักษณะนาม

5. สาระการเรียนรู้

5.1 สามานยนาม

5.2 วิสามานยนาม

5.3 ลักษณะนาม

5.4 สมุหนาม

5.5 อาการนาม

6. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

6.1 ความสามารถในการสื่อสาร

- ทักษะการอ่าน
- ทักษะการเขียน
- ทักษะการฟัง การดู และการพูด

6.2 ความสามารถในการคิด

- การสังเคราะห์
- การสรุปความรู้

6.3 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

7. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

7.1 ใฝ่เรียนรู้

- ตัวชี้วัดที่ 4.1 ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียนและเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้
- ตัวชี้วัดที่ 4.2 แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอก
โรงเรียนด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้
วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้ สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

8. กิจกรรมการเรียนรู้

8.1 กิจกรรมห้องเรียนกลับด้าน (ผู้เรียนทำที่บ้าน)

8.1.1 ศึกษาวิดีโอทัศน์ เรื่อง คำนาม (เพลงคำนาม) ก่อนเรียน 1 สัปดาห์

8.1.2 ตอบคำถามจากการศึกษาวิดีโอทัศน์ เรื่อง คำนาม ในเฟชบุ๊ก page “รักษ์ภาษาไทย” ให้เรียบร้อยก่อนเรียน อย่างช้าไม่เกิน 1 วัน เพื่อให้ครูตรวจสอบการเข้าเรียน และประเมินให้คะแนน

8.2 กิจกรรมในชั้นเรียน

(ชั่วโมงที่ 1)

8.2.1 กิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน (10 นาที)

ครูและผู้เรียนทบทวนเนื้อหา เรื่อง คำนาม ที่ผู้เรียนศึกษาจากวิดีโอทัศน์ พร้อมทั้งประกาศผลคะแนนการตอบคำถามจากการศึกษาวิดีโอทัศน์

8.2.2 กิจกรรมการเรียนรู้ (40 นาที)

- 1) ผู้เรียนจับคู่โดยผู้เรียนที่เรียนรู้ได้เร็วจับคู่กับผู้เรียนที่เรียนรู้ได้ช้า
- 2) ผู้เรียนแต่ละคู่รับกระดาษ A4 จากครู คู่ละ 1 แผ่น
- 3) ให้ผู้เรียนแต่ละคู่ออกจากห้องเรียนไปสำรวจคำนามที่ใช้เรียกคน สัตว์ สิ่งของ และสถานที่ ที่อยู่ในบริเวณโรงเรียน (ให้เวลา 10 นาที) เมื่อครบกำหนดเวลา ผู้เรียนทุกคู่กลับมาที่ห้องเรียน
- 4) ให้ผู้เรียนแต่ละคู่ช่วยกันจำแนกคำนามที่สำรวจมาได้ตามประเภทของคำนาม โดยทำลงในกระดาษอีกด้านหนึ่ง (ให้เวลา 10 นาที)
- 5) เมื่อแต่ละคู่ทำเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้สลับกันตรวจกับคู่อื่น โดยครูคอยให้คำแนะนำในการตรวจสอบความถูกต้อง เมื่อตรวจเสร็จแล้วผู้เรียนส่งผลงานให้ครูประเมินให้คะแนน

8.2.3 กิจกรรมรวบยอด (10 นาที)

- 1) ครูและผู้เรียนสรุปความรู้ เรื่อง คำนาม โดยการถาม-ตอบ ข้อสงสัย
- 2) ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น
- 3) ครูมอบหมายให้ผู้เรียนแต่ละคู่เตรียมอุปกรณ์สำหรับทำหนังสือเล่มเล็ก เรื่อง คำนาม ได้แก่ กระดาษร้อยปอนด์ขนาด A4 จำนวน 1 แผ่น ดินสอ ยางลบ ไม้บรรทัด และสีไม้ (ชั่วโมงที่ 2)

8.2.4 กิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน (10 นาที)

ครูและผู้เรียนทบทวนเนื้อหา เรื่อง ประเภทของคำนาม และหน้าที่ของคำนาม จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั่วโมงที่ผ่านมา

8.2.5 กิจกรรมการเรียนรู้ (40 นาที)

- 1) ผู้เรียนจับคู่ (คู่เดิมจากชั่วโมงที่ผ่านมา)
- 2) ผู้เรียนแต่ละคู่ช่วยกันทำหนังสือเล่มเล็ก เรื่อง คำนาม โดยผู้เรียนร่วมกันออกแบบและสร้างสรรค์ผลงานตามจินตนาการของตนเอง
- 3) ผู้เรียนแต่ละคู่แลกเปลี่ยนผลงานกันเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และประเมินความแตกต่างของเนื้อหาในหนังสือเล่มเล็ก จากนั้นผู้เรียนส่งผลงานให้ครูประเมินให้คะแนน

8.2.6 กิจกรรมรวบยอด (10 นาที)

- 1) ครูและผู้เรียนสรุปความรู้ เรื่อง คำนาม โดยการถาม-ตอบ ข้อสงสัย
- 2) ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น
- 3) ครูแจก QR Code วิดีทัศน์ เรื่อง คำสรรพนาม ให้ผู้เรียนนำไปสแกนและศึกษาล่วงหน้า

9. การวัดและประเมินผล

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมิน
1. บอกความหมายของคำนามได้ (K)	ตรวจหนังสือเล่มเล็ก	แบบประเมินการตรวจผลงาน	ได้ระดับคุณภาพดีขึ้นไป จึงจะผ่านเกณฑ์
2. จำแนกประเภทของคำนามได้ (P)	ตรวจผลงานจำแนกประเภทคำนาม	แบบประเมินการตรวจผลงาน	ได้ระดับคุณภาพดีขึ้นไป จึงจะผ่านเกณฑ์
3. สามารถนำคำนามไปใช้ได้ถูกต้อง (P)	ทดสอบหลังเรียน	แบบทดสอบหลังเรียน	ได้คะแนนร้อยละ 60 ขึ้นไป จึงจะผ่านเกณฑ์
4. มีคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ (A)	ประเมินคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้	แบบประเมินคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้	ได้ระดับคุณภาพดีขึ้นไป จึงจะผ่านเกณฑ์

10. หลักฐานการเรียนรู้

10.1 ชิ้นงาน

10.1.1 ผลการศึกษาวิดิทัศน์ เรื่องคำนาม โดยตอบคำถามในเฟชบุ๊ก page “รักภาษาไทย ไทย ไทย”

10.1.2 ผลงานการจำแนกคำนามใกล้ตัว

10.1.3 หนังสือเล่มเล็ก เรื่อง คำนาม

10.2 ภาระงาน

10.2.1 ศึกษาวิดิทัศน์ เรื่องคำนาม แล้วตอบคำถามในเฟชบุ๊ก page “รักภาษาไทย ไทย ไทย”

10.2.2 จับคู่จำแนกคำนามใกล้ตัว

10.2.3 แบ่งกลุ่มจัดทำหนังสือเล่มเล็กเรื่อง คำนาม

11. สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้

11.1 วิดิทัศน์ เรื่อง คำนาม

11.2 เฟชบุ๊ก page “รักภาษาไทย ไทย ไทย”

11.3 กระดาษ A4

11.4 สถานที่ภายในโรงเรียน

11.5 อุปกรณ์ทำหนังสือเล่มเล็ก

บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

1. ด้านความรู้

.....
.....
.....

2. ด้านทักษะ/กระบวนการ

.....
.....
.....

3. ด้านเจตคติ

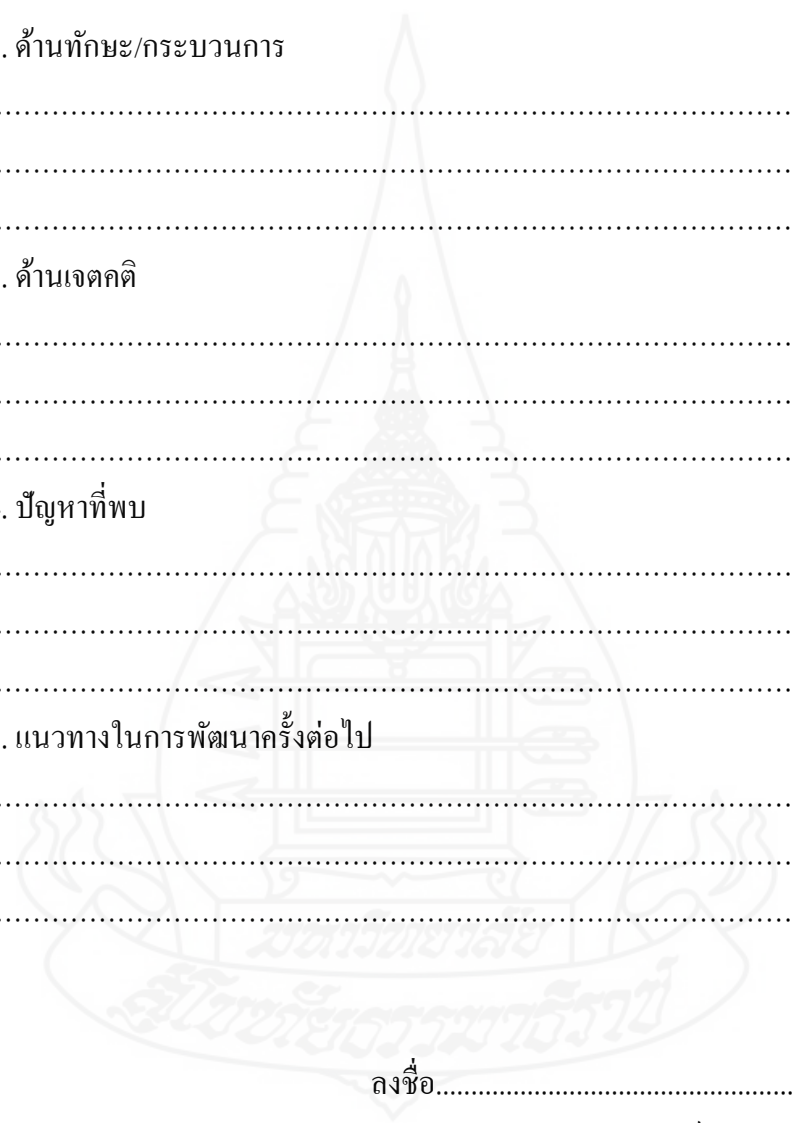
.....
.....
.....

4. ปัญหาที่พบ

.....
.....
.....

5. แนวทางในการพัฒนาครั้งต่อไป

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวพัชรินทร์ สิทธิภูมิ)

ผู้สอน

...../...../.....

แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดห้องเรียนกลับด้าน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

รายวิชาภาษาไทย (ท21102)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ชนิดและหน้าที่ของคำในภาษาไทย

เวลา 2 ชั่วโมง

เรื่อง คำกริยา

ผู้สอน นางสาวพัชรินทร์ ลิทธิภูมิ

สอนวัน..... ที่..... เดือน..... พ.ศ. ....

1. สาระ / มาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐานที่ ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษา และพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

2. ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้

มาตรฐาน ท 4.1 (ม. 1/3) วิเคราะห์ชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

3.1 บอกความหมายของคำกริยาได้ (K)

3.2 จำแนกประเภทของคำกริยาได้ (P)

3.3 สามารถนำคำกริยาไปใช้ได้อย่างถูกต้อง (P)

3.4 มีคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ (A)

4. สาระสำคัญ

คำกริยา คือ คำที่แสดงอาการของนามหรือสรรพนาม คำกริยาบางคำมีความหมายสมบูรณ์ในตัว สามารถเข้าใจความหมายได้ครบถ้วน แต่บางคำต้องอาศัยคำอื่นด้วย เช่น ต้องมีกรรม หรือต้องมีส่วนขยาย คำกริยาแบ่งได้เป็น 5 ประเภท เมื่อนำคำกริยาไปใช้ในประโยค จะมีหน้าที่แสดงอาการของประธาน เป็นประธาน และเป็นกรรม

5. ภาระการเรียนรู้

- 5.1 สกรรมกริยา
- 5.2 อกรรมกริยา
- 5.3 วิกตรรณกริยา
- 5.4 กริยานุเคราะห์
- 5.5 กริยาสภาวมาลา

6. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- 6.1 ความสามารถในการสื่อสาร
  - ทักษะการอ่าน
  - ทักษะการเขียน
  - ทักษะการฟัง การดู และการพูด
- 6.2 ความสามารถในการคิด
  - การสังเคราะห์
  - การสรุปความรู้
- 6.3 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

7. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

7.1 ใฝ่เรียนรู้

- ตัวชี้วัดที่ 4.1 ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียนและเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้
- ตัวชี้วัดที่ 4.2 แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้ วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้ สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

8. กิจกรรมการเรียนรู้

8.1 กิจกรรมห้องเรียนกลับด้าน (ผู้เรียนทำที่บ้าน)

- 8.1.1 ศึกษาวิดีโอทัศน์ เรื่อง คำกริยา จากวิดีโอทัศน์ที่ครูคัดเลือกไว้แล้ว ก่อนเรียน

1 สัปดาห์

- 8.1.2 นักเรียนฝึกร้องเพลงคำกริยา ก่อนเรียน 1 สัปดาห์

- 8.1.3 สรุปผลการศึกษาวิดีโอทัศน์ เรื่อง คำกริยา ลงในสมุดบันทึกของผู้เรียน แล้วนำเสนอ

บันทึกส่งครู อย่างช้าไม่เกิน 1 วัน เพื่อให้ครูตรวจสอบการเข้าเรียน และประเมินให้คะแนน

8.2 กิจกรรมในชั้นเรียน

(ชั่วโมงที่ 1)

8.2.1 กิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน (10 นาที)

ครูและผู้เรียนทบทวนเนื้อหา เรื่อง คำกริยา ที่ผู้เรียนศึกษาจากวิดีโอทัศน์ พร้อม
ทั้งประกาศผลการสรุปผลจากการศึกษาวิดีโอทัศน์

8.2.2 กิจกรรมการเรียนรู้ (40 นาที)

- 1) ผู้เรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 5 กลุ่ม แล้วรับกระดาษที่มีปริศนาอักษรไขว้จากครู
- 2) ผู้เรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันเล่นเกมปริศนาอักษรไขว้ แล้วเลือกคำกริยา จากปริศนา
อักษรไขว้ เขียนลงในสมุด แล้วจำแนกตามประเภทของคำกริยา (ให้เวลา 10 นาที)
- 3) ผู้เรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลการเล่นเกมปริศนาอักษรไขว้ หน้าชั้นเรียน ครูและ
ผู้เรียนคนอื่น ๆ ช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง ครูประเมินให้คะแนน โดยกลุ่มที่ทำได้ถูกต้องมากที่สุด
และใช้เวลาน้อยที่สุดจะได้รับคะแนนพิเศษจากครู

8.2.3 กิจกรรมรวบยอด (10 นาที)

- 1) ครูและผู้เรียนสรุปความรู้ เรื่อง คำกริยา โดยการถาม-ตอบ ข้อสงสัย
  - 2) ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น
  - 3) ครูมอบหมายให้ผู้เรียนไปทบทวนเรื่องคำกริยาจากการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตนเอง
- (ชั่วโมงที่ 2)

8.2.4 กิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน (10 นาที)

ครูและผู้เรียนทบทวนเนื้อหา เรื่อง ประเภทของคำกริยาและหน้าที่ของคำกริยา
จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั่วโมงที่ผ่านมา

8.2.5 กิจกรรมการเรียนรู้ (40 นาที)

- 1) ผู้เรียนเล่นเกม kahoot เรื่อง คำกริยา จำนวน 20 ข้อ ๆ ละ 15 วินาที
- 2) ผู้เรียนที่เล่นเกม kahoot ได้คะแนนสูงสุด 3 ลำดับแรก จะได้รับรางวัลและคะแนน
พิเศษจากครูผู้สอน

8.2.6 กิจกรรมรวบยอด (10 นาที)

- 1) ครูและผู้เรียนสรุปความรู้ เรื่อง คำกริยา โดยการถาม-ตอบ ข้อสงสัย
- 2) ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น
- 3) ครูแจก QR Code วิดีทัศน์ เรื่องคำวิเศษณ์ เพื่อให้ผู้เรียนสแกนแล้วศึกษาเรื่องคำ
วิเศษณ์มาล่วงหน้า

9. การวัดและประเมินผล

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมิน
1. บอกความหมายของคำกริยาได้ (K)	ทดสอบหลังเรียน	แบบทดสอบหลังเรียน	ได้คะแนนร้อยละ 60 ขึ้นไป จึงจะผ่านเกณฑ์
2. จำแนกประเภทของคำกริยาได้ (P)	ทดสอบโดยใช้เกม Kahoot	แบบทดสอบ	ได้คะแนนร้อยละ 60 ขึ้นไป จึงจะผ่านเกณฑ์
3. สามารถนำคำกริยาไปใช้ได้ถูกต้อง (P)	ทดสอบหลังเรียน	แบบทดสอบหลังเรียน	ได้คะแนนร้อยละ 60 ขึ้นไป จึงจะผ่านเกณฑ์
4. มีคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ (A)	ประเมินคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้	แบบประเมินคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้	ได้ระดับคุณภาพ ดี ขึ้นไป จึงจะผ่านเกณฑ์

10. หลักฐานการเรียนรู้

10.1 ชิ้นงาน

10.1.1 ผลการศึกษาวิดิทัศน์ เรื่อง คำกริยา โดยบันทึกความรู้ลงในสมุดบันทึกของผู้เรียน

10.1.2 ผลการเล่นเกมนปริศนาอักษรไขว้ และการจำแนกคำกริยา

10.1.3 ผลการเล่นเกม kahoot เรื่องคำกริยา

10.2 ภาระงาน

10.2.1 ศึกษาวิดิทัศน์ เรื่อง คำกริยา แล้วบันทึกความรู้ลงในสมุดบันทึกของผู้เรียน

10.2.2 เล่นเกมนปริศนาอักษรไขว้ แล้วจำแนกคำกริยา

10.2.3 เล่นเกม kahoot เรื่องคำกริยา

11. สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้

11.1 วิดิทัศน์ เรื่อง คำกริยา

11.2 สมุดบันทึกความรู้ของผู้เรียน

11.3 เกมปริศนาอักษรไขว้

11.4 เกม kahoot

11.5 โทรศัพท์มือถือ

บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

1. ด้านความรู้

.....
.....
.....

2. ด้านทักษะ/กระบวนการ

.....
.....
.....

3. ด้านเจตคติ

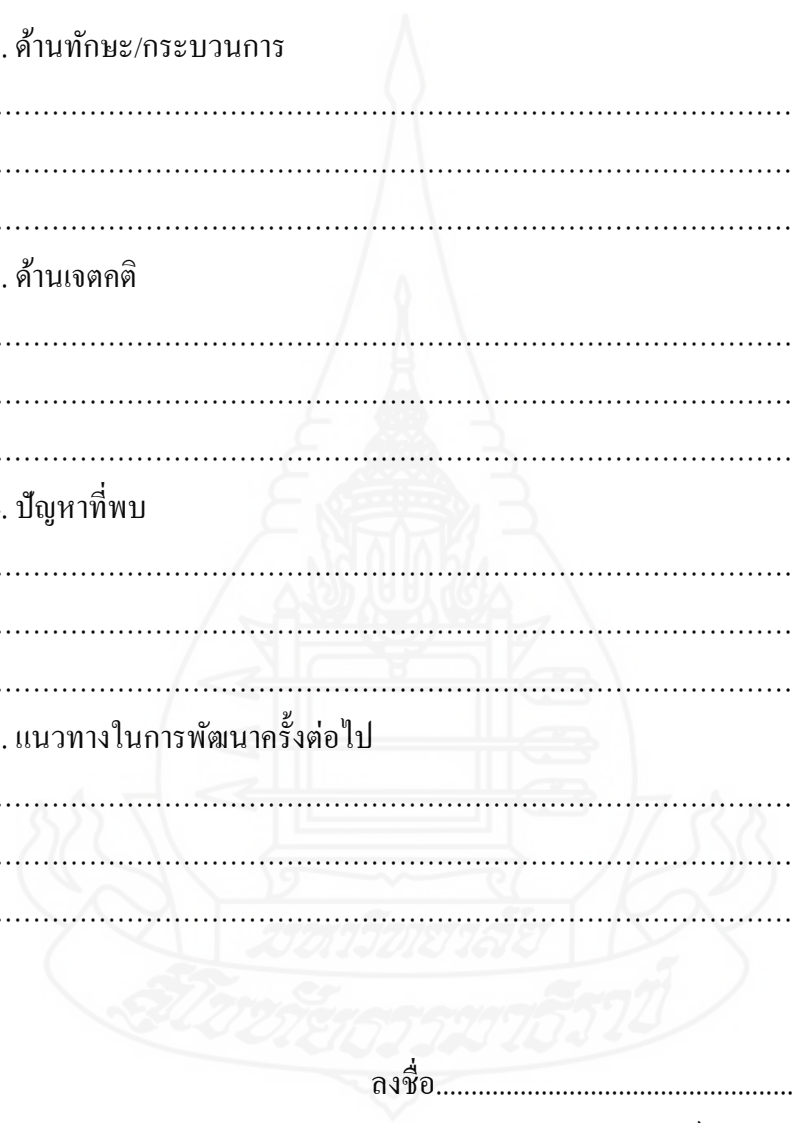
.....
.....
.....

4. ปัญหาที่พบ

.....
.....
.....

5. แนวทางในการพัฒนาครั้งต่อไป

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวพัชรินทร์ สิทธิภูมิ)

ผู้สอน

...../...../.....

แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดห้องเรียนกลับด้าน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

รายวิชาภาษาไทย (ท21102)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ชนิดและหน้าที่ของคำในภาษาไทย

เวลา 2 ชั่วโมง

เรื่อง คำอุทาน

ผู้สอน นางสาวพัชรินทร์ ลิทธิภูมิ

สอนวัน..... ที่..... เดือน..... พ.ศ. ....

1. สาระ / มาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐานที่ ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษา และพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

2. ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้

มาตรฐาน ท 4.1 (ม. 1/3) วิเคราะห์ชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 2.1 บอกความหมายของคำอุทานได้ (K)
- 2.2 วิเคราะห์คำอุทานในนิทานได้ (P)
- 2.3 สามารถใช้คำอุทานแต่งนิทานหน้าเดียวได้ (P)
- 2.4 มีคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ (A)

4. สาระสำคัญ

คำอุทาน คือ คำที่เปล่งออกมาเพื่อแสดงอารมณ์ต่าง ๆ เวลาตกใจ ดีใจ หรือแปลกใจ คำอุทานจำแนกเป็น 2 ประเภท คำอุทานทำหน้าที่แสดงอารมณ์และเป็นส่วนเสริมบท

5. สาระการเรียนรู้

- 5.1 คำอุทานบอกอาการ
- 5.2 คำอุทานเสริมบท

6. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

6.1 ความสามารถในการสื่อสาร

- ทักษะการอ่าน
- ทักษะการเขียน
- ทักษะการฟัง การดู และการพูด

6.2 ความสามารถในการคิด

- การสังเคราะห์
- การสรุปความรู้

6.3 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

7. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

7.1 ใฝ่เรียนรู้

- ตัวชี้วัดที่ 4.1 ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียนและเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้
- ตัวชี้วัดที่ 4.2 แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้ วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้ สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

8. กิจกรรมการเรียนรู้

8.1 กิจกรรมห้องเรียนกลับด้าน (ผู้เรียนทำที่บ้าน)

- 8.1.1 ครูแจกใบงาน เรื่อง คำอุทาน ให้ผู้เรียนศึกษาใบงาน ก่อนเรียน 1 สัปดาห์
- 8.1.2 ผู้เรียนฝึกร้องเพลงคำอุทาน ก่อนเรียน 1 สัปดาห์
- 8.1.3 สรุปความรู้จากการศึกษาวิดิทัศน์ เรื่อง คำอุทาน ในห้องเรียน google classroom อย่างช้าไม่เกิน 1 วัน เพื่อให้ครูตรวจสอบการเข้าเรียน และประเมินให้คะแนน

8.2 กิจกรรมในชั้นเรียน

(ชั่วโมงที่ 1)

8.2.1 กิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน (10 นาที)

ครูอ่านนิทานให้ผู้เรียนฟัง 1 เรื่อง จากนั้นครูและผู้เรียนทบทวนเนื้อหา เรื่อง คำอุทาน ที่ผู้เรียนศึกษาจากวิดิทัศน์ พร้อมทั้งประกาศผลการสรุปความรู้จากการศึกษาวิดิทัศน์ เรื่อง คำอุทาน ลงในสมุดบันทึกความรู้ของผู้เรียน

8.2.2 กิจกรรมการเรียนรู้ (40 นาที)

- 1) ผู้เรียนจับคู่ และรับนิทานจากครูผู้สอน

2) ผู้เรียนแต่ละคู่ช่วยกันวิเคราะห์คำอุทานจากนิทาน เสร็จแล้วแลกเปลี่ยนกับคู่อื่น ๆ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง อย่างน้อย 3 คู่ แล้วนำผลงานส่งครูเพื่อประเมิน ให้คะแนน

3) ครูและผู้เรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับคำอุทาน

8.2.3 กิจกรรมรวบยอด (10 นาที)

- 1) ครูและผู้เรียนสรุปความรู้ เรื่อง คำอุทาน โดยการถาม-ตอบ ข้อสงสัย
- 2) ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น
- 3) ครูมอบหมายให้ผู้เรียนไปทบทวนเรื่องคำอุทานจากการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตนเอง และเตรียมกระดาษร้อยปอนด์ขนาด A4 และ อุปกรณ์ในการทำผลงาน

(ชั่วโมงที่ 2)

8.2.4 กิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน (10 นาที)

ครูเลือกตัวแทนผู้เรียนมาอ่านนิทานให้เพื่อน ๆ ในห้องเรียน ฟัง 1 เรื่อง และทบทวนเนื้อหา เรื่อง ประเภทของคำอุทาน และหน้าที่ของคำอุทานจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ในชั่วโมงที่ผ่านมา

8.2.5 กิจกรรมการเรียนรู้ (40 นาที)

- 1) ผู้เรียนศึกษาตัวอย่างนิทานหน้าเดียวจาก google
- 2) ผู้เรียนใช้คำอุทานมาแต่งนิทานหน้าเดียว พร้อมทั้งวาดภาพระบายสีประกอบนิทานของตนเอง โดยทำลงในกระดาษร้อยปอนด์ที่ผู้เรียนเตรียมมา
- 3) ผู้เรียนนำผลงานส่งครูเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และประเมินให้คะแนน
- 4) ครูคัดเลือกผลงาน 3 ผลงาน และให้เจ้าของผลงานนำเสนอหน้าชั้นเรียน จากนั้นให้ผู้เรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นต่อผลงานของเพื่อน
- 5) ผู้เรียนถ่ายภาพผลงานของตนเอง เผยแพร่ลงในเฟซบุ๊ก page “รักษ์ภาษาไทย ไทย

ไทย”

8.2.6 กิจกรรมรวบยอด (10 นาที)

- 1) ครูและผู้เรียนสรุปความรู้ เรื่อง คำอุทาน โดยการถาม-ตอบ ข้อสงสัย
- 2) ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น และเล่นเกม Kahoot
- 3) ครูมอบหมายให้ผู้เรียนทบทวนบทเรียนทั้งหมดจากวิดีโอทัศน์

9. การวัดและประเมินผล

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมิน
1. บอกความหมายของคำอูทานได้ (K)	ทดสอบหลังเรียน	แบบทดสอบหลังเรียน	ได้คะแนนร้อยละ 60 ขึ้นไป จึงจะผ่านเกณฑ์
2. วิเคราะห์คำอูทานในนิทานได้ (P)	ตรวจผลงาน	แบบประเมินการตรวจผลงาน	ได้ระดับคุณภาพ ดี ขึ้นไป จึงจะผ่านเกณฑ์
3. สามารถใช้คำอูทานแต่งนิทานหน้าเดียว (P)	ตรวจผลงาน	แบบประเมินการตรวจผลงาน	ได้ระดับคุณภาพ ดี ขึ้นไป จึงจะผ่านเกณฑ์
4. มีคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ (A)	ประเมินคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้	แบบประเมินคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้	ได้ระดับคุณภาพ ดี ขึ้นไป จึงจะผ่านเกณฑ์

10. หลักฐานการเรียนรู้

10.1 ชิ้นงาน

10.1.1 ผลการสรุปความรู้จากการศึกษาวิดิทัศน์ เรื่อง คำอูทาน ลงในสมุดบันทึกความรู้ของผู้เรียน

10.1.2 ผลงานการวิเคราะห์คำอูทานในนิทาน

10.1.3 ผลการใช้คำอูทานแต่งนิทานหน้าเดียว

10.2 ภาระงาน

10.2.1 สรุปความรู้จากการศึกษาวิดิทัศน์ เรื่อง คำอูทาน ลงในสมุดบันทึกความรู้ของผู้เรียน

10.2.2 จับคู่วิเคราะห์คำอูทานในนิทาน

10.2.3 ใช้คำอูทานแต่งนิทานหน้าเดียว

11. สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้

11.1 วิดิทัศน์ เรื่อง คำอูทาน

11.2 นิทานสำหรับอ่านให้ผู้เรียนฟัง

11.3 กระดาษร่อยปอนด์ขนาด A4 และ อุปกรณ์ในการทำผลงาน

11.4 โทรศัพท์มือถือ อินเทอร์เน็ต และเว็บไซต์ google

11.5 เฟซบุ๊ก page “รักภษาไทย ไทย ไทย”

บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

1. ด้านความรู้

.....
.....
.....

2. ด้านทักษะ/กระบวนการ

.....
.....
.....

3. ด้านเจตคติ

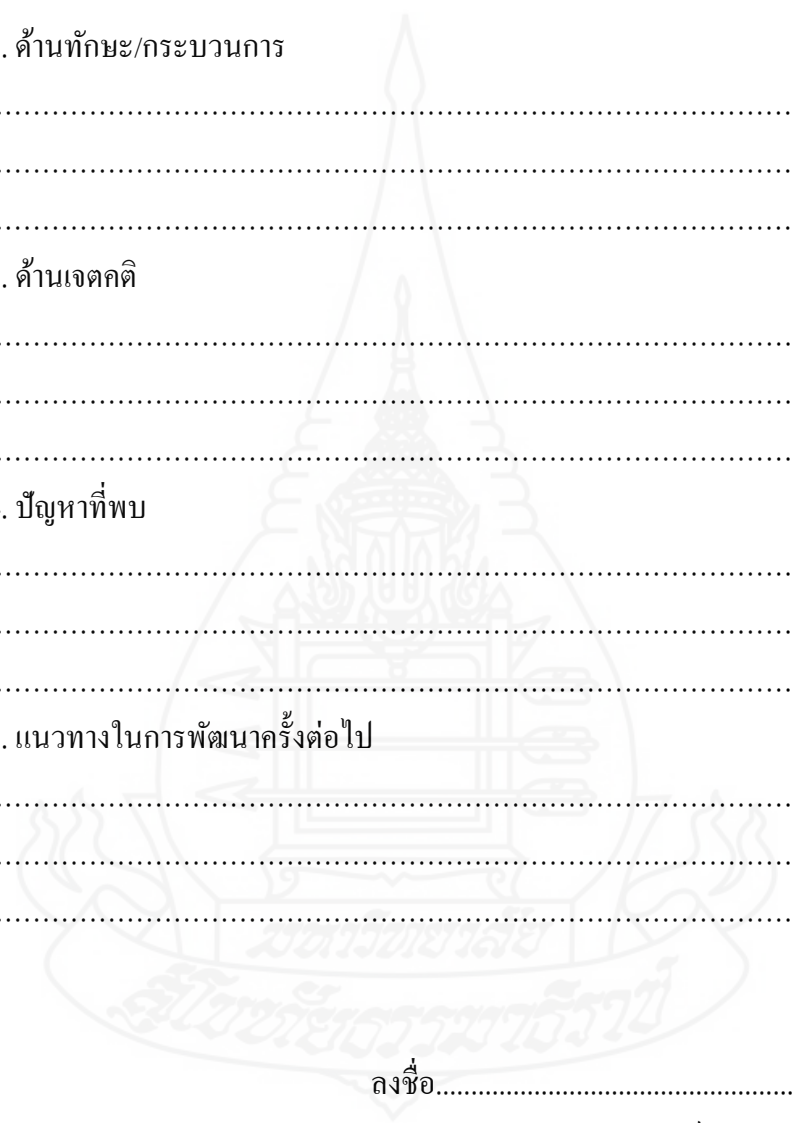
.....
.....
.....

4. ปัญหาที่พบ

.....
.....
.....

5. แนวทางในการพัฒนาครั้งต่อไป

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวพัชรินทร์ สิทธิภูมิ)

ผู้สอน

...../...../.....

ภาคผนวก ข
แบบแบบประเมินคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้

**แบบประเมินคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนิคมวิทยา**

ชื่อ-สกุล.....ชั้น.....ภาคเรียนที่.....ปีการศึกษา.....
ครั้งที่ ..... ประเมินวันที่..... เดือน..... พ.ศ. ....

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องหมายเลข 3-0 ที่ตรงกับระดับการปฏิบัติของนักเรียน
ตามเกณฑ์ดังนี้

ระดับ 3	หมายถึง	ปฏิบัติประจำ (ร้อยละ 81-100)
ระดับ 2	หมายถึง	ปฏิบัติบ่อยครั้ง (ร้อยละ 51-80)
ระดับ 1	หมายถึง	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง (ร้อยละ 1-50)
ระดับ 0	หมายถึง	ไม่ปฏิบัติเลย (ร้อยละ 0)

รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ			
	3	2	1	0
ตัวชี้วัดที่ 1 ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียนและเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้				
1.1 เข้าเรียนตรงเวลา และเตรียมอุปกรณ์การเรียน เช่น หนังสือ สมุด และปากกา ให้พร้อมก่อนที่ครูจะสอน				
1.2 เอาใจใส่ต่อการเรียนอย่างสม่ำเสมอ และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้				
1.3 กล้าสอบถามครูและเพื่อนเมื่อไม่เข้าใจเนื้อหาในบทเรียน				
1.4 มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน				
1.5 ทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างถูกต้อง ครบถ้วน และส่งงานตามเวลาที่กำหนด				
ตัวชี้วัดที่ 2 แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม สรุปเป็นองค์ความรู้และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้				
2.1 ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ และสื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ				
2.2 แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน				

รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ			
	3	2	1	0
2.3 บันทึกความรู้ที่ศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์สิ่งที่เรียนรู้ และสรุปเป็นองค์ความรู้				
2.4 ถ่ายทอด เผยแพร่ และแลกเปลี่ยนความรู้กับผู้อื่น เช่น ครู เพื่อน และผู้ปกครอง				
2.5 นำความรู้จากการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน				
ค่าเฉลี่ยของทั้ง 2 ตัวชี้วัด				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

สถานภาพของผู้ประเมิน

ตนเอง   ครูผู้สอน

เกณฑ์การประเมิน

ค่าเฉลี่ย 2.50-3.00   ระดับคุณภาพ ดีเยี่ยม (3)

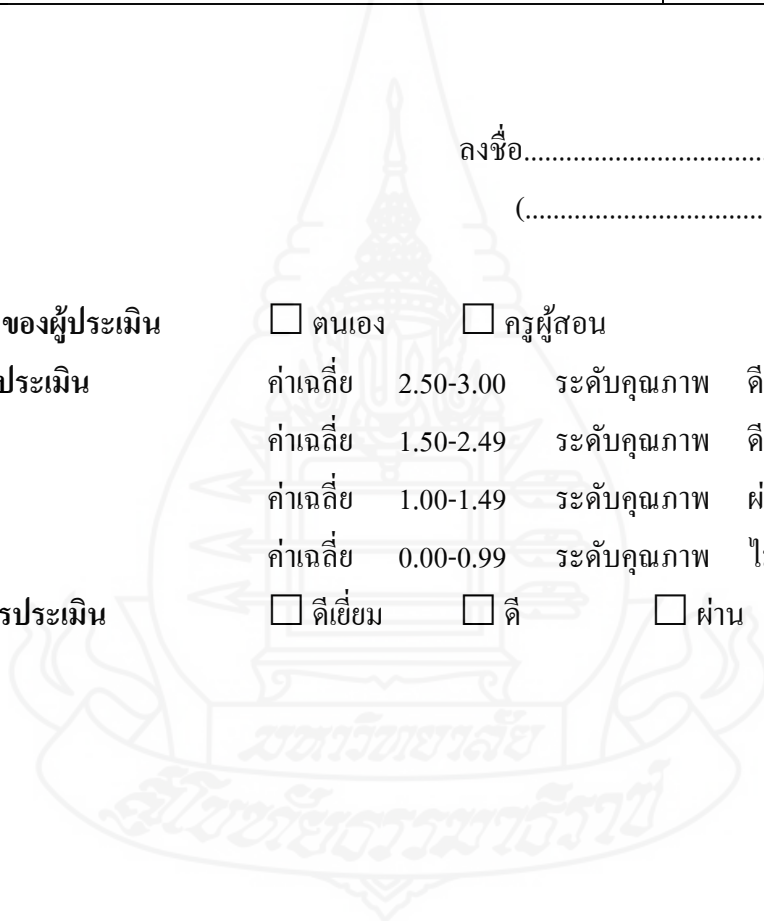
ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49   ระดับคุณภาพ ดี (2)

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49   ระดับคุณภาพ ผ่าน (1)

ค่าเฉลี่ย 0.00-0.99   ระดับคุณภาพ ไม่ผ่าน (0)

สรุปผลการประเมิน

ดีเยี่ยม   ดี   ผ่าน   ไม่ผ่าน

**เกณฑ์การให้คะแนนคุณลักษณะไม่เรียนรู้
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนิคมวิทยา**

รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	3	2	1	0
ตัวชี้วัดที่ 1 ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียนและเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้				
1.1 เข้าเรียนตรงเวลา และเตรียมอุปกรณ์การเรียน เช่น หนังสือ สมุด และปากกา ให้พร้อมก่อนที่ครูจะสอน	เข้าเรียนตรงเวลา และเตรียมอุปกรณ์การเรียน เช่น หนังสือ สมุด และปากกา ให้พร้อมก่อนที่ครูจะสอนเป็นประจำ	เข้าเรียนตรงเวลา และเตรียมอุปกรณ์การเรียน เช่น หนังสือ สมุด และปากกา ให้พร้อมก่อนที่ครูจะสอนบ่อยครั้ง	เข้าเรียนตรงเวลา และเตรียมอุปกรณ์การเรียน เช่น หนังสือ สมุด และปากกา ให้พร้อมก่อนที่ครูจะสอนบางครั้ง	เข้าเรียนไม่ตรงเวลา หรือไม่เตรียมอุปกรณ์การเรียน
1.2 เอาใจใส่ต่อการเรียนอย่างสม่ำเสมอ และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	เอาใจใส่ต่อการเรียนอย่างสม่ำเสมอ และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้เป็นประจำ	เอาใจใส่ต่อการเรียนอย่างสม่ำเสมอ และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้บ่อยครั้ง	เอาใจใส่ต่อการเรียนอย่างสม่ำเสมอ และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้บางครั้ง	ไม่ตั้งใจเรียน
1.3 กล้าสอบถามครูและเพื่อนเมื่อไม่เข้าใจเนื้อหาในบทเรียน	กล้าสอบถามครูและเพื่อนเมื่อไม่เข้าใจเนื้อหาในบทเรียนเป็นประจำ	กล้าสอบถามครูและเพื่อนเมื่อไม่เข้าใจเนื้อหาในบทเรียนบ่อยครั้ง	กล้าสอบถามครูและเพื่อนเมื่อไม่เข้าใจเนื้อหาในบทเรียนบางครั้ง	ไม่กล้าสอบถามครูและเพื่อนเมื่อไม่เข้าใจเนื้อหาในบทเรียน

รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	3	2	1	0
ตัวชี้วัดที่ 1 ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียนและเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้				
1.4 มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน	มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนเป็นประจำ	มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนบ่อยครั้ง	มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนบางครั้ง	ไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน
1.5 ทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างถูกต้องครบถ้วน และส่งงานตามเวลาที่กำหนด	ทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างถูกต้องครบถ้วน และส่งงานตามเวลาที่กำหนดเป็นประจำ	ทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างถูกต้องครบถ้วน และส่งงานตามเวลาที่กำหนดบ่อยครั้ง	ทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างถูกต้องครบถ้วน และส่งงานตามเวลาที่กำหนดบางครั้ง	ไม่สามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างถูกต้องครบถ้วน และส่งงานตามเวลาที่กำหนด
ตัวชี้วัดที่ 2 แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม สรุปเป็นองค์ความรู้และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้				
2.1 ศึกษา ค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ และสื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ	ศึกษา ค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ และสื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ เป็นประจำ	ศึกษา ค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ และสื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ บ่อยครั้ง	ศึกษา ค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ และสื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ บางครั้ง	ไม่ศึกษา ค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ และสื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ

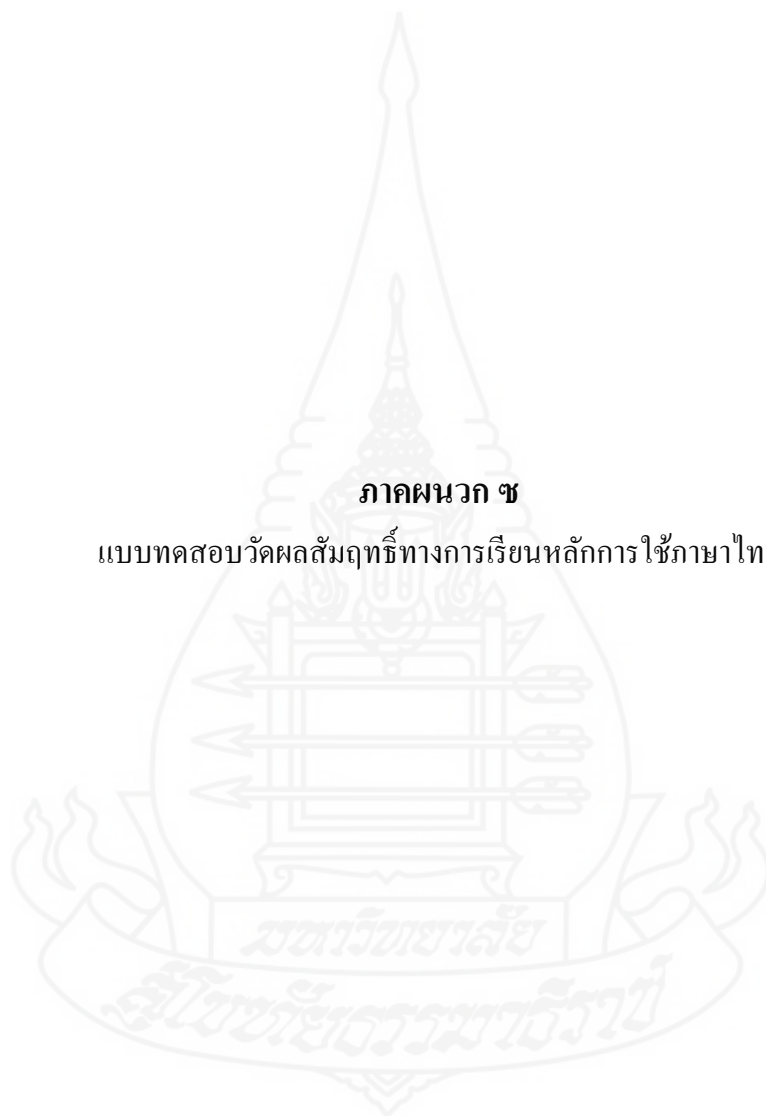
รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	3	2	1	0
ตัวชี้วัดที่ 2 แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม สรุปเป็นองค์ความรู้และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้				
2.2 แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน	แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนเป็นประจำ	แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนบ่อยครั้ง	แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนบางครั้ง	ไม่แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน
2.3 บันทึกความรู้ที่ศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์สิ่งที่เรียนรู้ และสรุปเป็นองค์ความรู้	บันทึกความรู้ที่ศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์สิ่งที่เรียนรู้ และสรุปเป็นองค์ความรู้เป็นประจำ	บันทึกความรู้ที่ศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์สิ่งที่เรียนรู้ และสรุปเป็นองค์ความรู้บ่อยครั้ง	บันทึกความรู้ที่ศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์สิ่งที่เรียนรู้ และสรุปเป็นองค์ความรู้บางครั้ง	ไม่บันทึกความรู้ที่ศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์สิ่งที่เรียนรู้ และสรุปเป็นองค์ความรู้
2.4 ถ่ายทอด เผยแพร่ และแลกเปลี่ยนความรู้กับผู้อื่น เช่น ครู เพื่อน และผู้ปกครอง	ถ่ายทอด เผยแพร่ และแลกเปลี่ยนความรู้กับผู้อื่น เช่น ครู เพื่อน และผู้ปกครองเป็นประจำ	ถ่ายทอด เผยแพร่ และแลกเปลี่ยนความรู้กับผู้อื่น เช่น ครู เพื่อน และผู้ปกครองบ่อยครั้ง	ถ่ายทอด เผยแพร่ และแลกเปลี่ยนความรู้กับผู้อื่น เช่น ครู เพื่อน และผู้ปกครองบางครั้ง	ไม่เคยถ่ายทอด เผยแพร่ และแลกเปลี่ยนความรู้กับผู้อื่น เช่น ครู เพื่อน และผู้ปกครอง

รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	3	2	1	0
ตัวชี้วัดที่ 2 แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม สรุปเป็นองค์ความรู้และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้				
2.5 นำความรู้จากการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน	นำความรู้จากการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันเป็นประจำ	นำความรู้จากการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันบ่อยครั้ง	นำความรู้จากการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันบางครั้ง	ไม่นำความรู้จากการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

ภาคผนวก ข

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักการใช้ภาษาไทย

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักการใช้ภาษาไทย
เรื่อง ชนิดและหน้าที่ของคำในภาษาไทย
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

คำชี้แจง แบบทดสอบฉบับนี้เป็นข้อสอบปรนัยแบบมีตัวเลือก 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ ใช้เวลา 50 นาที โดยให้เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด แล้วใช้ดินสอฝนคำตอบลงในกระดาษคำตอบที่กำหนดให้

1. ข้อใดกล่าวถึงความหมายของคำนามได้ชัดเจนที่สุด
  - ก. คำที่ใช้เรียกชื่อของคน สัตว์ สิ่งของ สถานที่ และการกระทำ
  - ข. คำที่ใช้เรียกชื่อของคน สัตว์ สิ่งของ และสถานที่**
  - ค. คำที่ใช้เรียกชื่อของคน สัตว์ และสิ่งของ
  - ง. คำที่ใช้เรียกชื่อของคน และสัตว์
2. “พสกนิกรร่วมกิจกรรมจิตอาสา เราทำความดีด้วยหัวใจ” คำที่ขีดเส้นใต้เป็นคำนามชนิดใด
  - ก. สามานยนาม**
  - ข. วิสามานยนาม
  - ค. สมุหนาม
  - ง. อาการนาม
3. “ถึงบ้านจั่วเห็นแต่จั่วละลั่วสูง” คำที่ขีดเส้นใต้เป็นคำนามชนิดใด
  - ก. สามานยนาม สามานยนาม
  - ข. วิสามานยนาม วิสามานยนาม**
  - ค. วิสามานยนาม สามานยนาม
  - ง. สามานยนาม วิสามานยนาม
4. ข้อใดใช้สมุหนามไม่ถูกต้อง
  - ก. โขลงช้างเดินหากินที่ชายป่า
  - ข. พึ้ง 1 พุ่งกำลังคูดน้ำหวานจากดอกไม้ในสวน**
  - ค. พุ่งนกออกหากินแต่เช้าตรู่
  - ง. คณะกรรมการกำลังตัดสินการประกวดร้องเพลง

5. ข้อใดใช้ลักษณะนามได้ถูกต้อง

- ก. ลูกเสือ 3 กลุ่มกำลังเดินทางไกล
- ข. แม่มิรม 3 อัน
- ค. น้องชื่อนิดปอกผลไม้มา 3 ค้ำ
- ง. พี่เก็บกรรไกร 3 เล่มไว้ในลิ้นชัก

6. คำนามที่ขีดเส้นใต้ในข้อใดทำหน้าที่ต่างจากข้ออื่น

- ก. ทักษิณ[์]ขายสุนัขให้ลานนา
- ข. สุนัขกัดรองเท้าของบัญชาขาด
- ค. สุนัขถูกพิชิตเก็บมาเลี้ยง
- ง. ธัญภัก[์]ใช้ไม้ตีสุนัขอย่างแรง

7. ข้อใดเป็นความหมายของคำสรพนาม

- ก. คำที่ใช้แทนคำนามหรือข้อความที่ผู้พูดหรือผู้เขียนได้กล่าวมาแล้ว เพื่อจะได้ไม่ต้องกล่าวซ้ำอีก
- ข. คำที่แสดงอาการของนามหรือสรพนาม เพื่อให้รู้ว่าทำอะไรหรืออยู่ในสภาพใด
- ค. คำที่ใช้ประกอบเพื่อให้ความหมายของคำชัดเจนขึ้น
- ง. คำที่ใช้หน้านาม สรรพนาม คำกริยา หรือคำวิเศษณ์ เพื่อต้องการบอกตำแหน่งของคำเหล่านั้น

8. ประโยคในข้อใดมีวิภาคสรพนาม

- ก. นักเรียนต่างช่วยกันทำความสะอาดห้องเรียน
- ข. ฉันกำลังย้ายไปโรงเรียนใหม่
- ค. นั่นคือบ้านของผู้ใหญ่บ้าน
- ง. บ้านที่มีสวนหย่อมเป็นบ้านของเขา

9. ข้อใดไม่มีบุรุษสรพนาม

- ก. สองเรานั้นคบกันฉันญาติมิตร
- ข. พระท่านฉันภัตตาหารในงานวัด
- ค. ฉันและเธอคบกันนั้นด้วยใจ
- ง. เมื่อพระสุรินพระจันทร์ก็ลับ

10. ประโยคใดมีคำสรรพนามมากที่สุด
- ก. นี่เป็นห้องสมุดที่ดีสำหรับพวกเราซึ่งเป็นนักเรียน
  - ข. ใครไม่ได้ใช้บริการห้องสมุดนั้นจะต้องเสียใจ
  - ค. เพราะฉะนั้นเราต้องพยายามอ่านหนังสือให้มาก ๆ เข้าไว้
  - ง. พวกเราต่างก็เป็นสมาชิกห้องสมุด
11. คำว่า “ที่” ในข้อใดไม่ใช่ประพันธสรรพนาม
- ก. น่องกินขนมที่พี่ซื้อมาฝาก
  - ข. เด็กที่เธอเห็นเป็นลูกของฉัน
  - ค. เราเรียนในโรงเรียนที่มีชื่อเสียง
  - ง. คุณลุงขายที่ในตลาดไปแล้ว
12. “ใครจะช่วยทำขนม.....” ควรนำวิภาคสรรพนามในข้อใดมาเติมลงในช่องว่างจึงจะได้ข้อความที่ชัดเจนที่สุด
- ก. นี่
  - ข. บ้าง
  - ค. กัน
  - ง. อะไร
13. คำกริยาคืออะไร
- ก. คำที่ใช้แทนคำนาม
  - ข. คำที่แสดงการกระทำ
  - ค. คำที่ใช้เรียกชื่อคน สัตว์ สิ่งของ สถานที่
  - ง. คำที่ใช้เชื่อมประโยค
14. เก็จมณีเดินแกว่งแขนเพื่อลดพุงคำที่ขีดเส้นใต้เป็นคำชนิดใด
- ก. วิกตรรถกริยา
  - ข. อกรรมกริยา
  - ค. สกรรมกริยา
  - ง. กริยานุเคราะห์
15. ข้อใดมีวิกตรรถกริยา
- ก. พิมาลาร้อยพวงมาลัย
  - ข. พิมมาดาหน้าคล้ายญานู่า
  - ค. วิมลไปเที่ยวทะเล

ง. พิชญ์นาฎกำลังเรียนหนังสือ

16. ข้อใดมีกริยานุเคราะห์ที่แสดงเวลาผ่านไปไม่นาน

ก. แม่กินก๋วยเตี๋ยวแล้ว

ข. แม่กำลังกินก๋วยเตี๋ยว

ค. แม่กินก๋วยเตี๋ยวยู่

ง. แม่เพิ่งกินก๋วยเตี๋ยว

17. คำกริยาในข้อใดที่ทำหน้าที่คล้ายคำนาม

ก. อ่านทุกวันสร้างสรรค์ปัญญา

ข. คนแต่งตัวสวยเป็นคนน่ารัก

ค. ฉันชอบผู้หญิงตัดผมสั้น

ง. เขาขับรถบนถนนตัดใหม่

18. ประโยคในข้อใดใช้คำกริยาไม่ถูกต้อง

ก. แม่กินก๋วยเตี๋ยวย่างเอร็ดอร่อย

ข. พระสงฆ์เสวยภัตตาหารเช้า

ค. ครูพัชรินทร์รับประทานอาหารกลางวัน

ง. ฉันดื่มนมก่อนนอนทุกวัน

19. ข้อใดไม่ใช่ความหมายของคำวิเศษณ์

ก. คำที่ใช้เชื่อมระหว่างคำ หรือข้อความให้ติดต่อกัน

ข. คำที่ใช้ประกอบเพื่อให้ความหมายของคำชัดเจนขึ้น

ค. เป็นคำที่ใช้ประกอบคำนาม สรรพนาม กริยา หรือวิเศษณ์ก็ได้

ง. ส่วนใหญ่จะอยู่หลังคำที่ขยาย

20. “น้อยคนนักที่จะได้นั่งรถคันใหญ่ที่วิ่งเร็วและเสียงนุ่ม” จากข้อความนี้คำวิเศษณ์ทั้งหมดกี่คำ

ก. 2 คำ

ข. 3 คำ

ค. 4 คำ

ง. 5 คำ

21. คำวิเศษณ์ขยายเฉพาะของคำว่า “แดง” คือคำใด

ก. ปี

ข. แฉ่

ค. อ้อย

ง. ปรี๊ด

22. “บ้านสามหลังสี่เขียว” คำวิเศษณ์ที่ขีดเส้นใต้ทำหน้าที่ขยายอะไร

ก. ขยายคำสรรพนาม

ข. ขยายคำกริยา

ค. ขยายคำนาม

ง. ขยายคำวิเศษณ์

23. ประโยคใดมีการใช้คำวิเศษณ์

ก. ดึงมักจะขโมยสิ่งของของคน

ข. ดึงมีสมองคล้ายกับคน

ค. ดึงเป็นสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมคล้ายกับคน

ง. ดึงเป็นสัตว์ที่หูชนมากกว่าคน

24. คำที่ขีดเส้นใต้ในข้อใดไม่ได้ทำหน้าที่เป็นคำวิเศษณ์

ก. อย่าซื้อสินค้าแพงเลย

ข. เราควรเชื่อผู้ที่รู้ดีกว่าเรา

ค. สัตว์น้ำเริ่มสูญพันธุ์แล้ว

ง. พี่ชายสูงกว่าน้องชาย

25. คำว่า “ต่อ” ในข้อใดเป็นคำบุพบท

ก. นงลักษณ์ยื่นหนังสือร้องเรียนต่อนายอำเภอ

ข. วิวัฒน์กำลังต่อรองราคาสินค้า

ค. ธัญลักษณ์ไปเรียนต่อต่างประเทศ

ง. ชัยณรงค์เอาไม้มาต่อกันให้ยาว

26. “ข้าแต่พระภิกษุสงฆ์ผู้เจริญ” คำที่ขีดเส้นใต้เป็นคำบุพบทชนิดใด

ก. คำบุพบทที่เชื่อมคำกับคำ

ข. คำบุพบทที่เชื่อมประโยค

ค. คำบุพบทที่ไม่เชื่อมกับคำอื่น

ง. คำบุพบทที่ทำหน้าที่คล้ายคำสรรพนาม

27. คำว่า “ของ” ในข้อใดเป็นคำบุพบท

ก. บ้านฉันมีห้องเก็บของ

ข. แม่ชื่อของมาจากตลาด

ค. นักเรียนวางของไม่เป็นระเบียบ

ง. เขาเป็นคุณพ่อของเรา

28. “จากกรุงเทพมหานคร ฯ ไปถึงเชียงใหม่ เป็นระยะทางไกลมาก” จากข้อความมีคำใดเป็นคำบุพบท

ก. จาก ถึง

ข. ถึง เป็น

ค. เป็น อะไร

ง. จาก มาก

29. ข้อใดใช้คำบุพบทไม่ถูกต้อง

ก. วันที่ 26 มิถุนายนของทุกปีเป็นวันสุนทรภู่

ข. คุณแม่ให้ของขวัญกับน้องเป็นตุ๊กตาทมิ

ค. เขายื่นเอกสารต่อเจ้าหน้าที่

ง. ลูก ๆ มอบพวงมาลัยให้แก่คุณพ่อ

30. “ฉันเห็น.....ตาที่เดียว ว่าเขาหยิบปากกาของเด็กชายแดงไป” ควรเติมคำบุพบทใดลงในช่องว่าง เพื่อให้ได้ความสมบูรณ์

ก. ด้วย

ข. ต่อ

ค. โดย

ง. กับ

31. ข้อความในข้อใดไม่ได้หมายถึงคำสันธาน

ก. คำที่เปล่งออกมาเพื่อแสดงอารมณ์ หรือ ความรู้สึกของผู้พูด

ข. คำที่เชื่อมข้อความต่างตอนกัน

ค. จะใช้คำว่า “เพราะ” เพื่อแสดงความเป็นเหตุเป็นผลกัน

ง. คำที่ทำหน้าที่เชื่อมคำหรือเชื่อมความในประโยค

32. “แม่ไปตลาดซื้อผักกับเนื้อหมู” คำที่ขีดเส้นใต้เป็นคำสันธานชนิดใด

ก. สันธานเชื่อมคำกับคำ

ข. สันธานเชื่อมประโยคกับประโยค

ค. สันธานเชื่อมความต่างตอนการ

ง. สันธานเชื่อมความให้ได้เนื้อความบริบูรณ์และมีความไพเราะสละสลวย

33. “คุณจะกินอาหารญี่ปุ่นหรืออาหารอิตาเลียน” จากข้อความนี้สันธานเชื่อมเพื่อแสดงเนื้อความอย่างไร
- ก. เนื้อความคาดคะเน
  - ข. เนื้อความให้เลือก**
  - ค. เนื้อความขัดแย้งกัน
  - ง. เนื้อความเปรียบเทียบ
34. หากเติมคำเชื่อมลงในช่องว่างของประโยคที่กำหนดให้ ประโยคในข้อใดมีใจความขัดแย้งกัน
- ก. ....สายพินกลับถึงบ้านฝน.....ตกทันที
  - ข. ....ไฟฟ้าดับวาสนา.....ไม่ได้ทำการบ้าน
  - ค. นวดิขยันอ่านหนังสือไม่..... สอบได้ที่ 1
  - ง. ฉัตรชัยไปห้องสมุด.....วาริไปร้านอาหาร**
35. ข้อใดใช้คำสันธานเชื่อมประโยคที่ขัดแย้งกันได้ถูกต้อง
- ก. เพราะฉันอยากสวยแต่ฉันก็ต้องแต่งหน้า
  - ข. ถึงแม้เขาจะเป็นคนร้ายแต่ฉันก็ไม่กลัวเขา**
  - ค. ช่วงนี้เป็นฤดูใบไม้ร่วงเพราะฉะนั้นถนนจึงเต็มไปด้วยใบไม้
  - ง. เพราะเขามีความสุขฉันก็ยินดีกับเขาด้วย
36. “..... เราควรฟังเหตุผลของคนอื่นบ้าง” ควรนำคำสันธานใดมาเชื่อมความให้ได้เนื้อความบริบูรณ์และได้ความไพเราะสละสลวย
- ก. อัน
  - ข. ฝ่าย
  - ค. อย่างไรก็ดี**
  - ง. ส่วน
37. ข้อใดกล่าวถึงคำอุทานได้ถูกต้อง
- ก. แสดงอารมณ์ เป็นส่วนเสริมบทและเชื่อมคำ
  - ข. แสดงการกระทำ เป็นส่วนเสริมบทและเชื่อมคำ
  - ค. แสดงการกระทำ และเป็นส่วนเสริมบท
  - ง. แสดงอารมณ์ และเป็นส่วนเสริมบท**

38. ข้อใดไม่ใช่อุทานเสริมบท

ก. กระจุ่มกระจิม

ข. หนังสือหนังสือ

ค. สิงสาราสัตว์

ง. ไปวัดไปวา

39. ข้อใดมีคำอุทานที่กล่าวแสดงอารมณ์ทำนองเดียวกัน

ก. เอ๊ะ โอ๊ะ อู๋

ข. เอ้อ อ้อ เอ

ค. โห้ โถ อนิจจา

ง. คุณพระช่วย ชี เฮ้ย

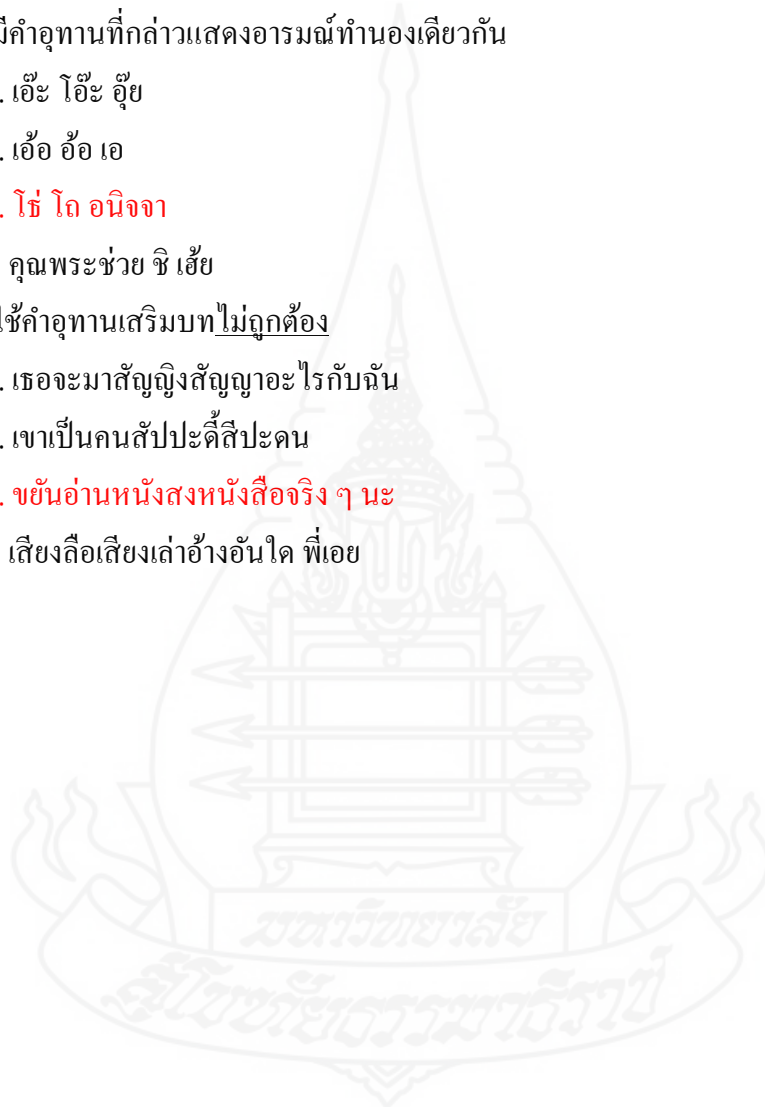
40. ข้อใดใช้คำอุทานเสริมบทไม่ถูกต้อง

ก. เธอจะมาสัญญาสัญญาอะไรกับฉัน

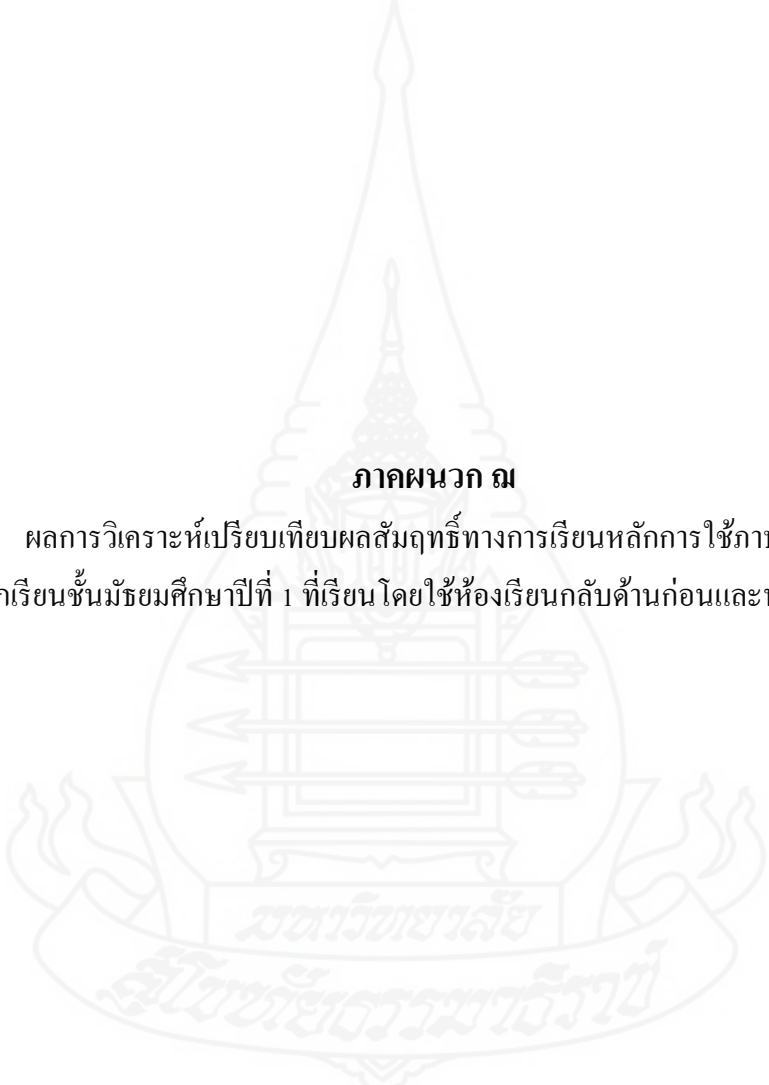
ข. เขาเป็นคนสัปปะดี่สัปะคน

ค. ขยันอ่านหนังสือหนังสือจริง ๆ นะ

ง. เสียงลือลือเงาอ้างอันใด พี่เอย

ภาคผนวก ฅ

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักการใช้ภาษาไทย
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้ห้องเรียนกลับด้านก่อนและหลังการทดลอง

**ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักการใช้ภาษาไทยของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้ห้องเรียนกลับด้าน ก่อนและหลังการทดลอง**

ตารางที่ 5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักการใช้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียน
โดยใช้ห้องเรียนกลับด้านก่อนและหลังการทดลอง

คนที่	คะแนนก่อนเรียน (40)	คะแนนหลังเรียน (40)	ผลต่าง
1	12	23	11
2	16	27	11
3	11	29	18
4	15	26	11
5	14	24	10
6	19	24	5
7	13	27	14
8	11	24	13
9	17	29	12
10	21	26	5
11	15	31	16
12	18	25	7
13	14	23	9
14	14	28	14
15	16	31	15
16	11	30	19
17	23	29	6
18	19	32	13

ตารางที่ 5 (ต่อ)

คนที่	คะแนนก่อนเรียน (40)	คะแนนหลังเรียน (40)	ผลต่าง
19	21	28	7
20	12	26	14
21	17	24	7
22	16	30	14
23	17	28	11
24	19	29	10
25	21	25	4
26	13	23	10
27	19	30	11
28	16	23	7
29	17	27	10
30	12	29	17
เฉลี่ย ($\bar{X}$)	13.37	27.13	11.03

จากตารางที่ 5 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักการใช้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้ห้องเรียนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองทุกคน โดยผลต่างของคะแนนที่เพิ่มขึ้นต่ำสุดคือ 4 คะแนน และสูงสุดคือ 19 คะแนน ค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนเรียนคือ 13.3 ค่าเฉลี่ยของคะแนนหลังเรียน คือ 27.13 ผลต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนเรียนและคะแนนหลังเรียน เพิ่มขึ้นประมาณ 11 คะแนน

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวพัชรินทร์ สิทธิภูมิ
วัน เดือน ปีเกิด	วันเสาร์ ที่ 23 เดือนมิถุนายน พุทธศักราช 2533
สถานที่เกิด	อำเภอวาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร
ประวัติการศึกษา	ครุศาสตรบัณฑิต (ภาษาไทย) มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เกษตรศาสตรบัณฑิต (ส่งเสริมการเกษตร) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนนิคมวิทยา อำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดระยอง
ตำแหน่ง	ครู

